

વિશ્વ ઉમિયા ફાઉન્ડેશન - વિશ્વ ઉમિયાધામ

₹ 40-00

માસચિહ્ન

આસ્થા, એકતા અને શક્તિનું ધામ | ૦૧ માર્ચ, ૨૦૨૩

એક વૈશ્વિક વિચારધારા

તંત્રી-ડૉ. પ્રભુદાસ પટેલ

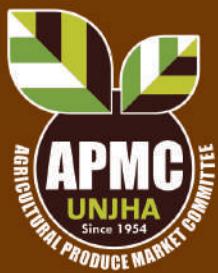
|| અધરં મધુરં વદ્ધનં મધુરં નયનં મધુરં હસિતં મધુરમ् । ||
|| હૃદ્યં મધુરં ગમનં મધુરં મધુરાધિપતેરખિલં મધુરમ् ॥ ||

નવી દિશા... નવા વિચાર...

સહકારથી સમગ્ર સમાજની સેવા

- નાગરીકો માટે જૂથ અકસ્માત વિમા યોજનાનો પુનઃ પ્રારંભ...
- પાક સહાય યોજનાનો અમલ...
- ટપક કિંચાઈ યોજનામાં આર્થિક યોગદાન...
- વાયર ફેન્સીંગ યોજનામાં ૪૦% સુધીની આર્થિક સહાય...
- ખેતીકામમાં ઉપયોગી તાત્પરીઓનું રાહત દરે વિતરણ...
- જમીન ચકાસણી લેલ તથા સ્પાઈસીસ લેબની નજીવા દરે ટેસ્ટીંગની સુવિધા...
- એ.સી. ભોજનાલયમાં શુદ્ધ અને સાત્વિક ભોજનની ઉત્તમ વ્યવસ્થા...
- માગ રૂ. ૧૦/- માં સારી કવોલીટીના ચા-નાસ્તાની સુવિધા...
- માર્કેટચાર્ડમાં ગરમીની સિઝનમાં ફી છાસનું વિતરણ...
- જાહેર સ્થળોએ ઢંડા મીનરલ પાણીની સુવિધા...
- એમ્બ્રયુલન્સ તથા ફાયરફાઈટરની ૨૪ કલાક સુવિધા...
- ઘાણણવાડા મુકામે ૩૦ એકર જમીનમાં અધિતન સુવિધાઓવાળા માર્કેટચાર્ડનો શુભારંભ...
- ઊંઝા તાલુકા તથા બજાર વિસ્તારના કુપોષિત બાળકોને દરાક લઈ માનવતાનું કાર્ય

જ્ય સહકાર... જ્ય કિસાન...

વિષ્ણુભાઈ પટેલ
સેકેટરી

અરવિંદભાઈ પટેલ
વા. ચેરમેન
તથા ડીરેક્ટર ગાણ
ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતિ ઊંઝા

દિલેશભાઈ પટેલ
ચેરમેન

The Cradle of Care

ENDOMETRIOSIS
CLINIC

INFERTILITY AND ART
CLINIC

OBSTETRICS/GYNECOLOGY

FETAL
MEDICINE

GI SURGERY

COSMETOLOGY AND
GYNEC-COSMETOLOGY

ANESTHESIA

RADIOLOGY

PEDIATRICS &
NEONATAL CARE

DR. SANJAY PATEL

M.D. Diploma Endoscopy (Germany)
Endometriosis &
Gynaec Onco surgeon
Director

DR. SMEET PATEL

MBBS, MS, OBCVN
Endometriosis &
Gynaec Onco surgeon
Director

DR. JAYA PATEL

MBBS, DGO
Consultant Obstetrician
& Gynaecologist

DR. RAVINA PATEL

MBBS, DGO
Consultant Obstetrician
& Gynaecologist

+91-9898036701

hello@mayflowerhospital.com

+91-79-27495001/02/03

"Mayflower House", Opp. - Police Helmet, Near Manav Mandir Temple, Drive-In Road, Ring Road Junction,
Memnagar, Ahmedabad - 380052, Gujarat, India

Special
NRI Season Offer
1st Dec. 2022 to 15th Jan. 2023

દેશાની યાદગીરી, ગજાનંદ મસાલા વગર અધ્યરી

₹2501/- ની ખરીદી ઉપર
10 ગ્રામ ચાંદીનો સિક્કો

₹4501/- ની ખરીદી ઉપર
20 ગ્રામ ચાંદીનો સિક્કો

100+ પ્રોડક્ટ રેણ્ઝ

- કુમઠીલાલ કાશ્મીરી મરચું
- રેશમલાલ મરચું (રેશમપણી + કાશ્મીરી)
- પ્રીમિયમ મરચું
- તેજાલાલ મરચું (એકસ્ટ્રા હોટ)
- કક્ષ્યૂવેદા વળદર (સેલમ + વાથગોવ)
- પ્રીમિયમ વળદર પાવડર
- પ્રીમિયમ ધાણાજુરં પાવડર
- પ્રીમિયમ ધાણા પાવડર

- સોટેક્સ કલીન આખા મસાલા
- તેજાના
- આચાર મસાલા
- કાબુલી રટ્ટોગા હીંગ
- ગાપાટા સપાટા (રેડી ટુ ફાય રેણ્ઝ)
- ઇન્સ્ટન્ટ મિક્સ
- આસામની પ્રીમિયમ ચા
- ફરાળી પ્રોડક્ટ્સ
- મુખવાસ
- નેચરલ સીફુસ
- પ્રીમિયમ જ્લેન્ડેડ મસાલા
- પ્રીમિયમ ફ્રાથ કુટ્ટસ
- કેમિકલ વગરનો નેચરલ
- દેશી ગોળ અને બીજુ ઘણું...

એકસાલુંજિવ બ્રાન્ડ સ્ટોર્સ

- શ્રદ્ધાપર્ક, ઘાટલોડીયા : ૯૮૬૩૫૨૫ ૪૮૫૦૪
માણિનગર : ૯૯૭૮૦ ૦૧૦૨૫
ભોદ્ધપુર-સેટેલાઈટ : ૯૩૧૩૬ ૬૮૨૩૦
ન્યુ રાણીપ : ૯૯૯૮૯ ૬૩૬૫૭
ગોતા : ૮૮૪૯૩ ૫૯૩૯૭
સાંતેજ : ૯૯૨૫૫ ૯૧૧૧૧

આ ઓફર ગજાનંદ "મસાલા એન્ડ મોર" બ્રાન્ડ સ્ટોર પર જ ઉપલબ્ધ

પ્રમુખ : આર. પી. પટેલ
President : R. P. Patel

મેનેજિંગ એડિટર : ડૉ. પ્રભુદાસ પટેલ
Managing Editor: Dr. Prabhudas I. Patel

પરામર્શકશી
Consultant

પદ્મશ્રી-ડૉ. કુમારપાણ દેસાઈ પદ્મશ્રી-દેવેન્દ્ર પટેલ
Padmashri-Dr. Kumarpal Desai - Padmashri-Devendra Patel

સંપાદક મંડળ: Editor Board :
ડૉ. હર્ષદ પટેલ Dr. Harshad Patel
ડૉ. અશોક પટેલ Dr. Utpal Patel
ડૉ. ઉત્પલ પટેલ Dr. Ashok Patel
ડૉ. રૂપલ પટેલ Dr. Rupal Patel

સહસંપાદક : ધાવલ માંકડિયા Co-Editor : Dhaval Makadiya

કલાનિર્દેશક : રેકા ચાવડા Art Director : Rekha Chavda

ફોટોગ્રાફી : હાર્ડિક પંચોલી

Photography : Hardik Pancholi

બિવાજમ :

દેશમાં : આજીવન (૧૦ વર્ષ) રૂ. ૩૫૦૦ પંચ વર્ષ : રૂ. ૨૦૦૦ વિદેશમાં : આજીવન (૧૦ વર્ષ) ૫૦૦ ડોલર પંચ વર્ષ : ૩૦૦ ડોલર

Subscription Amount :

For India : Life Time (10 Year) Rs. 3,500
5 Year : Rs. 2,000
For USA : Life Time (10 Year) 500 \$
5 Year : 300 \$

E-mail/e-mail: editorumasrushti@gmail.com

રજિ ઓફિસ :

વિશ્વ ઉમિયા ફાઉન્ડેશન - વિશ્વ ઉમિયાધામ,
વૈષ્ણોવિ મંદિરની સામે, એસ.જી.હાઇવે, જાસ્પુર રોડ,
તા. કલોલ, જી.ગાંધીનગર, ગુજરાત-૩૮૨૭૨૭

Regd. Office :

Vishv Umiya Foundation - Vishv Umiyadham,
Opp. Vaishnodevi Temple, S.G. Highway, Jaspur Road,
Ta. Kalol, Dist. Gandhinagar, Gujarat-382721
www.vishvumiyafoundation.org
E-mail: info@vishvumiyafoundation.org
www.facebook.com/VishvUmiyaFoundation
Phone: +91 72020 80333 / 222

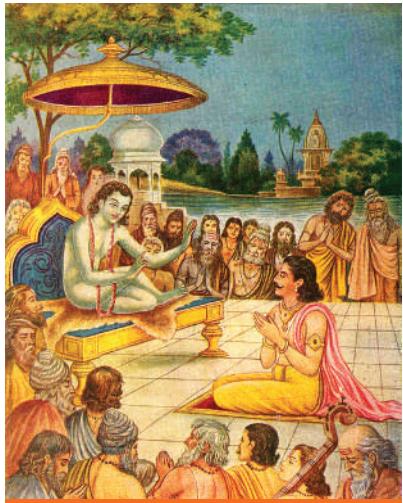
મુદ્રક અને પ્રકાશક :

મુદ્રક : અનિલ ડૉ. ગોડલિયા - કેવલ ઓફ્સેટ, બી/૮, જે. કે.
એસેટેટ, દુર્ઘાસ, અમદાવાદ. પ્રકાશક : ડૉ. પ્રભુદાસ આઈ. પટેલ
વિશ્વ ઉમિયાધામ - જાસ્પુર, કલોલ, ગાંધીનગર ખાદેથી પ્રશિક્ષ કર્યું.

Printer & Publishers :

Printed by Anil D. Gondaliya - Keval Offset,
B/8, J. K. Estate, Dhadeshwar, Ahmedabad &
Published by Dr. Prabhudas I. Patel at Vishv
UmiyadhamJaspur, Kalol, Gandhinagar

અનુક્રમ

કવર સ્ટોરી-૨૬

ભાગવતનો ઉદ્દેશ અને તેનું મહાત્મ્ય

જે જગતની ઉત્પત્તિ, સ્થિતિ અને વિનાશનો
હેતુ છે તે તથા નાણે પ્રકારોનાં તાપોનો નાશ
કરાવવાના છે એવા સત્યોદાનંદ સ્વરૂપ
ભગવાન શ્રીકૃષ્ણને અમે વંદન કરીએ
છીએ....

૧૧ માતૃવંદના

૧૨ વેદોનો દિવ્ય સંદેશ

૧૩ શ્રી રામચરિત માનસ કથાસાર

૧૪ ગંધિકાર હોવો એ કોઈ સમસ્યા નથી, સમસ્યા એ છે કે પ્રકાશનો અભાવ છે

૧૫ કપરા સંઝેગો પણ અનુકૂળ બની જશે

૧૬ શિક્ષણનો ઉદ્દેશ : ભૌતિક પરિવર્તન

૧૮ શરીરરૂપી યંત્રની યોગ્ય જળવણી

૧૯ અનુભવાત્મક શિક્ષણ માટે વગ્નિંડની બહાર નીકળો!

૨૦ વેન ધેર ધ્યા એ વિલ,
ધેર ધ્યા એ વે

૨૧ લાંબા ઢ્રોક પછી રનિંગ શરૂ
કરનારાઓ માટે ખાસ ટિપ્પણી

૨૩ સાચુ-વહુના કેવા સંબંધો પ્રલુને
ગમે?

૨૪ મહિલાઓમાં સામાન્ય દેખાતાં
લક્ષણો ગંભીર બીમારીનો સંકેત
હોઈ શકે

૨૫ હિન્દુ લગ્ન કાયદો:
મહિલા અને રદ્દભાતલ લગ્ન

૨૬ પરિપક્વ વૃક્ષમાં સુધારા માટે
પ્રયાસ કરવાના બદલે બીજથી જ
ફેરફાર થવો જોઈએ

૩૦ માણિંડ એવરેસ્ટ! તને પરાજિત કર્યા
વિના જંપીશ નહીં !

૩૨ શું મોબાઇલને પણ થાક નહીં
લાગતો હોય?

૩૩ જેના માથે દેવું નથી તે જ સાચો
અમીર છે

૩૪ પોતાના વિચારને સાચી દિશા
બતાવો

૩૬ બાલ સૃષ્ટિ

૩૮ દાતાશ્રેષ્ઠી

૪૦ પ્રવૃત્તિઓ

૪૪ સમાચાર

૪૬ વીથુઅફ

૪૮ બોર્ડની પરીક્ષા આપતા પહેલાં
આટલું જરૂર વાંચો

પ્રમુખશ્રીનું નિવેદન

૧૧૬૦ જેટલા ધર્મસ્તંભના દાતારો જગતજનની મા ઉમિયાના મંદિર નિર્માણમાં આસ્થા કેદ્રથી જોડાઈ ચૂક્યા છે

આધ્યાત્મિક ચેતના એ વિશ્વ શાંતિ અને વિકાસનો આધાર છે, તેના થકી વિશ્વભરમાં શાંતિ સ્થાપી શકાશે તેવા વિશ્વાસ સાથે સતત પ્રયત્નશીલ રહેતા આદરણીય વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના સંકલ્પને સાકાર કરવાના અભિયાન અંતર્ગત ધાર્મિક તેમજ સામાજિક ક્ષેત્રે કાર્યરત એવી હૈન્દ્રિક સંસ્થા - વિશ્વ ઉમિયાધામ પણ કાર્યરત છે, ત્યારે...

જગતજનની મા ઉમિયાના મંદિર નિર્માણમાં મારો પરિવાર પણ પાયાનો પિલ્લર બને એવો ભાવ અને આસ્થા સમગ્ર વિશ્વના તમામ સમાજના પરિવારોમાં ઉલ્જાગર થાય તે અંતર્ગત સર્વ સમાજને મંદિરના પાયાના પિલ્લર તરીકે જોડવા સંસ્થાએ શરૂ કરેલ અભિયાનમાં ૫૦ થી વધારે વિદેશી નાગરિકો સહિત વિશ્વભરના પરિવારો જોડાઈ રહ્યા છે. જે ગોરવ સમાન છે.

બ્રહ્માંડનું સર્જન શિવ અને શક્તિથી થયેલ છે. શિવ એટલે

મહાદેવ અને શક્તિ એટલે મા પાર્વતી - મા ઉમિયા અને એટલે જ તે જગતજનની છે અને જ્યારે જગતજનની મા ઉમિયાના વિશ્વના ઊંચામાં ઊંચા શક્તિ મંદિરનું નિર્માણ જે “નવમી અજાયબી” સમાન થઈ રહ્યું હોય ત્યારે આસ્થા બિંદુથી ધર્મસ્તંભના દાતા બનીને સમગ્ર વિશ્વ જોડાય તો જ તે આધ્યાત્મિક ચેતનાનું ઊર્જામય ચુંબકીય કેન્દ્ર બની શકે.

જગતજનની મા ઉમિયાના મંદિર નિર્માણમાં સર્વ સમાજના પરિવારો ધર્મસ્તંભના દાતા બનીને સહભાગી બની શકે તે માટેની જગતજકતા હૈન્દ્રિક સ્તર સુધી પહોંચે તે માટે સંસ્થાએ શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞનું આયોજન તા. ૨૧ થી ૨૭ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૩ સુધી અમદાવાદના સાચન્સ સીટી વિસ્તારમાં કરીને ભવ્ય સફળતા મેળવી છે. ફુલ રૂપ દર્શાવેલ ધર્મસ્તંભના દાતાઓ જગતજનની મા ઉમિયાના મંદિર નિર્માણમાં આસ્થા કેન્દ્રથી જોડાઈ ચૂક્યા છે જે જગતજનની મા ઉમિયાનો સાક્ષાત્કાર છે.

આજે આપણે ગૌરાણ્યિત છીએ કે વિશ્વ ઉમિયાધામમાં ધાર્મિક - સામાજિક ક્ષેત્રના અનેક ઉદ્ઘોગપતિઓ, સમાજ શ્રેષ્ઠીઓ અને સમયદાતાશ્રીઓ પોતાના યથાયોગ્ય દાનથી, ઓજસ્વી ધર્મનુચાર્યો, મંડલેશ્વરો અને મહામંડલેશ્વરો, આધ્યાત્મિક ચેતનાથી, તેજસ્વી યુવા-યુવતીઓ પોતાની સમર્થ શક્તિઓથી અને રાજસ્વીઓ પોતાના રાજ્યાધીની જગતજનની મા ઉમિયાનું મંદિર વિશ્વનું ટુરિઝમ ટેમ્પલ બનશે તેવા પ્રચંડ વિશ્વાસ સાથે જોડાયા છે. આ બધી જ પ્રતિભાઓનું મેધ ધનુષ્ય વિશ્વ ઉમિયાધામમાં રચાયું છે, ત્યારે વિશ્વ ઉમિયાધામ માત્ર મંદિર ન રહેતાં શિક્ષણ, આરોગ્ય, સ્પોર્ટ્સ, કલ્યારલ અને યુવા સશક્તિકરણનું ધામ બની રહેશે.

હે ધર્મપ્રેમી ભક્તો ! જગતજનની મા ઉમિયાનો ૫૦૪ ફૂટ ઊંચા ગગનવિહાર નિર્માણ થઈ રહ્યો છે, તેના પાયાના પિલ્લર બનવાનું સદ્ગ્રાહી કોઈ સાધભિકના જ નસીબમાં હોય છે. પાયાના પિલ્લર

એટલે ધર્મસ્તંભ. સાક્ષાત્ મા ભગવતી ઉમિયાજુ આ ધર્મસ્તંભો ઉપર નિર્માણ થનારા ગર્ભગૃહમાં બિરાજમાન થશે. વર્ષો નહીં, સદીઓ સુધી ધર્મસ્તંભના સહયોગી દાતાશ્રેષ્ઠીઓને તેમની અનેક પેટીઓ યાદ કરી ગોરવ કરશે. તો મિત્રો !... કરો નિર્ણય ને પુણ્યશાળી - ભાગ્યશાળી ધર્મસ્તંભના સહયોગી બની મા ઉમિયાના કૃપાપાત્ર બનો.

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞમાં સહયોગી થનાર તમામ યજમાન દાતાશ્રીઓ, હોદેદારશ્રીઓ, ટ્રસ્ટીશ્રીઓ, દાતાશ્રીઓ, સ્વયંસેવકશ્રીઓ અને કોઈપણ સ્વરૂપમાં મદદરૂપ થનાર સર્વ કોઈનો આભાર અને અભિનંદન.

આર. પી. પટેલ
પ્રધેતા એવં પ્રમુખ
વિશ્વ ઉમિયાધામ - જાસપુર, અમદાવાદ

વિશ્વ ઉમિયાધામ સામાજિક સશક્તિકરણ કેન્દ્ર

૧૦૦ વીધા જમીન એક હજાર કરોડનો સામાજિક પ્રોજેક્ટ

“આસ્થા - એકતા અને ઊર્જાનું ધામ”

સ્કીલ ચુનિવર્સિટી

છાગાલય

સ્પોર્ટ્સ કોમ્પ્લેક્સ

અધિતન હોસ્પિટલ

ઉમાસૃષ્ટિ

મેટ્રીમોનિયલ સર્વિસીસ

ઉમાછા

સમાધાન પંચ

કાનૂની માર્ગદર્શન

ઉમા લગ્ન સંસ્કાર

મેડિકલ સહાય

નિઃશુલ્ક શિક્ષા સહાય

ગુજરાતી વિધાર્થીઓને કેનેડામાં મદદ

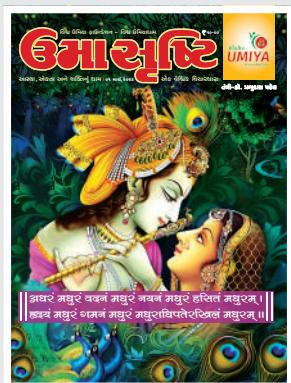
વિશ્વ ઉમિયાધામ - અમદાવાદમાં નિર્માણ થનાર - મંદિરની વિશેષતા - સુવિધાઓ

- ★ જગતજનની શ્રી ઉમિયા માતાજીનું વિશ્વનું સૌથી મોટું અને ૫૦૪ કૂટ ઊંચુ મંદિર
- ★ જગત જનની મા ઉમિયાનું આસન જમીનથી ૫૧ કૂટ ઊંચુ રહેશે.
- ★ દેવોના દેવ મહાદેવનું પારાનું વિશાળ શિવલિંગ, ગણપતિ દાદા તથા કાળભૈરવ મંદિરનું નિર્માણ.
- ★ અત્યાધુનિક ટેકનિકલ પદ્ધતિથી મંદિરનું બાંધકામ તથા ધજા બદલવા માટે હાઈડ્રો મિકેનીકલ સિસ્ટમ.
- ★ ૩૦૦ કૂટની ઊંચાઈ પર વ્યૂ ગેલેરી કે જ્યાંથી આજુબાજુના સમગ્ર વિસ્તારને નિછાળી શકાશે.
- ★ જગતજનની મા ઉમિયાના દર્શન માટે એસ્કેલેટર તથા વ્યૂ ગેલેરી સુધી લીફ્ટની વ્યવસ્થા.
- ★ મંદિરના મુખ્ય ખંડમાં એક સાથે પાંચ હજાર ભક્તો મા ઉમિયાના દર્શન કરી શકે તેવી સુવિધા.
- ★ મંદિરના ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર ઉપર બે કરતાં વધુ વાતાનુકૂલીન સત્કંગ હોલનું નિર્માણ.
- ★ વિકલાંગ અને વૃદ્ધોને મા ઉમિયાના મંદિર ગર્ભગૃહ સુધી જવા માટે ટ્રાવેલેટર / એસ્કેલેટરની સુવિધા.
- ★ ચાગીઓ તથા દર્શનાર્થીઓ માટે રહેવા - જમવાની ઉત્તમ વ્યવસ્થા તેમજ શોપિંગ માટે હાઈપર માર્કેટની વ્યવસ્થા.
- ★ વિશ્વમાં પ્રથમ વાર સ્પેશિયલ લાઈટિંગ ઇફેક્ટ દ્વારા આઠમ, પૂનમ, અગિયારસ અને રાષ્ટ્રીય રહેવારોના દિવસે અલગ-અલગ પ્રકારની રોશનીથી મંદિર ઝળહળતું થશે જેથી અમદાવાદના રહીશોને જે તે તિથિની જાળકારી મળશે.
- ★ સંપૂર્ણ વાસ્તુશાસ્ત્ર અને હિન્દુધર્મ મુજબ ગર્ભગૃહનું બાંધકામ.
- ★ મંદિર પરિસરમાં વિશાળ બેઝમેન્ટ પાર્કિંગ.
- ★ સોનાના કળશથી મંદિરની ભવ્યતાનું નિર્માણ.
- ★ મંદિર પરિસરની આજુબાજુ જળાશયનું આયોજન.
- ★ અધિતન ભોજનાલય તથા પ્લાસ્ટિક ઝોન ફી પરિસર.
- ★ સંપૂર્ણ ગ્રેન અને એનજ્રી એઝ્સ્ટ્રિકન્ટ મંદિર પરિસર.
- ★ પાટીદાર ઇતિહાસનું ભવ્ય મ્યૂઝિયમ.
- ★ બાળકો માટે ચિલ્ડ્રન પાર્કની વ્યવસ્થા.

તंત्रीલેખ

- ડૉ. પ્રભુદાસ પટેલ

શ્રીમદ્ ભાગવત મહાત્મ્ય

સ્વગંથિમ - અધિકેકણ : તા. ૧૮-૨-૨૦૨૩, મહાશિવરાત્રિ

આ લખાય છે ત્યારે હું હરિદ્વારથી ૪૦ ક્રિ.મી. ઉત્તરમાં ઋષિ-મુનિઓની યોગનગરી ઋષિકેશના સામેના કિનારે સ્વર્ગાશ્રમમાં બાબા કાલી કામલીવાલા વાનપત્રથી આશ્રમમાં શ્રીમદ્ ભાગવત સપ્તાહ પારાયણ (૧૪થી ૨૧ ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૩)માં આયોજક મિત્રોના આશ્રથી કથાશાનનો લાભ લેવા ઉપસ્થિત રહ્યો છું.

આજે મહાશિવરાત્રીનો પાવન દિવસ છે. ભગવાન શિવનો મહામંત્ર “ॐ નમः શિવાય”ની ધૂન ચારે બાજુ સંભળાઈ રહી છે. ચારે બાજુ ઊંચાં વૃષ્ણોની હરિયાણી, હિલી એરિયા, ભગીરથી મા ગંગાનો રમણીય કિનારો અને મનને હરી કે તેવું આહુલાદક વાતાવરણ છે.

જોગાનુઝોગ અહીંની કથા જે દિવસે પૂર્ણ થાય છે તે જ દિવસે (૨૧ ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૩) વિશ્વ ઉમિયા ફાઉન્ડેશન દ્વારા શુક્રન મોલ પાસે, સાયન્સ સિટી વિસ્તાર - અમદાવાદમાં પણ વિશ્વમાં સૌથી ઊંચા (૫૦૪ ફૂટ) મા ઉમિયાના શક્તિમંદિર નિર્માણના સહ્યોગમાં પૂ. જીવેશ દાદાના શ્રીમુખે ભાગવત સપ્તાહ પારાયણ શરૂ થઈ રહ્યું છે. આ સંઝોગોમાં ભાગવત કથા મહાત્મ્ય અહીં રજૂ કરવાનો મનોરથ સેવો છે.

મિત્રો! ભાગવત કથા એ જ્ઞાનનું અમૃત છે. પિતૃઓના મોક્ષ અને સદગતિની કથા છે • માનવ જીવનના ઉધ્યારની કથા છે • ભગવાનના અવતારો અને તેમની લીલાઓની કથા છે • શાપ-અભિશાપ અને તેના નિવારણની કથા છે • મૃત્યુ અને મોક્ષની સમજણાની કથા છે • ભૂલેલા અને ભટકી ગેયેલાને પાણી વાગવાની કથા છે • જ્ઞાન અને ભક્તિની કથા છે • બુદ્ધિ-તર્ક અને શ્રદ્ધાની કથા છે • સંપૂર્ણ શરણાગતિની કથા છે • સંસારીઓએ સંસારમાં કેમ રહેવું એની કથા છે • જીવનને દિશા અને પ્રગતિ આપવાની કથા છે.

ટૂંકમાં, પુરેષણા, વિતેષણા અને લોકેષણા - આ ત્રૈયે એપણામાંથી મુક્ત થઈ સંપૂર્ણ શરણાગતિનો માગ જ માનવ જીવનને સાર્થક કરે છે. મૃત્યુ તો છે જ, તેને સુધારવાનું શીખવે છે. ભાગવત કથા શ્રવણ આ લોક અને પરલોક બંનેને સુધારે છે.

પાંડવોના વંશજ રાજી પરીક્ષિતને મળેલા શાપ (સાત દિવસમાં તક્ષક નાગના ઉંશથી મૃત્યુ) માંથી મુક્તિ-મોક્ષ માટે શુક્કદેવજ ઋષિએ વર્ણવેલી કથા એ શ્રીમદ્ ભાગવત કથા છે. દરેક હિન્દુ માત્રાએ વેદ-ઉપનિષદ-પુરાણ ન વાંચે તો કંઈ નહીં, પણ ભાગવત કથા શ્રવણ-મનન-મંથન અવશ્ય કરવું જોઈએ. તેનાથી તેના જીવનના બધા જ પ્રશ્નોનું નિરાકરણ મળી જશે.

મૃત્યુ આ જીવનનું અનિવાર્ય સત્ય છે. તેને અપનાવવું જ રહ્યું. ‘જાતસ્ય હિ ધ્રુવો મૃત્યુ’ જે જન્મે છે તે તમામ મૃત્યુ પામે છે. આ મૃત્યુને મોક્ષમાં કેવી રીતે ફેરવવું તે ભાગવત આપણને શીખવે છે. જીવનના છેલ્લા શાસ સુધી સંસારાં લોભ- મોહ- માયા- અભિમાન- એપણાઓ- ઈચ્છાઓ- જીવિતા રહી જાય તો તે મૃત્યુ છે... અને જીવનના છેલ્લા શાસ પહેલાં ઉપરની બધી જ બાબતો છૂટી જાય તો તે મોક્ષ છે. એવું સંતોના સમર્થન સાથે આ લખનાર માને છે.

બાકી તો બજ ગોવિંદમ્ભુમાં આદિ શંકરાચાર્ય કહે છે:

અંગ ગળિતં, પળિતં મુણ્ડમ्

દશ વિહિનં જાતં તુણ્ડમ

વૃદ્ધૌ યાતિ ગૃહિત્વા દણ્ડમ्

તદપિ ન મુચ્યતિ આશા પિણ્ડમ્

અર્થાત્ અંગો ગળી ગયાં છે, માથા ઉપર સંકેદ પરિયાં આવ્યાં છે, મોંમાં દાંત રહ્યા નથી, વૃદ્ધ માણસ લાકડીના ટેકા સિવાય ચાલી શકતો નથી (તો પણ) ધન-સુખ મેળવવાની આસામાંથી (માનવી) મુક્ત થઈ શકતો નથી.

માટે હે પરમ ભક્તજનો!

આપણી લૌકિક યાત્રા પૂરી થાય અને આપણો તરાપો દુનિયાથી છૂટો પડી જાય તે પહેલાં ભાગવતને શરણે જોઈએ.

શ્રીકૃષ્ણ શરણંમમ... શ્રીકૃષ્ણ શરણંમમ... શ્રીકૃષ્ણ શરણંમમ...

શ્રી ઉમિયા શરણંમમ... શ્રી ઉમિયા શરણંમમ... શ્રી ઉમિયા શરણંમમ...

માહિકયમ્

ંંંંંં હંંંં થાય, વાસણ ગોબો પડે ને બંગાર થાય, વસ્ત્ર ફાટે-તૂટે તો મસોતું થાય, છાંપું વાસી થાય તો પસ્તી થાય, ઇમારત ભાંગી પડે તો ખંડિયેર થાય, પણ માણસ ભાંગી પડે ત્યારે શું થાય??

ઉપાય છે ભગવાનની સંપૂર્ણ શરણાગતિ.

- ગુણવંત શાહ

માતશ્રી ઉમિયેતિનામતલિતં સિદ્ધુપ્રદં કામદમ
ઉમિયાફાંડેશનસ્થિતિકરં વિશ્વેપ્રતિષ્ઠાપ્રદમ
પટેલકુલભૂષણ સુખકરં સહસ્રસ્યેક્ષણમ
શિલાન્યાસે વિદ્યાનિધિ ચ કલાશ ભૂયાત્સવા મંગલમ
મા ઉમિયાનું નામ સુંદર, આનંદદાયક
અને દરેક કાર્યમાં સિદ્ધિ અને વરદાન
આપનારું છે, ઉમિયા ફાઉન્ડેશનને
દીર્ઘકાલ ટકાવનાર અને વિશ્વમાં પ્રતિષ્ઠા
આપનારું છે, પટેલોના કુળને સુખ
આપનારું આભૂષણ છે, હજારો સૂર્ય
સમાન કાંતિવાળું છે, શિલાન્યાસ અને
નિધિકલશની વિદ્યિમાં હંમેશાં મંગલ
કરનારું થાઓ...

- ડૉ. અંજિત યાણીક

www.ankuroils.com

SINCE 1978

EDIBLE OILS

અંજ અતૃપણ બંધન

Our Other Products:

Refined Cottonseed Oil, Refined Sunflower Oil,
Refined Soyabean Oil, Refined Corn Oil,
Kachi Ghani Mustard Oil, Mild Mustard Oil

Ankur Oil Industries, 'Corporate Office' Ratnaakar Nine Square, Block-B, Shop no. 1-6, Opp. ITC Narmada, Vastrapur road, Ahmedabad-380015

Business Inquiry No.: +91 82382 38250

Follow us on:

उन्नति
सबमरिंसिबल पम्प

Since 1969
Unnati
SUBMERSIBLE PUMP

"Together we can do it
Together we have always done it"

Unnati Pumps Private Limited

81, Amarnath Industrial Estate, Opp. Shayona Estate, Naroda Road, Ahmedabad -
380025. Gujarat, INDIA. Phone : 079-22203434 / 0128
Email : sales@unnatipumps.com Website: www.unnatipumps.com

રામચંદ્ર પટેલ,
લેખક જાણીતા કવિ, નવલકથાકાર, વાતકાર, અને નિર્બંધકાર છે.

માતૃવંદના

આ વિશ્વ - અંબર પરે કરું ઊર્ધ્વ દૃષ્ટિ તો
કઠે દીપે કનક હંસડી, મેઘ કુંડલા
ને અભ વસ્ત્રમહી તારક લાખ મૌકિતકો!
દેદિય દેહ: પગ બે મરુ-અભિના સજ્યા.
છાતી અરણ્ય ઘનધોર, તીળે દગ્ધોમાં
આદિત્ય - સોમ: જબક મુખ નિહારિકા.

હિંચોળું રોજ સીમ-ખેતર, પાટ હિંચકે
આરાધું મા, કનસરી જંગ પ્રાણપૂર્ણ!
દીવો કરું કરમહીં ધરું, ધાન્ય ડોડાં,
ને રોધું દાતરદું... પંખપશુ જળાંહળાં.
વ્યાપી જતું પરથમી ઝત, માટીમુદા -
રેલાય જીવ... કાણ સાંભળું પિંડભાખા.

ગુંજુ રહે ગગન... આદિમ રાશિકંગના,
પ્રાર્થું હું સ્વાતિ તપ, આદરું, માતૃવંદના. ■

સંગઠનનાં મૂળ છ સૂત્રો

- સમાજ માટે લડાઈ લડો...
- લડી ના શકો તો લખો...
- લખી ના શકો તો ભોલો...
- ભોલી ના શકો તો સાથ આપો...

- જો સાથ પણ ના આપી શકો તો -
જે લડે છે... લખે છે... બોલે છે... એમને સહયોગ આપો.
- જો એ પણ તમારાથી ના થાય તો કોઈનું મનોભળ ના તોડો. કેમ
કે કચાંક ને કચાંક કોઈ તમારા ભાગની લડાઈ લડી રહ્યા છે.

પ્રહ્લાદભાઈ કામેશ્વર

લેખક ધાર્મિક સાહિત્ય સંપાદક,
શિક્ષણકાર અને ડાંચા ગજાના દાતા છે

વેદોનો દિવ્ય સંદેશ

ન તા નશન્તિ ન દભાતિ તસ્કરો
નાસામામિત્રો વ્યથિરા દર્ધર્ભતિ ।
દેવાંશુ યાભિર્યજતે દદાતિ ચ
જ્યોગિતાભિઃ સચતે ગોપતિઃ સહ ॥

(કાવ્ય દ ૮/૨૮/૩, અથવિદ ૪/૨૧/૩)

ભાવાર્થ: જ્ઞાનદાન સંસ્કારનું સર્વશ્રેષ્ઠ દાન છે, કારણ કે ચોર તેને ચોરી શકતો નથી, કોઈ તેનો નાશ કરી શકતું નથી. તે સતત વધતું રહે છે અને લાખો લોકોને સ્થાયી સુખ આપે છે.

સંદેશ: માનવી જેટલો સમજદાર છે તેનાથી વધુ તે અણસમજુ છે. પરમાત્માએ માનવીને એવું સુંદર મગજ આપ્યું છે, સમજવાની-વિચારવાની અને ચિંતન-મનન કરવાની એવી શક્તિ આપી છે કે આજે તે જીદું પટારા જેવું ક્રમયૂટર બનાવી શક્યો છે. અનેક પ્રકારની શોખપોળોથી સુખ-સાધનોનો ઢગ ખડકી દીધો છે અને ક્યાંયાં અટકવાનું નામ લેતો નથી, પરંતુ જ્ઞાનનો સહૃપથોગ કરવાની વિવેકબુદ્ધિ બહુ થોડા લોકોમાં હોય છે. મોટા ભાગના લોકો અણસમજુ છે અને જે થોડા ઘણા સમજદાર છે તેમાંથી પણ મોટા ભાગના ચિંતન, ચાચિયાની ભાષ્ટા, આણસ અને પ્રમાદ તથા કુવિચારોના દુઃખાચહમાં ભૂરી રીતે ફસાયેલા છે.

માતાઓ પોતાની જવાબદારીને સારી રીતે નિભાવે તો તે બાળકોના મનમાં સારા વિચારો જગાડવાની સાથે સાથે સામાજિક કુરિવાજો પ્રત્યે વિન્દોહનાં બીજ રોપી શકે છે અને દેશને સ્વરથ, વિચારશીલ અને વિદ્વાન નાગરિક આપી શકે છે. મહર્ષિ અરવિંદે શિક્ષણની પૂર્ણતા માટે પાંચ પાસાંઓ ઉપર ભાર મૂક્યો હતો. તેનો સંબંધ માનવીની પાંચ મુખ્ય કિયાઓ સાથે છે - ભૌતિક, પ્રાણિક, માનસિક, આત્મિક અને આધ્યાત્મિક. શિક્ષણના આ પાંચેય પાસાં પરસ્પર એકબીજાનાં પૂરક છે અને જીવનના અંતકાળ સુધીના માનવીના વ્યક્તિત્વને પૂર્ણતા આપે છે. આ પ્રકારના જ્ઞાનથી સદ્ગુણોમાં વધારો થાય છે અને આચારવિચારના નિયંત્રણની સ્થાયી વ્યવસ્થા બને છે તેમજ મહામાનવ બનવાનો માર્ગ મોક્ષાં થાય છે.

વિદ્વાનોનું એ કર્તવ્ય છે કે અજ્ઞાનરૂપી અંધકારમાં ભટકતા સમાજને જ્ઞાનના પ્રકાશથી સાચો માર્ગ બતાવે. કોઈને રૂપિયા, પૈસા, કપડાલતા કે ખાવા-પીવાનું આપવું એ બરાબર છે, પણ તેનો પ્રભાવ ક્ષણિક હોય છે. જ્ઞાનનું દાન સર્વશ્રેષ્ઠ દાન છે. તેનાથી માનવીને સાચો માર્ગ મળે છે. આ એક સ્થાયી સંપત્તિ છે. મનુષ્ય તેનો લાભ જીવનપર્યત મેળવે છે અને સાથે સાથે સંપત્તિમાં પણ વૃદ્ધિ થતી જાય છે.

સૌથી પહેલું જ્ઞાન માતાના ખોળામાંથી મળે છે. માતાના સ્નેહ, મમતા અને વાત્સલ્યથી

લદાયેલ બાળક તેના આદેશને તરત જ માને છે. જો માતાઓ પોતાની જવાબદારીને સારી રીતે નિભાવે તો તે બાળકોના મનમાં સારા વિચારો જગાડવાની સાથે સાથે સામાજિક કુરિવાજો પ્રત્યે વિન્દોહનાં બીજ રોપી શકે છે અને દેશને સ્વરથ, વિચારશીલ અને વિદ્વાન નાગરિક આપી શકે છે. મહર્ષિ અરવિંદે શિક્ષણની પૂર્ણતા માટે પાંચ પાસાંઓ ઉપર ભાર મૂક્યો હતો. તેનો સંબંધ માનવીની પાંચ મુખ્ય કિયાઓ સાથે છે - ભૌતિક, પ્રાણિક, માનસિક, આત્મિક અને આધ્યાત્મિક. શિક્ષણના આ પાંચેય પાસાં પરસ્પર એકબીજાનાં પૂરક છે અને જીવનના અંતકાળ સુધીના માનવીના વ્યક્તિત્વને પૂર્ણતા આપે છે. આ પ્રકારના જ્ઞાનથી સદ્ગુણોમાં વધારો થાય છે અને આચારવિચારના નિયંત્રણની સ્થાયી વ્યવસ્થા બને છે તેમજ મહામાનવ બનવાનો માર્ગ મોક્ષાં થાય છે.

જ્ઞાનથી માનવીની સમજદારી વધશે તો તેની અંદર ઈમાનદારી વધશે, ઈમાનદારી વધશે તો માનવીમાં જવાબદારી આવશે અને જવાબદારી વધશે તો બહાદુરી આવશે. ચારેય વસ્તુઓ એકબીજા સાથે જોડાયેલી છે. તેમના દ્વારા માનવીમાં એવી શક્તિ ઉત્પન્ન થશે કે તે અનીતિ સામે બાથ ભીડે, દુષ્પ્રવૃત્તિઓ, કુરિવાજો, કુંસસ્કારો અને કુવિચારોનો સમૂહણો નાશ કરવા માટે જીવન ન્યોચણાવર કરવા તૈયાર થઈ જાય અને એક સ્વસ્થ તથા ઉન્તત સમજના નિર્માણમાં આગળ પડતી ભૂમિકા ભજવે.

જે બીજાઓને વિદ્વાન, સુશીલ અને સદાચારી બનાવવા માટે જ્ઞાનદાન કરે તે જ સાચો સાચો બ્રાહ્મણ છે. ■

શ્રી રામચરિતમાનસ કથાસાર

રામજન્મ ભૂમિ અયોધ્યામાં ભગવાન રામચંદ્રજીનું મંદિર નિર્માણ થઈ રહ્યું છે ત્યારે ગોસ્વામી તુલસીકૃત
‘રામચરિત માનસ’ આધારિત કથાસાર અને ભગવાન રામચંદ્રની લીલાઓ તંત્રીશ્રીની કલમે.

પૂર્વકथા: શ્રી રામચંદ્રજી જનકપુરીમાં નગરવાસીઓને દર્શન આપવા અનુજ લક્ષ્મણજી સાથે નીકળ્યા છે. નગરજનો શ્રી રામચંદ્રજીને જોતાં ધરતા જ નથી. શ્રીઓ જરૂર્ખામાં ઉભી રહીને પ્રેમસહિત શ્રી રામચંદ્રજીના રૂપને જોઈ રહી છે.

છ્યે આગામ:

પુર પુરબ દિસિ ગે હોઉ ભાઈ
જહું ધનુમરવ હિત ભૂમિ બનાઈ

સુંદર મુખ અને સુંદર નેત્રોવાળી સીઓનાં ટોણેટોળાં હદ્યમાં હર્ષિત થઈને કૂલ વરસાવી રહ્યાં છે. જ્યાં જ્યાં બંને ભાઈ જાય છે, ત્યાં પરમ આનંદ છવાઈ જાય છે. બંને ભાઈ નગરની પૂર્વ દિશામાં ગયા, જ્યાં ધનુષ્યજ્ઞ માટે રંગભૂમિ બનાવવામાં આવી છે. ચારેય બાજુ સોનાના મંચ બનાવેલા છે, જેના પર રાજાઓ બેસશે.

શિશુ સબ રામ પ્રેમબસ જાને
પ્રીતિ સમેત નિકેત બરવાને

બધાં બાળકો આ બહાને પ્રેમને વશ થઈ

શ્રી રામચંદ્રજીનાં મનોહર અંગોને અડીને પુલકિત થઈ રહ્યાં છે. શ્રી રામચંદ્રજીએ પણ બધાં બાળકોને પ્રેમ વશ યજાભૂમિની પ્રેમપૂર્વક પ્રશંસા કરી. કોમળ, મધુર અને મનોહર વચન કહીને શ્રી રામચંદ્રજી પોતાના નાના ભાઈ લક્ષ્મણને યજાભૂમિની રચના બતાવે છે.

નિસિ પ્રવેસ મુનિ આયસુ દિના

સબહીં સંધ્યાબંદુનુ કિન્હા

ત્યાર પછી પરત આવી, રાત્રીનો પ્રવેશ થતાં મુનિએ આજા આપી ત્યારે સૌએ સંધ્યાવંદન કર્યું. પછી શ્રેષ્ઠ મુનિએ જઈને શયન કર્યું. બંને ભાઈઓ ચરણ દબાવવા લાગ્યા. બંને ભાઈ જાણે પ્રેમથી જિતાયા હોય તેમ પ્રેમપૂર્વક મુનિએ આજા આપી ત્યારે શ્રી રઘુનાથજીએ જઈને શયન કર્યું.

સકલ સૌચ કરિ જાઈ નહાએ

નિત્ય નિષાહિ મુનિહિ સિર નાએ

સવારે શૌચકિયા કરીને નાદ્યા પછી નિત્ય કર્મ સમાપ્ત કરીને બંને ભાઈઓએ મુનિને મસ્તક નમાયાં અને પછી ગુરુની આજા પામી

બંને ભાઈઓ કૂલ લેવા ચાલ્યા. તેમણે ચાજાનો સુંદર બાગ જોયો. ત્યાં રંગબેરંગી ઉત્તમ લતાઓના મંડપ છવાયેલા છે. બાગની વચ્ચે રમણીય સરોવર સુશોભિત છે. બાગ અને સરોવર જોઈ પ્રભુશ્રી રામચંદ્રજી ભાઈ લક્ષ્મણ સહિત હર્ષિત થયા.

**ચહુ દિસિ ચિતર્દી પૂંછિ માલીગન
લગે લેન દલ ફૂલ મુદિત મન**

ચારેય તરફ દિસિ ફેરવીને અને માળીને પૂછીને તેઓ પ્રસન્ન મને પત્ર-પુષ્પ લેવા મંજ્યા. તે જ સમયે સીતાજી ત્યાં આવ્યા. માતાએ એમને પાર્વતીજીની પૂજા કરવા માટે મોકલ્યાંહતાં. તેમની સાથે સર્વસુંદરી અને સમજુસ્ખીઓ છે. સખીઓ સહિત સરોવરમાં સ્નાન કરી સીતાજી પ્રસન્ન મનથી પાર્વતી મંદિરમાં ગયાં.

**દેખન બાગ કુઅર દુર્દ આએ
બચ કિસોર સબ ભાતિ સુહાએ**

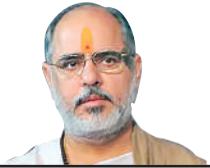
એક સખીએ બંને ભાઈઓને કૂલ વીથતા જોઈ. તેણીએ આવીને કહ્યું - બે રાજકુમારો બાગ જોવા આવ્યા છે. તેમના સૌંદર્યને હું વર્ણવી શકતી નથી. “વાણી નેત્ર વિનાની છે અને નેત્રોને વાણી નથી.” આ સાંભળી સીતાજીના હદ્યમાં મોટી ઉર્કઢા જાગી. સખીનાં વચન સીતાજીને અત્યંત પ્રિય લાગ્યાં અને દર્શન માટે એમનાં નેત્ર અકળાઈ ઊક્યાં.

**દેખિ સીય શોભા સુખુ પાવા
હદ્ય સરાહત બચનુ ન આવા**

સીતાજીની શોભા જઈને શ્રી રામચંદ્રજીએ ઘણું સુખ મેળવ્યું. હદ્યમાં તે શોભાની પ્રશંસા કરે છે, પરંતુ મુખથી વચન નીકળતાં નથી. જાણે બ્રહ્માએ પોતાની સર્વ નિપુણતાને મૂર્તિમાન કરીને સંસારને પ્રગટ કરીને દેખાડી દીધી હોય.

વધુ આવતા અંકે...

(બાગમાં સીતાજીનું મિલન) ■

પૂજય રમેશભાઈ ઓગ્રા

લેખક સાંદીપનિ ગુરુકુલના સ્થાપક,
મોટા ગજાના કથાકાર અને વિદ્વાન ભૂટૈવ છે.

અંધકાર હોવો એ કોઈ સમર્સયા નથી, સમર્સયા એ છે કે પ્રકાશનો અભાવ છે

હો... જે આપણા ભવિષ્યવેતાઓ છે અને ભારતના જે આર્ધદિશા, જે મનીખીઓ છે, તેમણે પણ જે ભવિષ્યવાણી ભાખી છે તે અનુસાર હજુ આગામી સમય સંઘર્ષનો છે. સવારના પહોરથી માંગીને મોડી રાત સુધી હું અને તમે દોડાદોરી કરીએ છીએ. શા માટે? સુખ માટે... મારા જીવનમાંથી હુંખ દૂર થાય અને મને કેવળ સુખ મળે અને સુખ નિત્ય રહે, જતું ન રહે - અવી આપણી સૌની હૃદ્યા છે, આવી આપણા સૌની માગ છે તેથી દોડીએ છીએ.

ધ્યાને સુખ પ્રાપ્ત કરી લીધું છે છતાં પણ એ લોકોના જીવનમાં એક ખાડો દેખાય છે. સંપત્તિ જોઈતી હતી, મેળવી... સંતતિ જોઈતી હતી, મેળવી... સત્તા હાંસલ કરી, છતાં પણ સંઘર્ષ થતો રહ્યો. હજુ જીવન સંઘર્ષ પૂરો તો ન જ થયો. આ સંઘર્ષમય જીવનમાંથી શાંતિનાં એંધારા આપણને ક્યાં દેખાય છે? સંપત્તિ છે, સંતતિ છે, સત્તા છે છતાં શાંતિ નથી. એનું કારણ એ છે કે આપણા સૌનું જીવન સ્વાર્થ પરાયણ બની ગયું છે. એ સ્વાર્થ પરાયણ જીવનને પરમાર્થ તરફ દોરી જાય અને પરમાર્થના રસે ચાલનારને પ્રભુ સુધી પહોંચાડે એવું સાધન તે શ્રીમદ્ ભાગવત.

[એક જ ચિનગારીથી દીપ પ્રજ્વલિત થઈ જાય છે, આપણે દીપનું પ્રાગટય કરવાનું છે, જેવો દીપ પ્રગટે તેવું તેને વંદન કરો, કેમ કે દીપ પ્રાગટય થતાં જ અંધકારની સમર્સયા આપમેણે જ સમાપ્ત થઈ જશે.]

સ્વાર્થ પરાયણ જીવનને પ્રભુ પરાયણ બનાવે, ભાગવત પરાયણ બનાવે, નારાયણ પરાયણ બનાવે એવું સાધન છે ૧૮ પુરાણોમાંનો એક શ્રીમદ્ ભાગવત. શાંતિની અનુભૂતિ માટે, શાંતિની પ્રાપ્તિ માટે આ નકારાત્મક માર્ગ છે એવું ન વિચારશો. ભગવાનને છોરીને અન્યત્ર ભટકશો તો તમને સાધનો મળશે અને આ સાધનો તમને સુખ જરૂર આપશે, પણ શાંતિ આપવામાં સાધનો અસમર્થ નીવડ્યાં છે. સાધનો સુખ ભલે આપે, પણ સાધના વિના શાંતિ નહીં સાંપડે.

કોઈ એમ કહેતું હોય કે ‘આ શાંતિ વૃત્તિ છે’. આ સમર્સયાઓથી ભાગીને પ્રભુશરણે જવાની વાત છે, એ યોગ્ય નથી. સમર્સયાનાં સાચાં સમાધાન માટે પ્રભુને શરણે જવાની વાત છે. ભગવદ્ શરણે, ભગવદ્

ચરણે ગયા વિના સમર્સયાનું કાયમી અને સાચું સમાધાન સાંપડશે જ નહીં. જ્યાં સુધી સ્વાર્થ પરાયણ જીવન, પરમાર્થ પરાયણ નહીં બને, પ્રભુ પરાયણ નહીં બને ત્યાં સુધી સમર્સયાઓનું સાચું સમાધાન સાંપડશે જ નહીં.

જે લોકો બુદ્ધિશાળી છે, બુદ્ધિજીવીઓ છે, ભજોલા-ગજોલા છે તે એવી ટીકા કરતા રહ્યા છે કે રાખ્યની અંદર અત્યારે આટલી બધી સમર્સયાઓ છે, સમાજ આટલી સમર્સયાઓથી ધેરાયેલો છે, એ સમયે બધાએ શાગમૃગી વૃત્તિ અપનાવી અને સમર્સયાઓથી મુખ ફેરફારીને પણ હાથમાં મંજુરા લઈને કૂદવા માંડવાનું લોકોને શીખવાડી રહ્યા છે. આ નકારાત્મક માર્ગ છે. આવું કહેતા પહેલાં વિચાર કરજો. અંધકારને દૂર કરવાની મહેનત કરવી અમારી દાણીએ નકારાત્મક માર્ગ છે. મારી દાણીએ અંધકારની સમર્સયાને દૂર કરવા માટે દીપ પ્રજ્વલિત કરવો એ સાચો અને હકારાત્મક માર્ગ છે. જો સમર્સયા જ નથી તો પછી માત્ર તે દેખાય છે તો પછી જે નથી તેનાથી ઉરવાનું શા માટે? અંધકાર કોઈ સમર્સયા નથી, સમર્સયા એ છે કે પ્રકાશનો અભાવ છે. અંધકારનું કોઈ સ્વતંત્ર અસ્તિત્વ જ નથી, પરંતુ તે પ્રકાશના અભાવને અંધકારનું આપણે નામ આપ્યું છે.

તમે ઊંડાણપૂર્વક વિચારો કે પ્રકાશ વગર ત્યાં બીજું કંઈ જ નથી. પ્રકાશના અભાવનું નામ જ અંધકાર છે. એ જ રીતે અંધકારને મોટી સમર્સયા ગણીને વિશ્વના કહેવાતા નેતાઓ આ અંધકારને ધક્કો મારીને દૂર કરવાની મહેનત કરે છે અને થાકી જાય છે અને તેઓ પોતાના પ્રયાસમાં નિષ્ફળ નીવડે છે.

એક જ ચિનગારીથી દીપ પ્રજ્વલિત થઈ જાય છે. આપણે દીપનું પ્રાગટય કરવાનું છે. જેવો દીપ પ્રગટે તેવું તેને વંદન કરો, કેમ કે દીપ પ્રાગટય થતાં જ અંધકારની સમર્સયા આપમેણે જ સમાપ્ત થઈ જશે. ■

ડી. કે. શિવાની

લેખિકા બ્રહ્માકુમારીજ સંસ્થાના આધ્યાત્મિક વક્તા છે

કપરા સંજોગો પણ અનુકૂળ બની જશે

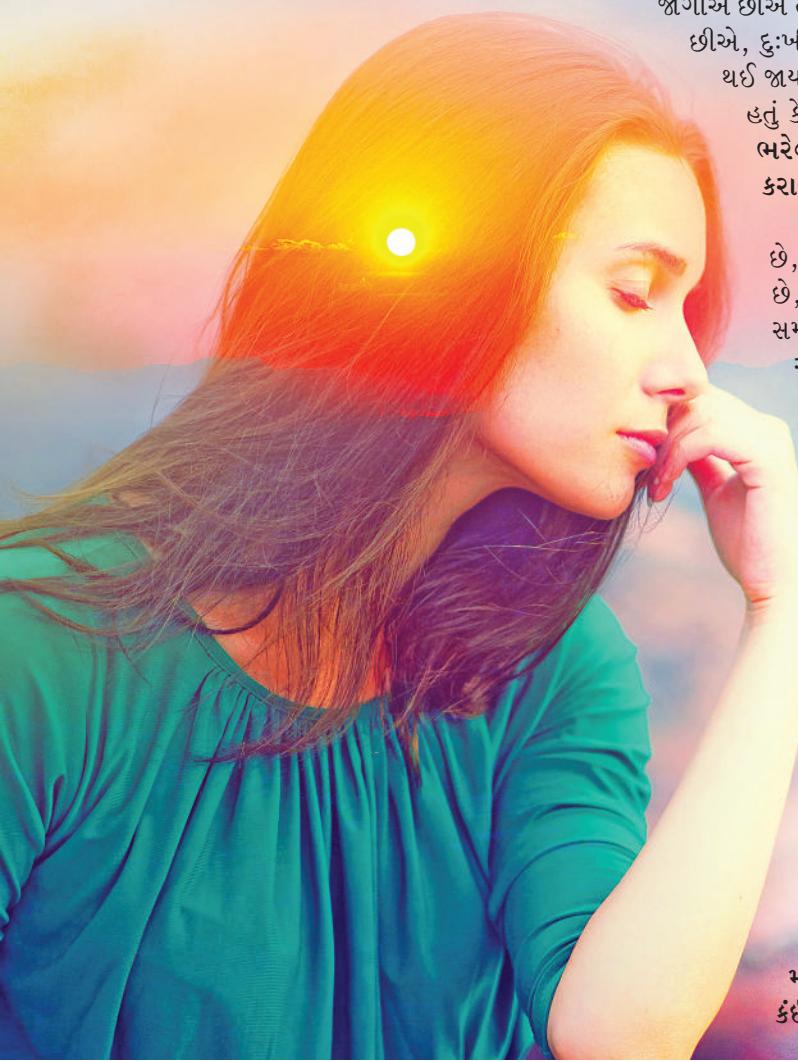
સવાર-સવારમાં આપણું મગજ એકદમ સ્વચ્છ હોય છે અને એ સમયે તમે તેમાં જે ભરણો તેનો પ્રભાવ તમારા આખા દિવસ પર થશે, કેમ કે એ માહિતી આત્માનું ભોજન છે અને પછી એ ગુણવત્તાના વિચારો આખો દિવસ ચાલે છે

ગુસ્સો આપણો સ્વભાવ નથી. ગુસ્સો કરીને આપણને ક્યારેય સારું લાગતું નથી, પરંતુ આપણે વિચાર્યુ કે ગુસ્સો કરીને કામ થઈ જશે તો ખુશી મળશે? આપણે વિચાર્યુ હતું કે ખુશી બહારથી મળવાની છે. કંઈક કરીશું-ત્યારે ખુશી મળશે અને ખુશી રહીને કામ કરીએ. એવું નહીં કે આમ કરશો તો શાંતિ મળશે, આ કરણો તો ખુશી મળે અને આમ કરવા માટે ગુસ્સો કરો. આપણે જેટલો ગુસ્સો કરતા જઈએ છીએ, ખુશી એટલી ઓછી થતી જતી હોય છે.

મનમાં કલ્યાણ કરો કે ભરેલો જ્લાસ છે, હવે આખો દિવસ તેને લઈને ચાલવાનું છે. માત્ર ધ્યાન એટલું રાખવાનું છે કે જ્લાસમાંથી થોંનું-ઘણું પાણી પણ બહાર છલકાવું ન જોઈએ. એ જેવો સવારે ભરેલો હતો, એવો જ રાતે પણ ભરેલો હોવો જોઈએ. હવે જરા વિચારો કે આપણે સવારે જાગીએ છીએ તો મગજ એકદમ તાજું હોય છે, પરંતુ જેવો ગુસ્સો કરવાનું શરૂ કરીએ છીએ, દુઃખી થવાનું શરૂ થયું તો આ ભરેલો જ્લાસ ધીમે ધીમે ખાલી થવાનું શરૂ થઈ જાય છે. આપણે વિચાર્યુ હતું કે કંઈક કરીશું તો જ્લાસ ભરાશે. સિકેટ એ હતું કે જ્લાસ પહેલાથી જ ભરેલો હતો. ધ્યાન માત્ર એટલું રાખવાનું છે કે ભરેલા જ્લાસમાંથી કંઈક બહાર ન નીકળો. એટલે કે આપણે કામ કરવું અને કરવવાનું છે.

કોઈએ કહ્યું કે આપણે કેમ માફ કરીએ? તમારા મનમાં કોઈનું નામ છે, જેને તમે હજુ સુધી માફ કર્યો ન હોય... કોઈએ આપણને ઠગો આપ્યો છે, કોઈએ દુઃખી કર્યા હોય, આપણે એ વાત મનમાં રાખી છે. હવે જેટલા સમય સુધી એ વાતને મનમાં રાખણો તો તેની તકલીફ સામેવાળાને થશે કે આપણને? તમે મને કંઈક કહો અને હું એ વાતને પકડીને રાખું તો તેનાથી તકલીફ તમને થશે કે જેણે પકડી રાખ્યું છે તેને? વાતને છોડવામાં કેટલો સમય લાગે છે, છોડી કેમ નથી દેતા? કેમ કે આપણે કહ્યું કે તેની ભૂલ એટલી ખોટી હતી કે માફ કરવા જ ન જોઈએ, કેમ કે આપણે વિચાર્યુ હતું કે તમને માફ કરવાના છે, માફ તેમને નથી કરવાના, આઘાત તો તમને લાગ્યો છે. તેમને માફ કરવા મુશ્કેલ છે, પરંતુ ખુદને માફ કરવા સરળ છે. માત્ર એક થોટ તેમણે જે કર્યું તે કર્યું, તેમની પાસે તેનાં કેટલાંક કારણ હતાં. હવે હું એ વાતને મારા મનમાં રિપિટ નહીં કરું. એ તમારા પર આધાર રાખે છે કે તમે તેને માફ કરો છો કે નહીં.

પરમાત્માનું જ્ઞાન જ્યારે દરરોજ મળે છે તો વિચારવાની રીત બદલાઈ જાય છે. હું તમને એક વાત જણાવું છું. તમે સવાર-સવારમાં ટીવી પર ન્યૂઝ જોવાનું બંધ કરી દો. એ તમારી સાથે સૌથી મોટું ઈમોશનલ ટોચર છે. સવાર-સવારમાં આપણું મગજ એકદમ સ્વચ્છ હોય છે અને એ સમયે તમે તેમાં જે ભરણો તેનો પ્રભાવ તમારા આખા દિવસ પર થશે, કેમ કે એ માહિતી આત્માનું ભોજન છે અને પછી એ ગુણવત્તાના વિચારો આખો દિવસ ચાલે છે. જો સારું વિચારવા માગો છો તો મગજમાં સારું ભરવું પડશે. પંદર મિનિટ સવાર-સવારમાં કંઈક સારું, શુદ્ધ, પાવરકુલ ભરો. આ છે પરમાત્માનું જ્ઞાન. ■

ધી મહેસાણા અર્બન કો-ઓપ. બેન્ક લિ. મહેસાણા

દેશ ઓફિસ : કોપરેટિવ બિલ્ડિંગ, હાઇવે, મહેસાણા-૨. ફોન : ૦૨૭૯૨-૨૫૭૨૩૩, ૨૫૭૨૩૪ (મલ્ટીસેટ શિક્ષણ બેન્ક)
Website : www.mucbank.com, Email : info@mucbank.com

સને ૨૦૨૧-૨૨ ના આકર્ષક પરિણામો

બેન્કના માનવંતા સભાસદો, ગ્રાહકો, ડીપોઝીટર્સના અતુટ વિશ્વાસ અને સહકારથી આપણી બેન્કની પ્રગતિમાં આગેકુચિ બદલ... અભિનંદન

જીવલંત સિદ્ધિ યોજ્યો નફો રૂ. ૧૧૦/- કરોડને પાર...

રકમ રૂ. કરોડમાં

વિગત	તા. ૩૧/૦૩/૨૦૨૧ (ઓડિટેડ)	તા. ૩૧/૦૩/૨૦૨૨ (અન ઓડિટેડ)	વર્ષ દરમયાન વધારો રકમમાં	વધારો ટકાવારીમાં
કુલ ડીપોઝીટ	૬૬૧૪.૫૫	૭૨૩૧.૬૮	૬૭૭.૧૩	૬.૩૩%
ધિરાણ	૪૬૦૯.૬૬	૫૧૪૨.૦૦	૫૩૪.૦૧	૧૧.૬૧%
ગ્રોસ નફો	૨૦૭.૭૪	૨૪૩.૫૮	૩૪.૮૪	૧૭.૩૦%
નેટ પ્રોફીટ	૮૭.૭૮	૧૧૦.૨૫	૨૩.૪૭	૨૭.૦૫%
રોકડ તેમજ અન્ય બેન્કમાં નેલેન્સ તેમજ RBI નેલેન્સ	૪૪૩.૨૪	૫૭૪.૫૮	૧૩૧.૩૪	૨૮.૬૩%
ગર્વમેન્ટ સિક્યોરિટી તેમજ અન્ય રોકાણો	૨૪૫૧.૧૩	૨૫૮૦.૮૭	૧૩૮.૭૪	૫.૭૦%
શેર મુડી	૩૧૦.૪૮	૩૪૧.૬૭	૩૧.૧૯	૧૦.૦૪%
રીઝર્વ તેમજ અન્ય ભંડોળ	૫૫૧.૬૭	૭૨૧.૦૦	૧૬૮.૦૪	૩૦.૬૩%
ઇન્કમટેક્ષ જોગવાઈ	૩૮.૪૦	૪૯.૫૦	૧.૧૦	૨૧.૦૮%
શાખાઓ	૫૮	૫૮	-	-

- આપણી ચાપણો ડી.આઇ.સી.જી.સી. દ્વારા રૂ.૫/- લાખ સુધી સુરક્ષિત છે.
- બેન્ક દ્વારા તેના સભાસદો તેમજ સેવિંગ્સ/કરંટ ખાતેદારોને અકસ્માત વિમો રૂ.૫/- લાખ સુધીનો લીધેલ છે કોઈપણ જાતના પ્રિમીયમ લીધા સિવાય.
- જે ખાતેદારો, સભાસદોના KYC બાકી હોય તે જે તે શાખામાં અપડેટ કરાવવા વિનંતી.
- લોકર્સ ઘરાવનાર વ્યક્તિએ, વર્ષમાં એક વખત લોકર ઓપરેટ કરતું જરૂરી છે.
- ડીપોઝીટ લોકર્સ ખાતેદારના વારસદારની નિમણુંક બાકી હોય તે કરાવી જવા વિનંતી.

બેન્કનું નેટ
NPA
“૦”
(Zero)

શ્રી જી. કે. પટેલ

યેરમેન

શ્રી કે. કે. પટેલ

વાઈસ યેરમેન

શ્રી વિનોદકુમાર એમ. પટેલ

ચીફ એક્ઝિક્યુટિવ

બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટરશ્રીઓ

શ્રી યંદુભાઈ આઈ. પટેલ
(સ્થાપક યેરમેન)

શ્રી કાનજુભાઈ એસ. પટેલ

શ્રી ભાઈલાલભાઈ એમ. પટેલ

શ્રીમતી કોકીલાબેન એન. પટેલ

શ્રી ખોડાભાઈ એન. પટેલ
(સ્થાપક મેને.ડિરેક્ટર)

શ્રી નરોતમભાઈ એસ.પટેલ

શ્રી કીરીટકુમાર બી. પટેલ

શ્રીમતી દીપીકાબેન આર. પટેલ

શ્રી ડૉ. અનિલભાઈ ડી. પટેલ

શ્રી બાબુભાઈ એ. પટેલ

શ્રી ઘનશ્યામભાઈ કે. પટેલ

શ્રી સોમભાઈ બી. પટેલ
(પ્રો.ડિરેક્ટર)

શ્રી અશોક કુમાર (એડીશનલ ડાયરેક્ટર)

શ્રી જુટેન્દ્રભાઈ પી.પટેલ

શ્રી અમૃતલાલ જી.પટેલ

શ્રી લક્ષ્મણભાઈ એસ. વણકર

શ્રી અલ્લેશભાઈ બી. પટેલ

(C.A.પ્રો.ડિરેક્ટર)

તેમજ સમગ્ર અર્બન બેન્ક પરિવાર...

ઉત્તમ, જરૂરી, વિનયી ગ્રાહક સેવા એજ અમારો ધ્યેય

મહેશ પટેલ

લેખક શૈક્ષણિક પ્રવચન, ચર્ચા અને
સ્પદિના આયોજક છે.

Hણસની મુખ્ય ભૌતિક જરૂરિયાતો ખોરાક, શસ્ત્ર, કપડાં, દવા, મકાન, પરિવહન વગેરે છે. ભૌતિક વિકાસનો અર્થ આર્થિક સમૃદ્ધિ અને આર્થિક સમૃદ્ધિ એટલે ભૌતિક પદાર્થના ઉત્પાદનમાં વૃદ્ધિ તથા વિવિધ જરૂરિયાતોને સંતોષવા નવા પદાર્થનું ઉત્પાદન. છેલ્લાં બસો-ત્રાણસો વર્ષમાં જેટલું ભૌતિક પરિવર્તન આવ્યું છે તેટલું પરિવર્તન તેની પહેલાં પાંચથી દસ હજાર વર્ષમાં પણ નહોતું. હવે તો ગ્રીસ વર્ષમાં એટલું પરિવર્તન આવે છે, જેટલું તેની પહેલાંનાં ત્રાણસો વર્ષમાં આવ્યું હતું અને ભવિષ્યમાં આ પરિવર્તનની ઝડપ હજુ પણ વધતી રહેશે.

ઔદ્યોગિક કાંતિ પહેલાં દુનિયામાં પરિવર્તન એટલું ધીમું હતું કે જાણી પણ શકાતું નહોતું. કોઈ પણ જાતનું પરિવર્તન આવતાં ચાર-પાંચ પેઢીઓ વીતી જતી અને માણસને પોતાના જીવનમાં કોઈ પરિવર્તન આવ્યું હોય તેવું દેખાતું પણ નહોતું. માણસે ચકના

ભૌતિક સમૃદ્ધિની દસ્તિએ ૨૦મી સદી પહેલાના અને પછીના ભારતમાં બહુ મોટો ફરક છે અને આ પરિવર્તનનું

કારણ શિક્ષણ છે, ઉત્પાદન વધારવા માટે સતત નવી ટેક્નોલોજી વિકસાવવી પડે છે અને તેનો વધુ ને વધુ ઉપયોગ કરવો પડે છે

ઉપયોગની શરૂઆત કરી પછી વર્ષો બાદ તેની ધક્કા ગાડી બનાવી હશે અને તેને ઘોડાગાડી કે બળદગાડીમાં ફેરવાતાં વર્ષો વીતી ગયાં હશે. એ ઘોડાગાડીમાં ઘોડાનું સ્થાન મશીને લીધું અને જોતજોતામાં તો માણસ પવનવેગે દોડવા લાગ્યો અને તે અવાજ કરતાં પણ વધુ ઝડપથી ઊડવા પણ લાગ્યો અને ચંદ્રને પણ અડી આવ્યો. માત્ર ભારતમાં જ નહીં, પણ સમગ્ર વિશ્વમાં છેલ્લા ઘણા સમયથી દરેક ભૌતિક જરૂરિયાતનું ઉત્પાદન વધ્યું છે. ઉત્પાદન વધે એટલે સગવડો

સમાજના સૌથી છેલ્લા માણસ સુધી પહોંચે અને દેશ આર્થિક રીતે સમૃદ્ધ થયો કહેવાય.

આપણા દેશમાં અનાજ, કપડાં, મકાન, દવાઓ, વાહન વ્યવહારનાં સાધનોના ઉત્પાદનમાં સતત વધારો થઈ રહ્યો છે. નિઃશંકપણે કહી શકાય કે ભૌતિક સમૃદ્ધિની દસ્તિએ ૨૦મી સદી પહેલાના અને પછીના ભારતમાં બહુ મોટો ફરક છે અને આ પરિવર્તનનું કારણ શિક્ષણ છે. ઉત્પાદન વધારવા માટે સતત નવી ટેક્નોલોજી વિકસાવવી પડે છે અને તેનો વધુ ને વધુ ઉપયોગ કરવો પડે છે. વિશ્વના જે પણ દેશો શૈક્ષણિક રીતે પછાત છે તેમણે પોતાની ભૌતિક જરૂરિયાતો પૂરી કરવા માટે શૈક્ષણિક રીતે વિકસિત દેશો પર આધાર રાખવો પડે છે. જે જેટલું પાછળ છે તેને તેટલી વધારે સહાય લેવી પડે છે. ભારતને પણ ભૌતિક રીતે સમૃદ્ધ કરવામાં વર્તમાન શિક્ષણ પદ્ધતિ કારણરૂપ છે તે વાતમાં કોઈ શંકા હોઈ શકે નહીં. હા, ઘણા લોકો માત્ર 'અંગ્રેજો દ્વારા આપવામાં આવેલી શિક્ષણ પદ્ધતિ' કહીને તેનો વિરોધ કરતા હોય છે.

અહીં એ પ્રશ્ન સ્વાભાવિક છે કે

શું અંગ્રેજો પહેલાં આપણે તાં શિક્ષણ નહોતું? હતું તે શું ખોટું હતું? અત્યારે જે ભૌતિક પરિવર્તન થઈ રહ્યાં છે તે શું માણસને સાચી દિશામાં જ લઈ જઈ રહ્યાં છે? થઈ રહેલું પરિવર્તન વિકાસ છે કે પતન?

સત્યને સમજવા માટે આપણે સૌથી પહેલાં તો 'મારું એટલે સારું' અને 'નવું નવ દિવસ, જૂનું જીવનભર'ની વ્યાખ્યા છોડવી પડે. માનસિકતા આપણાને સત્ય જીવા કે સ્વીકારવા દેતી નથી તે કહેવું અધૂરું છે. સત્ય એ છે કે આવી દલીલ આપણે કરીએ તેનો અર્થ છે આપણે સત્યને જીવા કે સ્વીકારવા તૈયાર જ નથી.

અંગ્રેજો આવ્યા તે પહેલાં આપણે તાં શિક્ષણ હતું, પણ તે શિક્ષણની દિશા અલગ હતી. તે વખતે શિક્ષણનો મુખ્ય વિષય ધર્મ હતો. ધર્મની દિશા આત્મા તરફની છે. માણસની અંદર તરફની મુસાફરી છે. અત્યારે મુખ્ય વિષય વિજ્ઞાન છે. જેની દિશા પદાર્થ તરફ છે તે બહારની તરફ ગતિ કરાવે છે. ■

ડૉ. વી. ચૌહાણ

લેખક નવી ભોજન પ્રથાના હીમાયતી છે

શરીરરૂપી યંત્રની યોગ્ય જગતવણી

[જેમના પેટ આગળ નીકળવા લાગે તે સૌ ‘ગો-ડાઉન’ છે. એટલે કે તેની શારીરિક પડતી શરૂ થઈ ગઈ છે, મકાન બની ગયા બાદ સફાઈની જ સવિશેષ જરૂર છે એમ શરીર બની ગયા બાદ પણ સફાઈની ખૂબ જ આવશ્યકતા છે **]**

મકાન બનાવીએ ત્યારે તેના બંધારણના ઘટકો જેવા કે ઈટ, રેતી, સિમેન્ટ, પાણી વગેરે જથ્થાબંધ જોઈએ છે. મકાન બની ગયા બાદ હવે આ ઘટકોની જરૂરિયાત રહેતી નથી. મહિને-બે મહિને ઉભાલા-ઉભલી, ફર્નિચર આધું-પાછું કરી, ફલોરિંગ પર બિછાવેલ ચાટાઈ હટાવીને થોડી વધુ સફાઈ કરીએ છીએ. છ મહિને કે વર્ષે દઢકે તમામ સામાન ફેરવી ખૂશો-ખાંચેરેથી સફાઈ કરીએ છીએ. એ આપણો અનુભવ છે કે રોજેરોજની સફાઈ, કચરા-પોતાં કરતા હોવા છતાં પણ આવી છમાસિક-વાર્ષિક સફાઈ વખતે ઘણો જ કચરો નીકળે છે.

મકાનનો જો બિલકુલ ઉપયોગ કરવામાં આ આવે તો તે વધુ સારું રહેશે તેવું નથી. ઊલટાનું જલદી ખેડેર બની જાય છે. તે જ રીતે આપણે શરીરરૂપી યંત્ર પાસેથી યોગ્ય પ્રમાણમાં કામ લેતા રહેવું જોઈએ. જો જોઈ કામ ન રહેતું હોય તો હળવી કસરતો પણ નિયમિત રીતે કરતા રહેવું જોઈએ. નહીં તો બંધ

મકાનની જેમ કે વણવપરાતા યંત્રની જેમ તે જલદી નકામું બની જશે. મકાન સ્થિર છે, તેના કોઈ ભાગનું હલનચલન થતું નથી. આથી ખાસ કચરો જમા થતો નથી, જેથી સફાઈની ઓછી જરૂર પડે છે. તેની સામે કોઈ પણ યંત્ર જોઈશું તો તેમાં તેના જુદા જુદા ભાગોનું હલનચલન છે, તે હલનચલન માટે કંઈક ને કંઈક ઈધણ-

બળતણ વપરાય છે. આથી આ બળતણનો કચરો પણ ઉમેરાય છે, જેથી તેની વધુ સફાઈ જરૂરી છે. ઘસારો પણ લાગે છે, જેથી રિપેર-મેન્ટેનન્સની પણ વધુ જરૂર રહે છે.

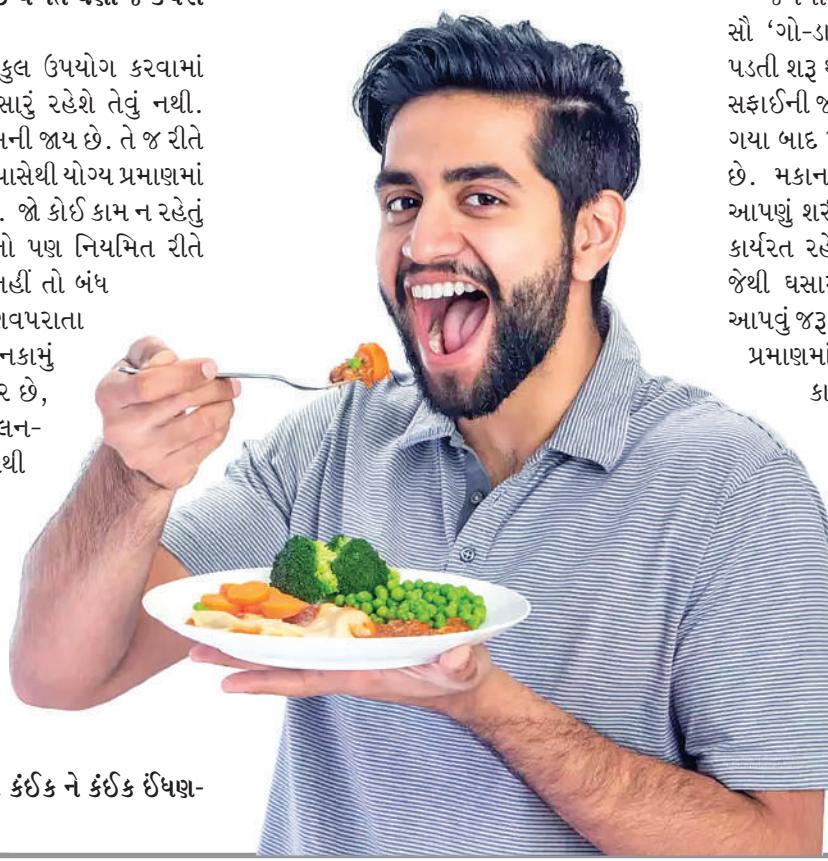
માનવ શરીરરૂપી યંત્ર રર થી રૂપ વર્ષ સુધી બને છે - વૃદ્ધિ પામે છે. ત્યાં સુધી તેને બનાવનાર ઘટકો - ભોજન સ્વાભાવિક જ વધુ પ્રમાણમાં જોઈએ છે. વળી આ યંત્ર ચોવીસે કલાક કાર્યરત રહે છે, જેથી તેના ‘સેલ’ની ભાંગતૂટ પણ સતત થયા કકરે છે.

તેથી તે ઘસારો પૂરવા માટે પણ વધારાના ભોજનની જરૂર પડે છે. શરીરના બંધારણ કાળ દરમિયાન બે હેતુસર ભોજનની જરૂર પડે છે: (૧) શરીરના નિર્માણ માટે, (૨) ઘસારાની પૂર્તિ માટે. હવે જ્યારે બંધારણ પૂરુંથઈજાય છે ત્યારે એટલે કે ૨૫ વર્ષ બાદ માત્ર ઘસારા પૂરતા જ ખોરાકની જરૂર પડે છે.

જેમ મકાન બંધાઈ ગયા બાદ મકાનમાં કંઈક ટૂટ-કૂટ થાય ત્યારે જ થોડો સિમેન્ટ-રેતી વગેરેની જરૂર પડે છે, બાકી સફાઈની જ સવિશેષ જરૂર રહે છે. આમ છતાં બંધાઈ ગયેલ મકાનમાં ઈટો-રેતી-સિમેન્ટ નાખ્યા કરીએ તો તે મકાન રહેવાલાયક રહેતું નથી, પણ ગોડાઉન બની જાય છે. તે જ રીતે ૨૫ વર્ષ બાદ જો ભોજનનું પ્રમાણ ઘટે નહીં તો આપણું શરીર પણ ગોડાઉન બની જાય છે.

જેમના પેટ આગળ નીકળવા લાગે તે સૌ ‘ગો-ડાઉન’ છે. એટલે કે તેની શારીરિક પડતી શરૂ થઈ ગઈ છે. મકાન બની ગયા બાદ સફાઈની જ સવિશેષ જરૂર છે એમ શરીર બની ગયા બાદ પણ સફાઈની ખૂબ જ આવશ્યકતા છે. મકાન કે અન્ય યંત્રની સરખામણીમાં આપણું શરીરયંત્ર જીવંત હોય, ચોવીસે કલાક કાર્યરત રહેતું હોવાથી વધુ ઘસારો લાગે છે. જેથી ઘસારાના પ્રમાણમાં રોજેરોજ ભોજન આપવું જરૂરી છે જ. પરંતુ જેટલો ઘસારો તેટલા પ્રમાણમાં જ તે હોવું જોઈએ. વધુ શારીરિક

કામ કરનાર મજૂર રત્થા ખેડૂતને વધુ ભોજનની આવશ્યકતા રહે છે. જ્યારે બેઠાહું જીવન જીવનાર, પથારીવશ રોગી કે કંઈ પણ કામ ન કરનાર વૃદ્ધોને ભોજનની આવશ્યકતા નહીંવાત છે. આમ છતાં જોવા મળે છે કે આવી વ્યક્તિઓ પણ ખા-ખા કર્યા જ કરે છે. તેને ખ્રમ છે કે ખાઈશું તો શક્તિ આવશે, પરંતુ તે વધુ અશક્ત બન્યે જાય છે. ■

પ્રો. ડૉ. અજિતસિંહ રાઠવા,

લેખક શિક્ષણના અભ્યાસુ અને જાળીતા કોલમિસ્ટ છે

અનુભવાત્મક શિક્ષણ માટે વર્ગખંડની બહાર નીકળો!

શિક્ષણનો અર્થ હંમેશાં શાળા-કોલેજમાં અભ્યાસ કરીને પરીક્ષા આપવી અને તેમાં પાસ થવું એવું નથી, વસ્તુઓ શીખવા અને મહાવરો કરવા, કુશળતા સુધારવા માટે વર્ગખંડની બહાર પણ એક મોટું વિશ્વ છે, દુનિયા પોતે સારા-ખરાબ અનુભવો આપતો એક વર્ગખંડ છે

વર્ગમાં શિક્ષણની એકધારી પ્રવૃત્તિ વિદ્યાર્થી અને શિક્ષકો માટે કંટાળાજનક અને રોજબરોજની પ્રક્રિયા બની જાય છે. આપણે વર્ગખંડમાં જે શીખીએ છીએ એનો વિદ્યાર્થીઓ રોજબરોજના વ્યવહારમાં એ જ્ઞાનનો કેટલો ઉપયોગ કરી શકે છે? જેમ કે નિકોષાભિત્તિ શીખેલ વિદ્યાર્થી સંસ્થાના મેદાનમાં આવેલ વૃક્ષના પડણાયાના આધારે એની ઊંચાઈ શોધી શકે? ગણિતના પાઠમાં ભાષા શીખી શકે? ગુજરાતમાં બિંદુ-પાર્થેશ (મારી શાળા, રાજ્યપુર) જેવા ઘણા ઓછા પ્રયોગશીલ શિક્ષકોએ એવા પાઠો વિકસાયા છે, જેમાં વર્ગખંડના બહારના શિક્ષણની કોઈ એક પ્રવૃત્તિ દ્વારા એકસાથે ઘણા વિષયો શીખી શકાય.

એ કહે છે, અભ્યાસમાં ઘણે ભાગે શિક્ષણનાં બિંદુઓ વ્યવહાર નિરપક્ષ હોય છે.

સામગ્રીને વધુ આબેદૂબ રીતે યાદ કરે છે અને વર્ગમાં શૈક્ષણિક પ્રદર્શનમાં સુધારો કરે છે.

વર્ગખંડની બહાર શીખાના અનુભવો એ પ્રાયોગિક શિક્ષણનું સ્વરૂપ છે. આ અનુભવોના મૂળમાં ‘અનુભવ એ શ્રેષ્ઠ શિક્ષક છે’ એ સરળ સિદ્ધાંત રહેલો છે. આ માણિક્ય હેઠળ વર્ગખંડની બહાર શીખવું એ એક સક્રિય પ્રક્રિયા છે. જેમાં વિદ્યાર્થીઓ અવિકૃત સમસ્યાઓનો સામનો કરે છે. નવીન પૂર્વધારણાઓ રેચે છે, વાસ્તવિક ઉકેલો માટે પરીક્ષણ કરે છે અને તેમની આસપાસના વિશ્વને સમજવા માટે અન્ય લોકો સાથે વાતાવાપ કરે છે. જ્યારે આપણે આ કરીએ છીએ, ત્યારે આપણે સમગ્ર વિશ્વનો સામનો કરીએ છીએ અને બહુવિધ પદ્ધતિઓમાં જોડાવા માટે ફરજ પાડવામાં આવે છે. પ્રાયોગિક ધોરણે શિક્ષણ સ્વાભાવિક રીતે આંતરશાખાદીય છે.

શિક્ષણનો અર્થ હંમેશાં શાળા-કોલેજમાં અભ્યાસ કરીને પરીક્ષા આપવી અને તેમાં પાસ થવું એવું નથી. વસ્તુઓ શીખવા અને મહાવરો કરવા, કુશળતા સુધારવા માટે વર્ગખંડની બહાર પણ એક મોટું વિશ્વ છે. દુનિયા પોતે સારા-ખરાબ અનુભવો આપતો એક વર્ગખંડ છે અને બદલામાં અનુભવોને આધારે શાણપણ પ્રાપ્ત થાય છે. એવી ઘણી વસ્તુઓ છે, જે લોકો વર્ગખંડના અભ્યાસ સિવાય શીખે છે અને મહાવરો કરે છે, જેમ કે શોખ, કૌશલ્ય વિકસાવવું, અભ્યાસેતર પ્રવૃત્તિઓ, રમતગમત, સાહસ કરવું વગેરે. આ માટે વર્ગખંડની બહાર વધુ સારું, અલગ, તાજું અને આકર્ષક વાતાવરણ છે.

આમ વર્ગખંડની બહારનું શિક્ષણ એ શીખવાની અનૌપયારિક રીત છે, જેનાથી સારા વર્તનનો વિકાસ થાય છે. વ્યક્તિને પ્રેરિત કરે છે અને તેના આંતરિક આત્માને પ્રેરણા આપે છે. વિવિધ સ્તરે પડકારો આપે છે અને વ્યક્તિને તે સ્વીકારવાનું અને તેને પહોંચી વળવા પ્રદર્શન કરવાનું શીખવે છે અને વર્ગખંડની બહાર શીખવું એ જીત અને હાર કરતાં વધુ મહત્વાનું છે. ■

ડૉ. ભરત ભગત

લેખક શિક્ષણવિદ અને જાહીતા કોલમિસ્ટ છે

વેળ ધેર દ્વારા એ વિલ, ધેર દ્વારા એ વે

‘અ’ મારા ફ્લેન્ટની સામે બંધાતા બે ટાવર માટે કામ કરતા મજૂરો અને એમનાં નાગાંપૂગાં ભૂલકાંઓને અમે અમારી બાલકનીમાંથી રોજ જોતા. અમે જોતાં એમની દુઃખાથી જિંદગી. આખા દિવસની કાળી મજૂરી પછી મળતો સૂકો રોટલો, ધૂળ, રેતી, હંટ, સિમેન્ટમાં વિસરાતું ભૂલકાંઓનું શૈશવ... અમે જોતાં એ ભૂલકાંઓનું અંધકારમય ભવિષ્ય, જેથી અમારા હદ્યમાં પીડા અને મનમાં ઉદાસી વાપી જતાં. ૨૧મી સદીમાં આ નિરક્ષર બાળકોનું શું થશે તેની ચિંતા કાળજાને ધેરી વળતી.

હદ્યની વેદના કેમ દૂર કરવી એની સતત મૂંગવણ. શું કરવું, કેમ કરવું, ક્યાં કરવું... એવા અસંઘય સવાલોના જવાબો અમારી પાસે નહોતા. મને અને મારી પત્નીને સમજાયું હતું કે સ્વયંની આ વેદના દૂર કરવા સ્વયંને જલાવીને જ દૂર કરી શકાશે. અમને એ પણ સમજાયું કે આ બાળકોને અકષરજ્ઞાન આપીશું તો ઉજસનાં થોડાં કિરણો તેમના જીવનમાં જરૂર પ્રગટશે. હું ખાનગી કંપનીમાં નોકરી કરું અને મારી પત્ની શિક્ષિકા. એટલે અમને અમારી મર્યાદાઓની જાણ હતી, પરંતુ એ ખબર પણ હતી કે સૂર્ય બની સારી દુનિયાને ઉજાળવાની અમારી શક્તિ કે લાયકાત નથી, પણ આગિયા બની રોશનીનું કિરણ પ્રગટાવવાની તમના તો અમને જરૂર છે.

એક દિવસ અમે એ બિલ્ડર પાસે પહોંચી ગયા અને વિનંતી કરી કે અમને એક ખૂણો આપો તો અમે આ બાળકોને ભણાવીએ. અમે એમને અમારા કાર્ય માટે રાજી કરી શક્યા નહીં. આમ અમારી શરૂઆત જ નિષ્ફળતાથી થઈ.’ હરેશભાઈ ત્રિવેદીએ પોતાના અદ્ભુત કાર્યોની

શુદ્ધ ભાવ, સત્યનિષ્ઠા સાથે અત્યંત પરિશ્રમથી શરૂ કરેલું કાર્ય જ્યારે અપેક્ષા મુજબ પરિણામ ન આપે ત્યારે માનવી થોડો હતાશ થાય અને ક્યારેક કામ છોડી દેવાની વૃત્તિનો શિકાર પણ બને

યાત્રા આટલા પ્રારંભિક શબ્દોથી કરી.

માસું માનવું છે કે શુદ્ધ ભાવ, સત્યનિષ્ઠા સાથે અત્યંત પરિશ્રમથી શરૂ કરેલું કાર્ય જ્યારે અપેક્ષા મુજબ પરિણામ ન આપે ત્યારે માનવી થોડો હતાશ થાય અને ક્યારેક કામ છોડી દેવાની વૃત્તિનો શિકાર પણ બને, પરંતુ કેટલાક વીરલા એવા હોય છે કે જે હારવા-થાકવાને બદલે પોતાના પ્રયત્નોનું પૃથ્વકરણ કરી નવો માર્ગ કંડારવા આગળ વધતા રહે છે. શ્રીમતી જિતાબહેન અને હરેશભાઈ ત્રિવેદી એક એવું દૂપીતી છે કે જેમણે સ્વયંના ભોગે સમાજ માટે ચિરાગ પ્રગટાવવાનું કાર્ય અનેક મુશ્કેલીઓ વચ્ચે પણ કર્યું છે. આગળની યાત્રા હરેશભાઈના શબ્દોમાં માણીએ:

‘વંચિત બાળકોને ભણાવવાનું નક્કી કર્યું એટલે ૨૦૦૫માં વિદ્યાભારતી ફાઉન્ડેશનની સ્થાપના કરી હતી. શિક્ષણનું કામ કરવું હતું એટલે ‘વિદ્યા’ અને ભારતીય સંસ્કૃતિથી કામ કરવું હતું એટલે ‘ભારતી’ - એમ બે શબ્દો ઉપરથી વિદ્યાભારતી ફાઉન્ડેશનનું નામકરણ કર્યું. શિક્ષણ માટે કેવી રીતે આગળ વધવું તેની સ્પષ્ટતા નહોતી એટલે વિકલ્પ સ્વરૂપે બાળપ્રવૃત્તિઓનો આરંભ કર્યો, જેમાં બાળફિલ્મ મહોત્સવ, લર્નિંગ ડિસઓર્ડર અંગે વાલીઓમાં જાગૃતિ, કાઉન્સોલિંગ, એટિટ્યુડ ટેસ્ટ તેમજ

કેરિયર કાઉન્સેલિંગ વગેરે કાર્યક્રમો શરૂ કર્યા.’

આજે ગુજરાતના વિવિધ વિસ્તારોમાં ૨૫ ગ્રામ્ય સરકારી શાળાના ૧૨૦૦થી વધુ વિદ્યાર્થીઓને પૂરક શિક્ષણ આપી શિક્ષણમાં ઊંચા સ્લેર લઈ જવામાં આવે છે. એમની કાર્યપદ્ધતિમાં પહેલું કામ છે શિક્ષકોની તાલીમ, એમની શિક્ષણ પદ્ધતિનું મોનિટરિંગ અને વિદ્યાર્થીઓના વિકાસ ઉપર સતત ધ્યાન. પોતે અવારનવાર આ શાળાઓમાં જાય અને જરૂર પે ત્યાં સુધારા કરી બાળકોના વિકાસમાં વૃદ્ધિ થાય તે જુએ છે. શિક્ષણ ઉપરાંત ચારિયું ઘડતર, સાથે સર્વાગ્નિ વિકાસ તેમનો પાયો છે. આ સાથે અમદાવાદમાં પણ એમનું ‘સવેરા શિક્ષણ કેન્દ્ર’ તો ચાલી જ રહ્યું છે.

હરેશભાઈ અને જિતાબહેન માને છે કે અમે કેટલા સુધી પહોંચ્યા એના કરતાં કેટલું પરિવર્તન લાવી શક્યા એ અગત્યાનું છે. દિલ કંપાવનારી જ્યોતિની વાત સાંભળીએ: ‘જ્યોતિ હવે બાર વર્ષની દીકરી નહોતી. વગર જન્મે એ પાંચ છોકરાની મા હતી. પાંચ મહિનાના અજ્યને કાંખમાં લઈ એ કથરો વીજાવા જાય, વેર આવી રોટલા ઘડી, માનો પ્રેમ આપી બધાને જમાદે. જ્યોતિ સિવાય બીજાં બધાં છોકરાંઓની હાલત કંઈ વધારે સારી નહોતી. આ વાસ્તવિકતા જોઈ આ દંપતી કરુણાથી ઊભરાઈ ગયું, પણ એ બેસી ના રહ્યું, પરંતુ એમના પ્રયાસોથી આજે અગણિત બાળકો શિક્ષિત થયાં છે. ફૂટપાથ પર રખડતી એક બાળકી ‘વાલી’ અંગેજ માધ્યમમાં અભ્યાસ કરે છે. ઉપરાંત ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે નવવધણને બી.ટેક. અને મિહિરને બી.સી. એ. માટે આર્થિક સહાય કરે છે. કોરોના કાળ દરમિયાન બાળકોનું શિક્ષણ ન બગડે તે માટે આ સંસ્થા દ્વારા હાઈસ્ક્યુલની ફી ભરવામાં આવતી અને ગ્રામ્ય વિસ્તારની શાળાઓના શિક્ષણમાં બે વર્ષના જે ખાડા પડ્યા તેમાં પૂરક બની શક્ય તેલબું યોગદાન આપવામાં આવ્યું છે.

મધ્યમ વર્ગના પરિવારનું આ દંપતી સહુને દિશાદર્શન કરાવે છે કે તમારી અંદર સત્કાર્ય માટે આગ લાગી હોય તો પેસા વિના કામ અટક્શે નહીં. ■

લાંબા બ્રેક પછી રનિંગ શરૂ કરવાનારાઓ માટે ખાસ ટિપ્સ

Lએ નિયમિત રીતે રનિંગ કરતા હો, પણ ઈજા, આળસ કે પછી બીજી જવાબદારીઓને લીધે જો બ્રેક લેવો પડ્યો હોય તો એને ફરીથી શરૂ કરવાનું શક્ય છે. યોગ્ય ખાનિંગ અને ધીરજની મદદથી તમે તમારા રનિંગ રૂટિનને ફરીથી ટ્રેક પર લાવી શકો છો.

કઈ રીતે ફરી શરૂ કરવું રનિંગ?

લાંબા બ્રેક પછી ફરીથી રનિંગ શરૂ કરવાની પ્રક્રિયા થોડી મુશ્કેલ છે. આ પ્રક્રિયા શરૂ કરતા પહેલાં થોડું આયોજન કરી લેવું જોઈએ, જેથી શરીરને ઓવરટ્રેનિંગનો ભાર ન લાગે, કારણ કે ઓવરટ્રેનિંગથી ઈજા થવાની શક્યતા વધી જાય છે, જે તમને તમારા લક્ષ્યથી દૂર કરે છે. એવા ટ્રેનિંગ શેડ્યુલનું પાલન કરો, જે તમને નવી આદત કેળવવામાં મદદ કરે અને જેના કારણે સમયાંતરે તમારી ક્ષમતામાં વધારો થાય. તમારી ડિનેસને બેલેન્સ કરવા માટે તેમજ ઈજા થવાનું જોખમ ઘટાડવા માટે કોસ ટ્રેનિંગ ટ્રાય કરો. પ્રોત્સાહન મળે એ માટે રનિંગ ગ્રૂપના સભ્ય બન્યો અથવા તો રેસમાં સ્પર્ધાતક તરીકે ભાગ લો. જોકે બે દોડ વચ્ચેના સમયગાળામાં શરીરને પૂરતો આરામ મળે એવાતનું ખાસ ધ્યાન રાખો.

આદત કેળવો

લાંબા બ્રેક પછી નિયમિત રીતે રનિંગ કરવાનું કામ થોડું અધરું છે. જો તમે ભૂતકાળમાં સારા રનર રહી ચૂક્યા હો તો તમે તમારી જાત માટે સ્પીડ અને અંતરના મામલે બધું ઊંચા માપદંડ નક્કી કરો એ પણ બધું સ્વાભાવિક છે. જ્યારે તમે નવેસરથી રનિંગ કરવાની

લાંબા બ્રેક પછી ફરીથી રનિંગ શરૂ કરવાની પ્રક્રિયા થોડી મુશ્કેલ છે, આ પ્રક્રિયા શરૂ કરતા પહેલાં થોડું આયોજન કરી લેવું જોઈએ, જેથી શરીરને ઓવરટ્રેનિંગનો ભાર ન લાગે, કારણ કે ઓવરટ્રેનિંગથી ઈજા થવાની શક્યતા વધી જાય છે, જે તમને તમારા લક્ષ્યથી દૂર કરે છે.

થવાની શક્યતા વધી જાય છે

શરૂઆત કરો ત્યારે તમે સૌથી પહેલાં સાતત્યતા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરો એ બધું જરૂરી છે. તમે ઝડપથી દોડો છો કે ધીમે ધીમે દોડો છો એ બહુ ચિંતા કરવાનો સુધી નથી, પણ નિયમિત રીતે દોડવા માટે શરૂઆતમાં પ્રમાણમાં સરળ અને નાના લાગતાં લક્ષ્યાંડો સેટ કરો. આ માટે તમે બ્રિસ્ક વોક, શૉર્ટ રન અથવા તો ઈન્ટરવેલથી શરૂઆત કરી શકો છો.

પૂરતો આરામ લો

તમારા રનિંગ શેડ્યુલને નક્કી કરતી વખતે બધાં પરિબળોને ધ્યાનમાં લો. બે દોડ વચ્ચે એક એક્ઝિટવ રેસ્ટ કે પછી કોસ-ટ્રેઇનની જોગવાઈ રાખો. બે દોડ વચ્ચે એક આખો દિવસ રેસ્ટનો રાખવાથી રિકવરીમાં ફાયદા થાય છે. રનસ માટે રેસ્ટ તેના દિવસે રેઝિસ્ટન્સ ટ્રેનિંગ બધું જરૂરી છે, કારણ કે એનાથી રિહેબિલિટેશન અને ઈન્જિરી પ્રિવેશનમાં મદદ મળે છે.

માદલેજની મર્યાદા

જ્યારે રનિંગની શરૂઆત કરો ત્યારે આરામથી શરૂઆત કરો. શરૂઆતમાં દોડવા માટે નાનકડો રૂટ પસંદ કરો. રનિંગ શેડ્યુલ નક્કી કરતી વખતે થોડો મધ્યમ માર્ગ પસંદ કરો. જ્યારે તમે રનિંગની શરૂઆત કરી રહ્યા હો ત્યારે સરળ બે દિવસ સુધી ના દોડો. બે દોડ વચ્ચે એક એક્ઝિટવ રેસ્ટ કે અથવા તો કોસ-ટ્રેઇનની જોગવાઈ ચોક્કસ રાખો.

રનિંગ ગ્રૂપના સભ્ય બનો

જ્યારે તમને નવેસરથી રનિંગ કરો છો ત્યારે બીજી વ્યક્તિની કંપનીમાં દોડવાથી તમારા આત્મવિશ્વાસમાં વધારો થાય છે અને સાથે સાથે બીજા પણ ફાયદા થાય છે. તમે કોઈ રનિંગ ગ્રૂપના સભ્ય બનો છો ત્યારે તમને સમાન વિચારવાળા મિત્રો મળે છે, જે તમારામાં જવાબદારીની ભાવના સિંચે છે. પ્રોગ્રામને રિબિલ કરવામાં મદદ કરે છે અને સાથે સાથે તમારી દોડને મેત્રીપૂર્ણ અનુભવ બનાવે છે. ■

**SWARNIM
DHARTI**

3 BHK MAJESTIC LIVING & RETAIL SPACES

PROJECT BY

**GOLDEN
DHARTI**
INFRASTRUCTURE

**Site : Swarnim Dharti, Nr. Sardar Dham, Vaisnodevi Circle
S.P. Ring Road, Ahmedabad - 382 421**

Booking Contact :
89800 06032, 89800 06042

swarnimdharti@gmail.com
www.swarnimdharti.com

RERA REG. No.: PR/GJ/AHMEDABAD/AHMEDABAD CITY/AUDA /MAA08640/170621
www.gujrera.gujarat.gov.in

સાસુ-વહુના કેવા સંબંધો પ્રભુને ગમે?

[જેમ દૂધમાં સાકર ભળી જઈ પોતાનું અસ્તિત્વ દૂધમાં ઓગાળી દઈ દૂધનું ગળપણ વધારે છે તેમ પુત્રવધુ પણ ઘરમાં પ્રિયભાષી, મિત્રભાષી, મૃદુ સ્થિત વેરતી, ગીતા-શ્લોક ગાતી ઘરને ભર્યું ભર્યું રાખે તો ઘરમાં સુખ-સમૃદ્ધિ, વૈભવ-લક્ષ્મી આવે જ

માણસ વિશ્વમાં વિચરે, અંતિમ વિસામો ઘર...
સાસુ-વહુ બને એક, તો ઘરમાં ઉત્તરે સ્વર્ગ...

સંસારમાં દીકરાને પરાજાવીએ અને ઘરમાં વહુ આવે ત્યારે વહુમાં વહુ હરખીલી દીકરાની મા બનતી હોય છે. ‘મારા ઘરમાં ઘરની રાણી આવી, તે તો કુમકુમ પગલાંની છે, તેના પગલે ઘર ભર્યું ભર્યું લાગે છે. તે તો ચંદ્રમુખી છે.’ આમ તેની સાસુ વખાણ કરતાં ધરાય નહીં, પણ ધીરે ધીરે ચંદ્રમુખી વહુ સૂર્યમુખી થાય ને પછી જવાણમુખી થાય. તે બોલે અને ઘરમાં અજિનની જવાણાઓ પ્રસરે... એવું ન બનતાં કાયમ વહુ ચંદ્રમુખી જ રહે તે માટે ઘરમાં સ્વાધ્યાય જરૂરી છે.

સ્વાધ્યાયનું બીજું નામ સમજદારી. જે વહુ ઘરમાં આવી છે તે અમારા ઋણાનુંધ છે, કમાનુંધ છે ને તે મુજબ જ પ્રભુએ મોકલેલી છે. વહુએ પણ એ જ સમજ કેળવવી કે ઘર-વર ને સંબંધો મળ્યા છે તે મારાં કરીને

પ્રભુએ જ ગોઈવેલ છે. હવે આ ઘર જ મારું મંદિર છે. હું અને તેમાં રહેનાર બધા દેવ છે. પુત્રવધૂના આર્દ્ધ મુજબ તેમની સેવા એ જ મારી પ્રભુપૂજા છે. આ સમજણે જેમ દૂધમાં સાકર ભળી જઈ પોતાનું અસ્તિત્વ દૂધમાં ઓગાળી દઈ દૂધનું ગળપણ વધારે છે તેમ પુત્રવધુ પણ ઘરમાં પ્રિયભાષી, મિત્રભાષી, મૃદુ સ્થિત વેરતી, ગીતા-શ્લોક ગાતી. ઘરને ભર્યું ભર્યું રાખે અને પ્રભુપારાયણ રહી, કુટુંબ પ્રાર્થના કરાવે તો ઘરમાં સુખ-સમૃદ્ધિ, વૈભવલક્ષ્મી આવે જ.

સામે સાસુને પણ આર્દ્ધ સાસુ બનવું રહ્યું. એક ઘરમાં નવી નવી વહુ પરણીને સાસરે આવેલી. તેના નાકે નથની પહેરેલી, પણ બન્યું એવું કે ઘરકામ કરતાં, હરતાં-ફરતાં કોઈ જગ્યાએ નથની ખોવાઈ ગઈ. નવી વહુ ખૂબ જ બેચેન બની ગઈ. સાસુને ખબર ન પડે તેમ ઘરમાં જ્યાં ત્યાં ખોળતી રહે, પણ નથની જોડે

નહીં. સમજદાર સાસુને સમજણ પડી ગઈ કે વહુના નાકે નથની અઠવાડિયાથી નથી, તે ખોવાઈ ગઈ લાગે છે એટલે મારાથી ખાનગી જ્યાં ત્યાં ખોળતી રહે છે. મારા ભયના કારણે તે મને કહી શકતી નથી. સાસુ ખાનદાન હતી. તે બજારમાં ગઈ અને સોનાની સારી નથની લઈને આવી.

વહુને બાથમાં લઈને કહ્યું, ‘બેટી, તારા માટે હું નથની લાવી છું તે પહેરી લે. હજુ તું નાની છે એટલે નથની વિનાનું નાક સાંદું ન લાગે.’

સાસુના આવા વર્તનથી વહુ ભાવવિભોર બની ગઈ. આંખમાં ભાવનાં આંસુ લાવી સાસુના પગે પડી, ‘બા, હું તો સમજતી હતી કે સાસુ મને કેટલું લડશે અને શું થશે... પણ તમારા હદ્યની વિશાળતા જોઈને કહું કે મારી જનેતા કરતાં તમે મને વહુ પ્રેમ કર્યો છે.’

સાસુએ કહ્યું, ‘બેટા, નથની તો બીજી બજારમાંથી લાવી શકાય, પણ મારા પ્રત્યેનો તારો વિશાસ, ભાવ અને પ્રેમ તૂટી જાય તો તે કોઈ બજારમાંથી મળે નહીં એ હું સમજું છું. તારી જોડે મારે આખી જિંદગી રહેવાનું છે. તારા-મારા વચ્ચેનો પ્રેમનો તાંત્રણો તૂટે નહીં એવું હું ઈચ્છું છું.’

બીજા દિવસે વહુએ પોતાની જનેતા બાને ટપાલ લખી કે, ‘બા, મને લાગતું હતું કે તારો પ્રેમ, ભાવ, સ્નેહના બંધનમાંથી નીકળીશ પછી તે મને ક્યાંય નહીં મળે. પણ સાચું કહું બા, મારી સાસુનો ભાવ, પ્રેમ, સ્નેહ સમજણપૂર્વકનો હોઈ હું તને સમય જતાં ભૂલી જઈશ. સાસુના વિશાળ હદ્યમાં હું દૂબી જાઉં છું - ખોવાઈ જાઉં છું. ભગવાન બધી છોકરીઓને આવી સાસુઓ આપે એવી પ્રાર્થના.’

ઘરને મંદિર બનાવવા સાસુ-વહુઓ ભગવાનને કેન્દ્રમાં રાખી પ્રભુને ગમતું જવન બનાવવા પ્રયત્ન કરશે તો ઘર બદલાશે, કુટુંબ બદલાશે, સમાજ બદલાશે અને રાખ્ય પણ બદલાશે. આવો દેવી પ્રયત્ન કરનાર સાસુ-વહુ પ્રભુને જરૂર ગમશે. ■

મહિલાઓમાં સામાન્ય દેખાતાં લક્ષણો ગંભીર બીમારીનો સંકેત હોઈ શકે

મહિલાઓમાં છાતીમાં દુખાવાને બદલે શાસની તકલીફ અને અતિશય થાકનાં લક્ષણ સામાન્યપણે જોવા મળતાં હોવાને કારણે તેમનામાં સાયલન્ટ હાર્ટ અટેકના કિસ્સા વધુ જોવા મળે છે.

આ નેક અભ્યાસ દ્વારા જણાયું છે કે એક તરફ મહિલાઓમાં નિયમિત પેપ પરીક્ષણ, મેમોગ્રામ્સ અને શારીરિક ચકાસણી ઉપરાંત આહાર અને વ્યાયામ વિશે સારી જાણકારી છે અને તેના પ્રત્યે તેઓ સભાન પણ હોય છે, પરંતુ જ્યારે તેઓ સતત ગણામાં દુખાવો અથવા થાક જેવાં લક્ષણો અનુભવે છે ત્યારે તેને સામાન્ય શરદી અથવા વાઈરલ તાવનાં લક્ષણો સમજ્ઞને તેની અવગણના કરે છે. હડીકિત એ છે કે આવી નિશાનીઓ ગંભીર સમસ્યાનો સંકેત આપે છે.

અચાનક નભળાઈ: થણેરા અથવા અંગોમાં અચાનક નભળાઈનો અનુભવ થબો સ્ટ્રોકની નિશાની હોઈ શકે છે. અતિરિક્ત નિશાનીઓમાં અચાનક મુંજુવણા, અસ્પષ્ટ વાણી, દાઢિમાં જાખપ અને ચાલવામાં મુશ્કેલીનો સમાવેશ થાય છે. તમારા પરિવાર અને મિત્રો ઉપરાંત તમારે પોતે પણ આ નિશાનીઓ વિશે સજાગ રહેવું જોઈએ, કારણ કે તેને ઓળખવી અને તાત્કાલિક સહાય મળવી મુશ્કેલ છે.

શાસ લેવામાં વારંવાર તકલીફ થવી: કેટલીક મહિલાઓને વધુ શારીરિક કિયાઓ કરતી વખતે તેમના હૃદયને પૂરવતો રક્ત પૂરવઠો નથી મળતો ત્યારે તેમને શાસ લેવામાં મુશ્કેલીનો અનુભવ થાય છે. મહિલાઓમાં છાતીમાં દુખાવાને બદલે શાસની તકલીફ અને અતિશય થાકનાં લક્ષણ સામાન્યપણે જોવા

મળતાં હોવાને કારણે તેમનામાં સાયલન્ટ હાર્ટ અટેકના કિસ્સા વધુ જોવા મળે છે. ઉપરાંત સીઓમાં શાસની તકલીફ માટે એનિમિયા અને ફેફસાના રોગ પણ કારણભૂત માનવામાં આવે છે.

છાતીમાં દુખાવો:

જો છાતીમાં દુખાવો, ઝડપી ઘબકારા, હાથ, ખભા અથવા જડબામાં દુખાવો અને શાસમાં તકલીફ જણાય તો આ નિશાનીઓ હૃદયરોગનો સંકેત આપે છે. વધુમાં હૃદયના

સ્નાયુઓને પુરવઠો પહોંચાડતી ધમનીઓમાં સ્વયંસ્ફૂર્તિ વિચ્છેદન તરીકે ઓળખાતી અત્યંત દુર્લભ સ્થિતિ પણ હૃદયરોગ માટે વધારાનું કારણ છે. આ સ્થિતિ યુવાનોને પણ અસર કરે છે અને પુરુષો કરતાં મહિલાઓમાં વધુ પ્રમાણમાં જોવા મળે છે.

વજનમાં અચાનક ફેરફાર: કોઈ વિશેષ પ્રયાસ વિના વજનમાં અચાનક ઘટાડો પણ કોઈ સમસ્યા પ્રત્યે અંગૂલિન્ફેંશ કરે છે. વધુ પડતું સક્રિય થાઈરોઇડ, ડાયાબિટિસ, માનસિક બીમારી, લિવરની બીમારી તેમજ કેન્સર આવી સમસ્યાનાં મુખ્ય કારણ છે. બીજી તરફ જો આહાર અને પ્રવૃત્તિમાં ફેરફાર કર્યા વિના વજન વધી ગયું હોય તો આ લક્ષણ થાઈરોઇડની નિષ્ક્રિયતા, હતાશા અથવા અન્ય મેટાબોલિક બીમારીનો સંકેત આપે છે.

નસકોરા અને વધુ પ્રમાણમાં સુસ્તિ

થવી: જો કામ કરતી વખતે અથવા અન્ય

સ્થળોએ ઊંઘ આવી જતી હોય તો

તે સ્લીપ એપનિયાનો સંકેત કરે

છે. આ સ્થિતિમાં શ્વેસનક્કીયા

સમગ્ર રાત્રી દરમિયાન વારંવાર

બંધ થાય છે અને ફરી શરૂ થાય છે,

જેના કારણે જોરથી નસકોરા બોલે છે.

ત્વચાના રંગમાં ફેરફાર થવી: ત્વચામાં કોઈ

પણ પ્રકારના ફેરફાર થાય તો સતર્ક રહેવું.

બગલ અથવા તોકની પાછળના ભાગની

ચામડી કાળી પડવી તેમજ ત્વચા પર અનેક

ઠેકાણો મસા થવા ડાયાબિટિસની નિશાની

છે. ત્વચા પર કડક અને ભાંગડાવાળી વૃદ્ધિ

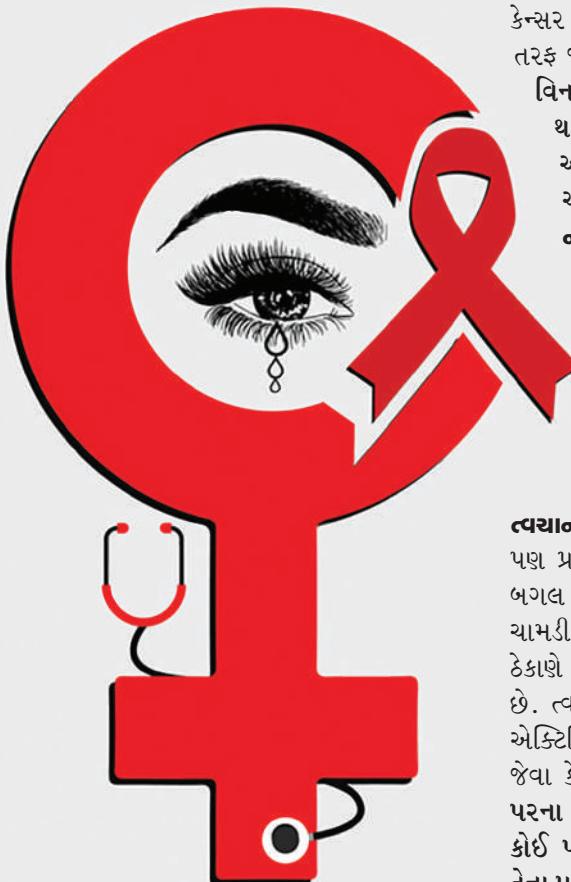
એક્સ્ટ્રીનિક અથવા સોલાર કેરાટોસિસ જેવા

જોવા કેન્સર પૂર્વની સ્થિતિ સૂચવે છે. ત્વચા

પરના તલ અથવા મસાના કદ, રંગમાં થતાં

કોઈ પણ ફેરફાર અથવા નવા બનતા હોય

તેના પર વિશેષ ધ્યાન આપવું. ■

ડૉ. અમી શાહિક

લેખક-સાંસદ (રાજ્યસભા) અને જાહીતાં વિદ્વાન ધારાશાસ્ત્રી છે.

હિન્દુ લગ્ન કાયદો: મહિલા અને રદ્બાતલ લગ્ન

નું લગ્ન અધિનિયમ નીચે કરવામાં આવેલાં લગ્નમાં જો હિન્દુ લગ્ન માટેની શરૂતોનું ઉલ્લંઘન થતું હોય એટલે કે કલમ-૫ પ્રમાણે, તો તે લગ્ન રદ્બાદલ થશે અને લગ્નના કોઈ પક્ષકારે બીજા પક્ષકાર વિરુદ્ધ તે અંગે કરેલી અરજ ઉપરથી રદ ઠરાવતાં હુકમનામાથી તે રદ્બાદલ જાહેર કરી શકશે. ઘણી વાર લગ્ન થઈ ગયાં પછી મહિલાને ઘણી એવી હકીકતનો સામનો કરવો પડતો હોય છે, જે અંગે તેને લગ્ન વખતે અથવા લગ્ન થતાં પહેલાં મહિલા હોતી નથી. દા.ત. લગ્ન પછી મહિલાને જો ખબર પડે કે તેના પતિને પહેલી પત્ની છે અથવા એવી ખબર પડે કે તેનો પતિ

કોઈ પુરુષ પરણોલો છે એ વાત છુપાવીને બીજુ કોઈ અપરિણીત સી સાથે લગ્ન કરે તો તે લગ્ન પણ ગેરકાયદે ગણાય છે

અસ્થિર મગજનો છે તો અને આ માહિતી તેનાથી છુપાવી હોય તો 'હિન્દુ લગ્ન શરત'નો ભંગ થાય છે અને આવાં લગ્નને કાયદેસરનાં લગ્ન કહેવાતાં નથી.

આ લગ્ન ગેરકાયદે ઠરાવવા માટે મહિલાએ જે જિલ્લા ન્યાયાલયની હકૂમતી

આવતી હોય એટલે કે જ્યાં લગ્ન થયેલાં હોય અથવા જ્યાં તેનો પતિ રહેતો હોય અથવા જ્યાં બંને પતિ-પત્ની સાથે રહ્યાં હોય તેવા હકૂમતના ન્યાયાલયમાં અરજ કરવાની રહે છે.

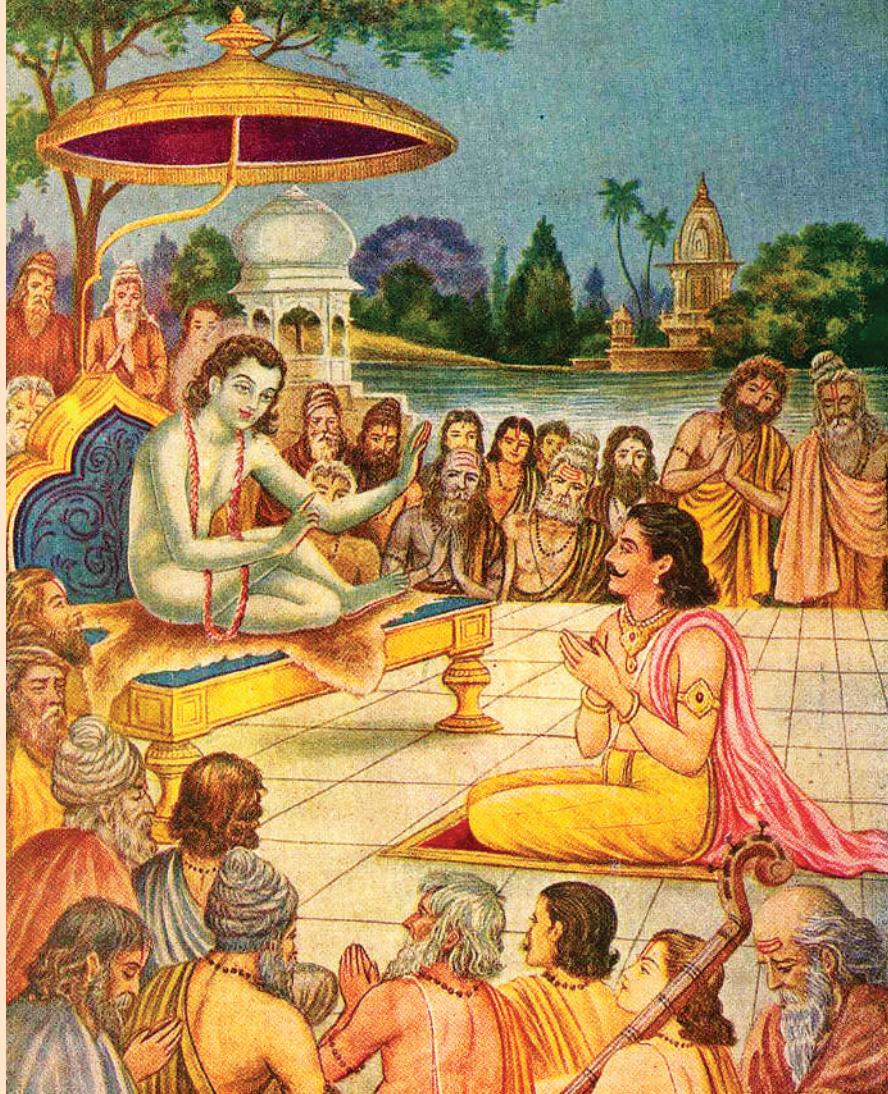
આ કાયદાની કલમ-૧૨માં બતાવેલું છે કે ક્યાં લગ્નનો રદ્બાતલ થઈ શકે. આ અધિનિયમ પ્રમાણે થયેલાં લગ્ન રદ થવાને પાત્ર ગણાશે અને રદ ઠરાવવાના હુકમનામાથી તેને રદ્બાતલ કરી શકશે. જેમાં પુરવાર કરવામાં આવે કે મહિલાનો પતિ નસુંસક હોવાના કારણે, લગ્નજીવન સંપૂર્ણ નથી કરી શકેલ અથવા કલમ-૫માં જણાવ્યા પ્રમાણે અસ્થિર મગજની વ્યક્તિ હોય અને પાગલપણાના હુકમલા આવતા હોય... જો લગ્ન 'બાળલગ્ન પ્રતિબંધ અધિનિયમ, ૨૦૦૮' પ્રમાણે નિયમનું ઉલ્લેખન થતું હોય તો તે લગ્ન પણ રદ્બાતલ ગણાય. જો મહિલા પોતે લગ્ન સમયે બીજી કોઈ વ્યક્તિથી સગર્ભા હોય તો તે લગ્ન રદ્બાતલ થવાને પાત્ર છે.

ઘણી વાર એવું પણ બને છે કે કોઈ સ્વીનો પતિ હ્યાત હોય અને તે છતાં તે બીજા પુરુષ સાથે લગ્ન કરે તો આવાં લગ્નને 'વર્થ અથવા ગેરકાયદે લગ્ન' ઠરાવવા માટે અરજ કરવી પડે છે. એવી જ રીતે કોઈ પુરુષ પરણોલો છે એ વાત છુપાવીને બીજી કોઈ અપરિણીત સ્વી સાથે લગ્ન કરે તો તે લગ્ન પણ ગેરકાયદે ગણાય છે. લગ્ન જ્યારે લોહીના સગપણમાં થાય, જેમ કે મામા તથા ભાણેજ, કાકા તથા ભત્રીજ, દિયર તથા ભોજાઈ, કાકી અને ભત્રીજ, મામી અને ભાણેજ, પિતરાઈ ભાઈ-બહેન, મામા-માસીનાં અને મામા-ફોઈનાં સંતાનો વચ્ચે થાય ત્યારે આ લગ્ન 'વર્થ' ગણાય છે. આવાં વર્થ લગ્નમાં જો સંતાન થાય તો તેની જુદી જ કાયદેસરની પ્રક્રિયા છે. ■

ડૉ. પ્રભુદાસ પટેલ,
તંત્રી

ભાગવતનો ઉદેશ અને તેનું મહાત્મ્ય

સच્ચિવદાનન્દસપાય, વિશ્વોત્પત્ત્યાદિ હેતવે

તાપત્રય વિનાશાય, શ્રીકૃષ્ણાય વયં નુમ:

જે જગતની ઉત્પત્તિ, સ્થિતિ અને વિનાશનો હેતુ છે તે તથા ગ્રહે
પ્રકારોનાં તાપોનો નાશ કરાવવાળા છે એવા સચ્ચિદાનંદ સ્વરૂપ ભગવાન
શ્રીકૃષ્ણને અમે વંદન કરીએ છીએ...

પરમાત્માનાં દર્શન કરવાથી માનવ જન્મ સંઝણ થાય છે, મનુષ્યનો જન્મ પ્રભુને પાપ કરવા માટે છે. પ્રભુએ કૃપા કરી મનુષ્યને એક એવી શક્તિ આપી છે કે મનુષ્ય સંયમ પાણી, પવિત્ર જીવન ગાળે તો પરમાત્મા પ્રાપ્ત કરી શકે છે. પરમાત્માએ માનવોને જ એવી શક્તિ આપી છે કે એ શક્તિનો અને બુદ્ધિનો સદ્ગુરૂપ્યોગ કરે તો મરતા પહેલાં તેને પરમાત્માનાં દર્શન થાય.

પરમાત્માની શ્રીકૃષ્ણનાં દર્શન કરવા માટે મનુષ્યનો જન્મ છે. માનવ જ ભગવાનનાં દર્શન કરી શકે છે. માનવેતર કોઈને પરમાત્માનાં દર્શન થતાં નથી. સ્વર્ગમાં રહેલા દેવો આપણા કરતાં વધુ સુખ ભોગવે છે, પણ પરમાત્માનો અનુભવ થતો નથી. દેવોને પણ પુણ્યનો નાશ થયા પછી તેઓને સ્વર્ગમાંથી ઘંઠીલી દેવામાં આવે છે, પરંતુ જો શ્રીકૃષ્ણનાં દર્શન કરે તો તેમનું પતન થતું નથી.

હુઃખની વાત એ છે કે મનુષ્ય પરમાત્મા માટે કાંઈ કરતો નથી. શરીરના સુખને એ પોતાનું સુખ સમજે છે. તેને સાચા સુખની સમજ નથી. આજના મનુષ્યને વગર મહેનતે પૈસો જોઈએ છે. તેના શરીરને રોગ થાય તો તેની કાળજી રાખે છે, પણ મનના રોગોનો કોઈ ઉપાય કરતો નથી. કામ, કોધ, લોભ, મદ, મોહ બધા મનના રોગો છે. મનોરોગીને ભગવાનનાં દર્શન થતાં નથી.

પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર

જેવી રીતે લાકડામાં સૂક્ષ્મ રીતે અજિન બિરાજેલો છે તેવી રીતે પ્રત્યેકમાં સૂક્ષ્મ રીતે નારાયણ બિરાજેલો છે. આપણા શરીરમાં જે ચૈતન્ય છે તે ઈશ્વર છે. શરીરના આવરણને લીધે તે શક્તિ ગુપ્ત છે, પણ શિવનો આશરો કરે તો જીવ પણ શિવરૂપ થાય છે. જેને પોતાની અંદર પરમાત્માનાં દર્શન થાય તે જીવ ઈશ્વરમાં મળી જાય છે. પરમાત્માનો જેને સાક્ષાત્કાર થાય, તે પછી ઈશ્વરથી જુદો રહી શકતો નથી. આ જ ભાગવતનું ફળ છે.

કવર સ્ટોરી

દૂધમાં માખણ રહેલું છે, છતાં તે દેખાતું નથી, પણ તેને દઈ કરી, મંથન કરવાથી માખણ મળે છે. તેવી રીતે માનવીએ મનોમંથન કરી એ ઈશ્વરને અનુભવવાનો આનંદ લેવાનો છે. દૂધમાં જેમ માખણનો અનુભવ થતો નથી તેમ ઈશ્વર સર્વત્ર છે, પણ તેનો અનુભવ થતો નથી.

ઈશ્વર જ્યારે જીવને અપનાવી પોતાના સ્વરૂપનું દાન કરે છે, ત્યારે તે જીવ પૂર્ણ થાય છે. ઈશ્વર વિનાનો સંસાર અપૂર્ણ છે. જીવ અપૂર્ણ છે એટલે તેને શાંતિ નથી. નારાયણ એ પરિપૂર્ણ છે. સાચી શાંતિ જ નારાયણમાં છે. નર એ નારાયણનો અંશ છે. નારાયણને ઓળખવાનું અને નારાયણમાં લીન થવાનું સાધન તે ભાગવતશાસ્ત્ર.

ભાગવતની રચના શા માટે?

પરમાત્માના દર્શનનું સાધન અનેક ગ્રંથોમાં આપ્યું છે. પરમાત્માના દર્શન કરવા મનુષ્ય શું કરે તેનું માર્ગદર્શન ઉપનિષદમાં પણ આપ્યું છે, પણ વ્યાસજીએ વિચાર્યુ કે ઉપનિષદની ભાષા ગૂઢ છે. સામાન્ય માણસ તે સમજી શકશે નહીં. અતિ વૈરાગ્ય વગર જ્ઞાન સફળ ન થાય. વૈરાગ્ય પ્રાપ્ત કરવો કઠા છે. શુક્લેવજી મહારાજને એવો વૈરાગ્ય પ્રાપ્ત થયો હતો. શુક્લેવજી મહારાજ કહે છે, ભાગવત શાસ્ત્ર માર્ગદર્શન આપશે. તમે ધરમાં રહીને પણ પરમાત્માની પ્રાપ્તિ કરી શકો છો. ધરમાં રહેલું એ પાપ નથી, પણ ધરને મનમાં રાખવું એ પાપ છે.

ભાગવત તમારો પ્રત્યેક વ્યવહાર ભક્તિમય બનાવશે. યોગીઓ સમાધિમાં જેવો આનંદ મેળવે છે તેવો આનંદ ગૃહસ્થને પણ પ્રાપ્ત થઈ શકે તે માટે ભાગવતની રચના કરવામાં આવી છે. ભાગવતનો આશ્રય કરનારો ભગવાન જેવો બને છે. કણિયુગનો માણસ થોડા સમયમાં પણ ભગવાનને પ્રાપ્ત કરી શકે છે, એ ભાગવત શાસ્ત્ર બતાવે છે. પરીક્ષિત જેવા શ્રોતા થથું જોઈએ અને વક્તાએ શુક્લેવજી જેવા થથું જોઈએ તો જ ઉદ્ઘાર થાય. પરીક્ષિત એટલે ભગવાનનાં દર્શન કરવા માટે આતુર થયેલો જીવ. આ આતુરતાનું એક કારણ હતું. તેને ખબર પડી કે સાત દિવસમાં તેનું મૃત્યુ થવાનું છે. તક્ષકનાગ કરુડવાનો છે.

કોઈ પણ જીવને કાળની બીક લાગે છે.

મનુષ્ય તો શું, સ્વર્ગના દેવોને પણ કાળની બીક લાગે છે. પરીક્ષિત રાજ પ્રાપ્તિમાં બોલ્યા છે, ‘મને ભાગવત સાંભળ્યા પછી કાળની બીક લાગતી નથી. ભાગવતનો જે આશ્રય કરે તે નિર્ભય બને.’

મૃત્યુ મંગળ કે અમંગળ?

લોકો મૃત્યુને અમંગળ માને છે, પરંતુ તે અમંગળ નથી. જે દુઃખમાંથી મનુષ્યને ડોક્ટર કે વૈદ્ય છોડાવી શકતા નથી તે દુઃખમાંથી મૃત્યુ આપણને છોડાવે છે. મૃત્યુ એ પરમાત્માનો સેવક છે. એટલે તે પણ મંગળ છે. જેને પાપનો વિચાર આવતો નથી તેનું મૃત્યુ મંગલમય થાય છે. જીવનમાં મનુષ્ય મરણની સાચી બીક રાખતો નથી એટલે તેનું જીવન બગડે છે - મરણ બગડે છે, અંતકાળમાં માનવીને જો ગભરામણ થાય છે તે કાળની નહીં, પણ પોતે કરેલાં પાપોની યાદી ગભરામણ થાય છે. વ્યવહારમાં મુનિમ શેઠની, કારકુન અમલદારની, પુત્ર પિતાની બીક રાખે છે, પણ માનવી ઈશ્વરની બીક રાખતો નથી તેથી અંતે દુઃખી થાય છે.

ભાગવત મનુષ્યને નિર્ભય બનાવે છે. હું ભગવાનનો દ્વારા આ વિચાર જ તમને નિર્ભય બનાવશે. નિર્ભય થવા માટે પાપ કરવાનું છોડી દ્વારા જોઈએ. તો જ અંતકાળમાં પુણ્યનું સ્મરણ થશે. માનવી પાપ કરવામાં સાવધ રહેતો નથી, તેથી અંતકાળમાં કરેલાં પાપો પ્રત્યક્ષ દેખાય છે તેથી જીવ ગભરાય છે. આખા જીવનનો હિસાબ આપતી વખતે શું દશા થશે? તેની અકળામણ થાય છે. લગ્નના તૈયારી કરો છો તેમ ધીરે ધીરે

મરણની પણ તૈયારી કરજો.

મરણને સુધારવું હોય તો પ્રતિક્ષણને સુધારજો. પરમાત્માએ જે આપેલું છે તેનો સદ્ગુર્યોગ કરવો એ પુણ્ય છે. આંખનો સદ્ગુર્યોગ કરો, ધનનો સદ્ગુર્યોગ કરો, વાણીનો સદ્ગુર્યોગ કરો તો મરણ સુધારે છે. ભાગવતમાં જ્ઞાનયોગ, કર્મયોગ, સમાજર્થમ, ક્ષીર્ધમ, આપ્યક્રમ, રાજનીતિ વગેરેનું જ્ઞાન ભર્યું છે. આ એક જ શાસ્ત્ર એવું છે કે જેનું શ્રવણ-મનન કર્યા પછી કંઈ જાણવાનું બાકી રહેતું નથી.

ભાગવત દિવ્ય કથા છે

આ કથાથી ભગવાનનાં દર્શન કરવાની દિવ્ય દિશા મળે છે. આ કથા એવી દિવ્ય કથા છે. વ્યાસજીનું માનવું છે કે જે મારા ભાગવતમાં નથી તે જગતમાં કોઈ ગ્રંથમાં નથી. ભાગવતમાં છે તે જ બીજા ગ્રંથોમાં છે. ‘યદાહાસ્તિ તદન્યત્ર યનેહાસ્તિ ન કૃગતિ’ ભગવાત શાસ્ત્ર એ પરિપૂર્ણ નારાયણનું સ્વરૂપ છે. તે અતિશય દિવ્ય છે.

અયોધ્યા પાસે નેમિષારાય છે. ત્યાં અઠચાસી હજાર ઋષિમુનિઓનું સત્ર થયું છે. આ સત્રમાં શોનકજીએ સૂતજીને પ્રેશન કર્યો કે, સર્વ કથાઓનો સાર શું છે? તે અમને સંભળાવો. કથાઓ બાહુ જ સાંભળી છે. હવે કથાનું સારતત્વ સાંભળવાની ઈશ્વરા છે. એવી કથા સંભળાવો કે જેથી અમારી શ્રીકૃષ્ણ પ્રત્યેની ભક્તિ દદ્ધ થાય, અમને શ્રીકૃષ્ણની પ્રાપ્તિ થાય. ‘કથા સારં મમ કર્ણરસાયનમ’... બશેર દૂધ

કવર સ્ટોરી

પીવા કરતાં થોડું માખણ ખાવું સારું. ભાગવત એ માખણ છે. બીજાં શાસ્ત્રો દૂધ-દહીં છે. સર્વ શાસ્ત્રોમાં સારરૂપ આ ફૂષાકથા છે.

ભાગવત કથાની શ્રેષ્ઠતા

કળિયુગના જીવોને કાળરૂપ સર્પના મુખમાંથી છોડાવવા શુકદેવજીએ ભાગવતની કથા કહી છે. જ્યારે શુકદેવજી રાજ પરીક્ષિતને કથા સંભળાવતા હતા ત્યારે દેવો સ્વર્ગનું અમૃત લઈને આવ્યા. દેવોએ કહ્યું, સ્વર્ગનું અમૃત અમે રાજને આપીએ અને કથાનું અમૃત આપ અમને આપો. પરીક્ષિતે મહારાજને પૂછ્યું, ‘સ્વર્ગનું અમૃત પીવાથી શું લાભ થાય?’ શુકદેવજી કહે છે, ‘સ્વર્ગના અમૃતથી સ્વર્ગનું સુખ મળે, પણ પુણ્યનો ક્ષય થાય - પાપનો ક્ષય થતો નથી. જ્યારે કથાના અમૃતપાનથી પાપનો નાશ થશે, બોગ-વાસનાઓનો વિનાશ થાય. તેથી સ્વર્ગના અમૃત કરતાં કથામૃત શ્રેષ્ઠ છે.’

રાજને કહ્યું, ‘મારે સ્વર્ગનું અમૃત પીવું નથી. મારે કથાનું અમૃતપાન જ કરવું છે.’

ભાગવત કથા શા માટે?

ફક્ત સાત જ દિવસમાં જ્ઞાન અને વૈરાગ્યને જાગૃત કરવા માટેની આ કથા છે. આપણામાં જ્ઞાન અને વૈરાગ્ય છે, પણ સૂતેલાં છે. તેને જાગૃત કરવાનાં છે. ભાગવત કથાશ્રવણ જ્ઞાન-વૈરાગ્ય જાગૃત કરી ભક્તિરસ ઉત્પન્ન કરવાની

આ કથા છે. ભાગવત સિવાય એવો બીજો કોઈ ગ્રંથ નથી કે જે સાત દિવસમાં મુક્તિ અપાવી શકે.

આ ભાગવતશાસ્ત્રના મહિમાનું વર્ણન ઘણાં પુરાણોમાં કરવામાં આવ્યું છે. સત્સંગમાં આનંદ મળે છે તે બ્રહ્માનંદ કરતાં પણ શ્રેષ્ઠ છે. પોતે તરે છે અને સત્સંગમાં આવેલા સર્વેને તારે છે. માટે ઈશ્વર સાથે પ્રેમ કરવાનું સાધન આ ભાગવત શાસ્ત્ર છે. માટે પ્રેમનું પાત્ર બનો કે જેથી પ્રેમનું પાત્ર બદલવાનો પ્રસંગ કદ્દી ન આવે. ‘ન કર્મણા ન પ્રજયાધનેન ત્યાગેનૈકે અમૃતત્વ માનશુઃ’ કર્મથી મુક્તિ મળતી નથી, પુત્રથી મુક્તિ મળતી નથી, ધનથી મુક્તિ મળતી નથી. ફક્ત એકલા ત્યાગથી અમૃતત્વની પ્રાપ્તિ થાય છે. ■

(પુ. ડૉ. ગરેઝ મહારાજના શ્રીમુખે સાંભળેલી ‘ભાગવત સપાહના મહાત્મ્ય’ના કેટલાક અંશો...)

Gold Roof
DESIGNER DIAMOND JEWELLERY

DIAMOND JEWELLERY
MANUFACTURER

VISHVESH PATEL
9879590685

CHIRAG PATEL
9825010685

VVS • EF • IGI CERTIFIED | Direct from Factory

202/3/4, Madhav Complex, Near President Hotel, Off C.G. Road, Ahmedabad - 380009

પરિપક્વ વૃક્ષમાં સુધારા માટે પ્રયાસ કરવાના બદલે બીજથી જ કેરકાર થવો જોઈએ

પ્રમુખસ્વામી મહારાજ નગરમાં નારી સંસ્કરણ કરણ હોલમાં બીજેભીએસ મહિલા પાંખ દ્વારા ગર્ભસંસ્કાર વિષય પર સેમિનારનું આયોજન થયું હતું. સમાજમાં વધતા કાઈમ રેટને ઘટાડવા માટે બાળકને ગર્ભવસ્થા દરમિયાન જ સંસ્કારયુક્ત બનાવવા સેમિનારમાં સમજણ અપાઈ હતી. આ પ્રસંગે આયુર્વેદાચાર્ય ડૉ. મોનિકા વસાણીએ જણાયું હતું કે, પ્રમુખસ્વામી મહારાજ કહેતા- કોઈ પણ

[બાળકોમાં નૈતિક મૂલ્યોના ઘડતરમાં પણ માતાપિતાની પ્રકૃતિ ભાગ ભજવે છે, તેથી પ્રારંભિક તબક્કે જ કાળજી રખાય તે જરૂરી છે, હિન્દુ ધર્મ મુજબ જીવનના હદ્દ મહિયાના સંસ્કારમાં ગર્ભસંસ્કાર સૌથી પહેલાં આવે છે.]

પ્રકારનો સુધારો બીજમાં થવો જોઈએ, જાડ મોટું થયા પછી તેને સુધારી શકાય નથી.

ડીમ બેની ગર્ભ સંસ્કારના સ્થાપક અને દાયકા કરતા વધુ સમયથી ગર્ભસંસ્કાર પર સેમિનાર યોજતાં ડૉ. મોનિકા વસાણીએ સમાજમાં ઊચા કાઈમરેટ માટે બાળકોમાં નૈતિક મૂલ્યોના પડતરનો અભાવ જવાબદાર હોવાનું કર્યું હતું. સેકેટિસ માનતા કે બાળકને ગર્ભમાં જ સંસ્કાર અપાવા જોઈએ. નાના બાળકને પ્રમુખસ્વામી મહારાજ બીજ સાથે સરખાવતા. તેઓ કહેતા કે સુધારો કરવો હોય તો બીજમાં જ કરવો જોઈએ, પરિપક્વ વૃક્ષમાં સુધારો કરી શકાય નથી.

દરેક માતાપિતાના જીવનમાં બાળકનો ઉછેર કરવાની કામગીરી સૌથી વધુ મહત્વની હોય છે. બાળકોમાં નૈતિક મૂલ્યોના ઘડતરમાં પણ માતાપિતાની પ્રકૃતિ ભાગ ભજવે છે. તેથી પ્રારંભિક તબક્કે જ કાળજી રખાય તે જરૂરી

છે. હિન્દુ ધર્મ મુજબ જીવનના હદ્દ મહત્વના સંસ્કારમાં ગર્ભસંસ્કાર સૌથી પહેલાં આવે છે. ડૉ. મોનિકા વસાણીએ આયુર્વેદ અને આધુનિક વિજ્ઞાનની સરખામણી કરતાં જણાયું હતું કે હવે તો આધુનિક તબીબી વિજ્ઞાન પણ સ્વીકારી લીધું છે કે બાળકનો ૮૦ ટકા વિકાસ ગર્ભમાં જ થાય છે. ગર્ભમાં ચોથા મહિનાથી બાળક સાંભળતું થઈ જાય છે. વિજ્ઞાનીઓએ સાબિત કર્યું છે કે ત્યાના ઉપરના લેયરમાં સાંભળવાના કોષ હોય છે, જેના કારણે બાળકને ગર્ભમાંથી શીખવા મળે છે અને તેની અસર આપી જિંદગી રહે છે.

ઇન્ફિનિયમ ટોયટોના ડિરેક્ટર અને યુનેસ્કોના પૂર્વ સહયોગી જયશ્રી મહેતાએ નગરની મુલાકાતનો અનુભવ જણાવતા પ્રમુખસ્વામી મહારાજને યુગપુરુષ કહ્યા હતા. ૨૦૦૧માં ગુજરાત ભૂક્કપ વખતે બીજેપી એસના સ્વયંસેવકોએ કરેલાં રાહતકાર્યને બિરદાવીને તેમણે એક પ્રસંગ જણાવ્યો હતો. ડૉ. એ. પી. જે. અબ્દુલ કલામ ૨૧મી સદીના ભારત માટે પાંચ મુદ્દાની યોજના લઈને આવ્યા હતા. પ્રમુખસ્વામીએ તેને વાંચીને છઢા મુદ્દા તરીકે નૈતિકતા ઉમેરવા કર્યું હતું, કારણ કે નૈતિકતા અને આધ્યાત્મિક સિદ્ધાંતો વગર વિકાસ શકાય નથી. આખરે કલામે છઢા મુદ્દા તરીકે આધ્યાત્મિક આગૃતિનો સમાવેશ કર્યો હતો.

જીસીસીઆઈનાં પૂર્વ ચેરપર્સન ડૉ. નીતા ગોસ્વામીએ જણાયું હતું કે જ્યારે ધ્યેય અંગે સ્પષ્ટતા ન હોય ત્યારે સમર્થ ગુરુના શરણે જવું જોઈએ. ગુરુ સાચો માર્ગ બતાવશે. પ્રમુખસ્વામી શતાબ્દી મહોત્સવની ઉજવણી થઈ રહી છે ત્યારે તેઓ ભગવાનની નિકટ રહેતા, તેમ કહેવાના બદલે તેઓ ભગવાન જેવા જ હતા તેવું કહેવું જોઈએ.

(સાભાર 'નવગુજરાત સમય')

પદ્મશ્રી ડૉ. કુમારપાણ દેસાઈ

લેખક ચિંતક, સાહિત્યકાર, કોલમિસ્ટ અને સરકાર દ્વારા
‘પદ્મ’ એવોર્ડથી વિભૂષિત છે

માઉન્ટ એપરેસ્ટ ! તને પરાજિત કર્યા વિના જંપીશ નહીં !

નસીબને લીધે કે ઈશ્વરની મરજુને કારણે લમણે હાથ મૂકીને પોતાના કામમાં માંડ માંડ ડગ ભરતાં લોકોને તમે જોયા હશે. આવી વ્યક્તિઓના ચહેરા પર કરચલી પડતી જાય છે, એનાથી વધુ એમના હૃદય-બુદ્ધિ પર કરચલીઓ પડતી જાય છે.

સા મેની વ્યક્તિની આંખ જોઈને તાગ પામી જશો કે એ વ્યક્તિ કે પછી એનામાં જીવન અને કાર્ય પ્રત્યે અદમ્ય ઉત્સાહ રહેલો છે. થાકી ગયેલી આંખો એ આથમી ગયેલા વર્તમાનકાળનો જીવંત પુરાવો છે અને ઉત્સાહી આંખ એ ભવિષ્યના નવસર્જનની ઊંઘનાનો સંકેત છે. જીવનમાં કે વ્યવહારમાં અથવા તો જગતનાં સંઘળાં સ્થળોએ કેટલીક વ્યક્તિ એવી મળતી હોય છે કે જે જીવન કે કામથી વહેલી સવારે જ એટલું બધું થાકી ગઈ હોય છે કે એને એના કામમાં લેશમાત્ર રસ પડતો નથી. માંડ માંડ બળો-બળો કામ કરતો હોય, એ રીતે એ દબાયેલા અવાજે અને નિસ્તેજ ચહેરે તમારી સાથે તૂટા અવાજે કે મંદ ગતિએ વાત કરશે.

નિઃસાસા એ કેટલીક વ્યક્તિઓનો સનાતન ઉદ્ઘ્રવાસ હોય છે. એ જે કંઈ કામ કરતી હશે, તે અંગે નિઃસાસા નાખશે. કેટલાક કામથી આજીવન કંઠાળેલાં હોય છે એટલે એ કોઈ પણ કામ આવે તો સતત એને ખો આપવાની વેતરણમાં હોય છે. નસીબને લીધે કે ઈશ્વરની મરજુને કારણે લમણે હાથ મૂકીને પોતાના કામમાં માંડ માંડ ડગ ભરતાં લોકોને તમે જોયા હશે. આવી વ્યક્તિઓના ચહેરા પર કરચલી પડતી જાય છે, એનાથી વધુ એમના હૃદય- બુદ્ધિ પર કરચલીઓ પડતી જાય છે.

આ પ્રકારની વ્યક્તિઓ એક મહત્વની બાબત ગુમાવી બેસે છે અને તે છે ઉત્સાહના કારણે પ્રગટ્યો આનંદ, કોઈ એક સ્વી રસોઈ બનાવે અને ‘નસીબ તે કેવું કે ચૂલો ફૂકવો પડે છે.’ એમ માને અને બીજી ભોજન બનાવીને રસોઈનો આનંદ માણનારી સ્વી સમાન વાનગી બનાવે, તો પણ એના સ્વાદમાં આકાશ-જમીનનું અંતર હોય છે.

એવી જ રીતે જે કામ કરવા ખાતર કામ કરતા હોય અને જે કામ કરવાનું છે, તેમાં ઉત્સાહ દાખવતા હોય તો બનશે એવું કે પ્રથમ પ્રકારની વ્યક્તિ જલદી થાકી જશો અને નિરાશામાં ઢૂબી જશો, જ્યારે બીજા પ્રકારની વ્યક્તિ કામ પરત્યેના પોતાના ઉત્સાહને વધુ ને વધુ આગળ ધ્યાવતો રહેશે, એનો

સમાજ સૂચ્છિ

આ ઉત્સાહ અને કાર્યની દિશામાં આગળ વખતાની પ્રેરવા આપશે.

૧૮૫૨માં એડમન્ડ હિલેરીએ એવરેસ્ટ આંબવાનો પ્રયાસ કર્યો, ડિનું સાવ નિષ્ફળ ગયો, છતાં એનો ઉત્સાહ સહેજે ઓછો થયો નહોતો. પોતાના ઘરના દીવાનખંડની દીવાલ પર રાખેલા એવેરેસ્ટના ચિત્રને જોઈને એણે કહ્યું, ‘ઓહ માઉન્ટ એવેરેસ્ટ ! તેને મને એક વાર પરાજિત કર્યો, પણ હવે તું જાણી લેજે કે હું તને પરાજિત કરવાનો છું. કારણ એટલું જ કે તારે વિકસવાનો હતો એટલો તું વિસ્તરી-વિક્સિ ચૂક્યો છે. જ્યારે હું ઉત્સાહથી સતત વધુ વિક્સિ રહ્યો છું.’ અને ૧૮૫૨માં આવી નિષ્ફળતા મેળવાર એડમન્ડ હિલેરીએ ૧૮૫૩ની રલ્ભી મેએ ર૧૮,૦૨૮ ફુટ ઊચ્ચું એવેરેસ્ટ શિખર સર કર્યું. એ હુંમેશાં કહેતો કે તમે તમારાં સ્વખનોને બરાબર પડી રાખ્યો તો તમે તમારા સ્વખને સાચાં પાડી શકો. આથી ‘કથાસરિતુંસાગર’માં કાશ્મીરી બ્રાહ્મણ કવિ સોમદેવ કહે છે,

‘આપત્કાલે ચ કટેડપિ નોત્સાહસ્ત્યજ્યતે બુદ્ધૈ ।’

‘આપત્તિ અને કષ્ટમાં પણ બુદ્ધિમાન પુરુષ ઉત્સાહ છોડતો નથી.’

સોમદેવની આ સૂક્તિનું સ્મરણ કરીશું, ત્યારે મનમાં આપોઆપ નેલ્સન મંડેલા યાદ આવે છે. આખ્યો માનવ ઈતિહાસ ફેંદી વળો તો પણ તેના જેવો સ્વાતંત્ર્યએમી નહીં મળે કે જેણે કારાવાસની કાળી કોટીમાં રહીને ૨૮-૨૮ વર્ષ સુધી આજાદીનું આંદોલન ચલાયું હોય. ગોરા સામાજ્યવાદીઓની એ જાણીતી પદ્ધતિ હતી કે વિક્સિને કાળાપાણીની સજી કરી એને શરીર અને મનથી બાંંગી નાખવો. નેલ્સન મંડેલાને નિર્જન રોબિન આયલેન્ડ ટાપુ પર રાખવામાં આવ્યા, ત્યારે એમણે મનોમન નિરધાર કર્યો કે જેલના નિયમોનું પાલન કરીને હું ગોરાઓની સત્તાનો સતત વિરોધ કરતો રહીશ અને નેલ્સન મંડેલાએ પોતાની આ આગવી પદ્ધતિથી આજાદી માટેનો પોતાનો ઉત્સાહ જીવી રાખ્યો અને વિશ્વને અશ્વેત લોકોની વેદનાનો સતત સંકેત આપ્યો.

આથી વિક્સિને પોતાનાં તમામ કાર્યમાં - પછી એ સર્જન હોય, ઉત્પાદન હોય કે સરકારી સંસ્થા યા સેવાભાવી સંસ્થાનું કામ હોય, તેમાં

ઉત્સાહ દાખવવો જોઈએ. આ ઉત્સાહ જ એને સામાન્યમાંથી અસામાન્ય બનાવે છે. આ ઉત્સાહ જ એને સહુનો માનીતો બનાવે છે અને આ ઉત્સાહ જ એનામાં સ્વયં જીવનબળ રેઠ છે. બૌદ્ધિક નિરુત્સાહથી કામને માંત્રી વાળતી વ્યક્તિને બદલે ભૂલો કરતી હોવા છતાં ઉત્સાહથી કામ કરતી વ્યક્તિ વધુ સારી ગણાય.

આનું કારણ એ છે કે ઉત્સાહ એના કામમાં એક નવો રંગ લાવે છે. એને માટે એ કામ આનંદનો ઉત્સવ બને છે અને કર્મયોગીનો શક્તિમંત્ર બને છે. આવા ઉત્સાહને પરિણામે એના જીવનનો ઉત્તરોત્તર વિકાસ થાય છે. નિરુત્સાહી વ્યક્તિને સઘળે નિષેષ દેખાય છે. ‘આ મારાથી નહીં થઈ શકે’ એમ વિચારે છે અથવા તો ‘આવું કરવાનો કશો અર્થ નથી’

એમ વિચારે છે જ્યારે ઉત્સાહનું જોશ ધરાવતી વ્યક્તિ એના કાર્યમાં એક નવું બળ અને નવું જોમ પૂરે છે. એમસનું જેવા ચિંતક તો કહે છે કે ઉત્સાહ વિના કોઈ મહાન ઉપલબ્ધ થતી નથી.

સર્જક સર્જન કરે કે વૈજ્ઞાનિક સંશોધન કરે, એની પાછળ જો એનો ઉત્સાહ ન હોય તો એ સર્જન કે સંશોધન કરી શકતો નથી. બલ્કે, ઉત્સાહ હોય તો જ એ સીમાચિન્દ્રનરૂપ સર્જન કે સંશોધન કરી શકે છે. ‘જોસ્સા’થી સર્જન કરનાર ‘ઉત્સાહમૂર્તિ’ નમિદે ૧૮૫૮ની ૨૭મી નવેમ્બરે સાંજે નિશાળેથી આવી, ઈદ્દેવતા કલમની સામે માથું નમાવીને કલમને આધારે જીવવાનું નક્કી કર્યું હતું. ૨૪-૨૪ વર્ષ સુધી આ અસિધારા પ્રત એણે પાયું. અપાર માનસિક વિટંબણાઓ, દેવાનો બોજ અને ઘરના બીમાર માણસો માટે દશા

કરાવવાના પૈસા ન હોય તો પણ ચાર આનાના દૂધપોંચા પર હસતા હસતા જીવન ગાળનાર અને સાહિત્યસર્જન કરનાર નર્મદની તિતિક્ષાનું સ્મરણ થાય છે.

મુંબઈમાં ધીકતી વકીલાત ચાલતી હોય તથા કષ્ટ અને જૂનાગઢ જેવાં રાજ્યોની દીવાનગીરી મળતી હોય, તેમ છતાં ૪૪માં વર્ષ વકીલાતના વવસ્થામાંથી નિવૃત્ત થઈને આર્થિક સંકદમણ વચ્ચે પણ ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી નિવૃત્તિ લઈને નિર્યાદમાં આવીને ‘સરસ્વતીયંત્ર’ મહાનવલનું સર્જન કરે છે. માંગાની પરંપરા ખર્ચના ખાડમાં ઉતારતી હોવા છતાં ‘હુંબને પરમ શક્તિની ઈચ્છાની પ્રસાદી’ ગણે છે અને ઉત્સાહથી કર્તવ્યને તેનો છેવટનો આદેશ ગણીને અંત સુધી વળગી રહે છે.

વિશ્વના લાંબા અંતરના સૌથી મહાન દોડવીર તરીકે ઘ્યાતિ પામેલા અને ૧૮૫૨ની હેલસિન્કી ઓલિમ્પિકમાં પાંચ હજાર મીટર, દસ હજાર મીટર અને મેરેથોન દોડ - એમ ગ્રાણ્ય લાંબા અંતરની દોડમાં વિજય હાંસલ કરીને સુવર્ણયંક મેળવનાર એમિલ જેટોપેકે એ સમયે ત્રાણ્ય સ્પદ્યમાં ઓલિમ્પિક રેકૉર્ડ તોડ્યો હતો. એક જ ઓલિમ્પિકમાં લાંબી દોડના ત્રાણ વિકમ સર્જનાર તરીકે નામના મેળવનાર એમિલ જેટોપેકે કહ્યું, ‘દોડવીરે પિસ્સામાં પૈસા સાથે દોડવું જોઈએ નહીં, પરંતુ એણે હુદયમાં આશા અને મનમાં સ્વખનાં સાથે દોડવું જોઈએ.’

આવો ઉત્સાહ ભારતના મહાન નિશાનબાજ અભિનવ બિંદ્રામાં હતો. એની પાસે ખેલાડીને માટે યોગ્ય સુદૃઢ શરીર નહોતું, મજબૂત તાકાત નહોતી, ખેલની નૈસર્જિક પ્રતિભા નહોતી, તેમ છતાં રોજેરોજ ઉત્સાહથી સખત મહેનત કરીને એણે શૂટિંગમાં ભારતને ઓલિમ્પિક સુવર્ણયંક અપાવ્યો.

આનું કારણ એટલું કે ઉત્સાહ વ્યક્તિમાં લક્ષની એકનિષા, ચિત્તનો ઉલ્લાસ અને સાહજિક પ્રેમ જગાડે છે. આથી તમે જગતને પલાટાવનારાં મહાન સર્જનો, સંશોધનો, બનાવો કે આંદોલનોને જોશો, તો તમને ખ્યાલ આવશે કે એ બધાના મૂળમાં અખંડ ઉત્સાહ રહેલો છે. ■

રચિક પટેલ

લેખિકા આધુનિક વિચારસરણી ધરાવતાં જાળીતાં કોલમિસ્ટ છે

શું મોબાઇલને પણ થાક નહીં લગતો હોય?

[મોબાઇલને વાચા ફૂટે તો માણસ ઉપર શાબ્દિક હુમલો કરીને જરૂર ભૂમો પાડશે કે, ‘હે માણસ, તે તો મારું જીવવાનું હરામ કરી નાખ્યું... માંડ હું કંઈક શાસ લઈ ત્યાં તો કોઈ ને કોઈની રિંગ વાગે અને વળી વાઈફ્રેશન મોડમાં તો મારું આખ્યું શરીર પ્રજીવા માંડ અને મને તાવ ચડી જાય છે... ભગવાન પાસે એક જ પ્રાર્થના કરું કે મને પુનર્જીવન મોબાઇલનો તો ના જ આપે...’

શરીર ધૂજવા માંડ છે...’ **]**

શું મોબાઇલ ને પણ થાક નહીં લગતો હોય? એને પણ આરામની જરૂર નહીં પડતી હોય? શું એને પણ એમ નહીં થતું હોય કે આ માણસ હવે મન છોડે તો સારું!... એને પણ રિલેક્સ થવાની ઈચ્છા નહીં થતી હોય? જો માણસનું શરીર સતત આઈ-દસ કલાક કામ કર્યા પછી થાક અનુભવતું હોય... આરામ માગતું હોય... મનને પણ આરામ જોઈતો હોય... વળી આપણે પણ થાકી ને લોથપોથ થઈ ગયા પછી આરામ માટે ઉંઘી જતા હોઈએ તો પછી મોબાઇલને પણ અમૃત કલાક ઉંઘાડી ના દેવો જોઈએ? નાના બાળકની જેમ આપણે પણ મોબાઇલને આખો દિવસ અને આખી રાત રમાડચા કરીશું તો મોબાઇલ ઉંઘશે ક્યારે? મોબાઇલનો આરામ

આપણી ઈદ્રિયોને તંદુરસ્ત રાખશે અને તન-મનને હળવાશનો અનુભવ કરાવશે તે નક્કી.

કુદરતે નિર્માણ કરેલી દરેક જીવસૂચિ - પછી તે નિર્જીવ હોય કે સજીવ... આરામ માગે જ છે. હજારો વર્ષોથી સ્થિર ઊભેલું વૃક્ષ પણ વાવાઝોડાથી અને પવનની થપાટોથી થાકીને આરામ માગે છે. જો મોબાઇલને વાચા ફૂટે તો માણસ ઉપર શાબ્દિક હુમલો કરીને જરૂર ભૂમો પાડશે કે, ‘હે માણસ, તે

તો મારું જીવવાનું હરામ કરી નાખ્યું... માંડ હું કંઈક શાસ લઉં ત્યાં તો કોઈ ને કોઈની રિંગ વાગે અને વળી વાઈફ્રેશન મોડમાં તો મારું આખ્યું શરીર પ્રજીવા માંડ અને મને તાવ ચડી જાય છે... ભગવાન પાસે એક જ પ્રાર્થના કરું કે મને પુનર્જીવન મોબાઇલનો તો ના જ આપે...’

આવો આપણે સૌ સાથે મળીને મોબાઇલને ૧૨ કલાકનો વિરામ આપીએ. એક નાનકડી નિર્જીવ વસ્તુ આપણા તન-મન-બુદ્ધિનો કબજો લઈ લે તેવું કેમ ચાલે? પૂરી છ ફૂટની કાયાનો કબજો એક ચાર ઈચ્છા મોબાઇલ પાસે હોય તેવું કેમ ચાલે? આવો મનોમંથન કરીએ...

ચાર કે પાંચ ઈચ્છાનો મોબાઇલ છ ફૂટના માણસનો કબજો એવો લઈ લે કે જેમ શાસ વગર માણસનું મૂલ્ય થઈ જાય તેમ મોબાઇલ વગર માણસ એક મિનિટ પણ જીવી ના શકે! માણસ ભોજન કરતો હોય અને જ્યાં પહેલો કોળિયો મોંડામાં નાખે ત્યાં દૂર દ્રોઈંગરૂમના સોફા પર પડેલા ભોરિંગ નાગ જેવા મોબાઇલની રિંગ વાગે અને કોળિયો હથમાં જ રહેવા દઈને ડાબા હાથે મોબાઇલ પકડી વાત કરતો જાય અને એ વાતોને ખાતો જાય...

ખાવામાં એનું બિલકુલ ધ્યાન નથી... અને બને છે એનું કે ખાતા-ખાતા મોબાઇલ ઉપર એવો વળું કે રઘવાયો થઈ સામેના માણસ જોડે ઉગ્ર ભાષામાં જગડતો જાય... ભયંકર ગુસ્સો કરતા કરતા મોબાઇલ ઉપર જ બરાડા પાડતો જાય અને બને એનું કે એનું ભોજન પણ જે બની જાય

અને આરું જેરી ભોજન ખાવા પછી પાણો પરિવાર ઉપર તૂટી પડે. આખરે આ બધું મોબાઇલને કારણે જ ને!

ક્યારેક કોઈ કહેશે કે ‘અરે યાર, તમને કેટલા ફોન કર્યા તમે તો મોબાઇલ ઉપાડતા જ નથી!’ મારે એ ભાઈને

વંદન સાથે એટલું જ કહેવું છે કે મોબાઇલ સિવાયની પણ કોઈ હુનિયા હોય છે મારા ભાઈ..., મોબાઇલને ગળે સર્પની જેમ ટીંગાડી ફરી શકાય નહીં, ક્યારેક તો તમે પોતાની જાત સાથે જીવો!! જાત સાથે વાતો કરો... જાત સાથે ખોવાઈ જાવ... જાત સાથે અંદર ઊતરીને જુઓ, ઊડા ઊતરો, પ્રભુની સંમીપ બેસો... જ્યાં ફક્ત તમે પોતે હો, જ્યાં દૂર દૂર સુધી કોઈ મોબાઇલની રિંગ ના વાગતી હોય... જ્યાં દૂર દૂર સુધી કોઈ ટીવીનો ધોંઘાટ ના હોય... જ્યાં ફક્ત એવું એકાંત હોય કે જ્યાં શાંતિ હવામાં લહેરાઈને પ્રવાહિત થઈ રહી હોય... આવી પરમ શાંતિનો અનુભવ કરો, જ્યાં તમારું તન-મન ઓગળી જાય... શરીરથી દૂર આત્માનું અનુસંધાન લાગી જાય...

શાંતિ ક્યાંય દૂર નથી. એ તો અકે-દકે તમારી અંદર જ કોઈ શાંત સરોવરની જેમ બિરાજમાન છે. તમારે એ શાંત સરોવર સુધી પહોંચીને તેમાં તરવાનું છે - છબિયાં કરવાનાં છે. આવો... મોબાઇલને પણ થોડોક આરામ આપીને નકોડો ઉપવાસ કરાવીએ, જેથી તેનું અને આપણું બનેનું આરોગ્ય સારું રહે... તે નિર્વિવાદ છે. ■

પદ્મશ્રી દેવેન્દ્ર પટેલ

લેખક જાળીતા વર્ચિફ પત્રકાર, સાહિત્યકાર, કોલમિસ્ટ અને
ભારત સરકાર દ્વારા પદ્મશ્રી એવોર્ડથી વિભૂષિત થયેલ છે

જેણા માયે દેવું નથી તે જ સાચો અમીર છે

પદ્મભૂષણ આચાર્ય શ્રીમદ્ વિજય રત્નસૂરિશ્વરજી મહારાજ

આચાર્ય વિજય રત્નસૂરિશ્વરજી મહારાજના 'બેન્ક બેલેન્સ' પુસ્તકમાં કરાયેલી પ્રસ્તુતિની જાંખી તેમના જ શબ્દોમાં વાયો. તેઓ લખે છે:

જીવનમાં પ્રસન્નતાનું એકાઉન્ટ ખોલવું જોઈએ

થાળીમાં રસગુલ્લા અને ગુલાબજંબુ હતા. સાલમપાક અને બદામપાક હતા. કચોરી અને સમોસા હતા, છતાં એમાંના એક પણ દ્રવ્યને પેટાં પદ્ધરાવવાની હિંમત ન ચાલી, કારણ કે પેટ બગાડું હતું. હાથમાં રહેલ બીજ તંદુરસ્ત હતું. ખાતર મસ્ત હતું, જમીન ફળદુપ હતી, માળી કુશળ હતો અને પ્રકાશ પણ પયર્ખિત હતો અને છતાં માળીએ કરેલ બીજની વાવણી સંદર્ભે નિષ્ઠળ ગઈ, કારણ કે જીણ જ ગેરહાજર હતું. હોસ્પિટલ સરસ હતી, ડોક્ટર હોંશિયાર હતા. દવાઓ વ્યવસ્થિત હતી. નર્સો કાબેલ હતી. દર્દી નિખાલસ અને આશાંકિત હતો. એમ છતાં દર્દી રોગમુક્ત ન બની શક્યો, કારણ કે એના દર્દનું નિદાન ખોટું થયું હતું. શ્રાઇવર બરોબર હતો, ગાડી બ્રાન્ડેડ હતી, રસ્તો સરસ હતો, ગાડીના સ્પેરપાદ્ર્સ બરાબર હતાં અને પછી એ પછીય શ્રાઇવર ગાડીને મંજિલે ન પહોંચાડી

શક્યો, કારણ કે ગાડીમાં ભરવામાં આવેલું પેટ્રોલ ભેણસેણવાણું હતું. પંદર કરોડનું તો એનું ટનાઓવર હતું. ચાર બંગલા અને પાંચ ગાડીનો એ માલિક હતો. પંદર સંસ્થાના પ્રમુખપદને અને અગ્નિયાર સંસ્થાના ટ્રસ્ટીપદને એ શોભાવી રહ્યો હતો. શહેરના ટોપ ટેન અમીરોમાં એનું નામ હતું અને એ પછીય આપધાત કરીને એણે પોતાનું જીવન ટૂંકાવી લીધું, કારણ કે એનું ચિત્ત પ્રસન્ન નહોંતું, પણ ઉદ્ઘિન હતું. સ્વસ્થ નહોંતું, પણ વિક્ષિપ્ત હતું.

શું કહું?

પેટ સારું હોય છે તો રોટલોય સ્વાદિષ્ટ લાગે છે. જીણ પયર્ખિત હોય તો નભાણું બીજ પણ અંકૃતિ થઈ જાય છે. નિદાન સાચું હોય છે તો મામૂલી દવાથી પણ દર્દી સ્વસ્થ થઈ જાય છે. પેટ્રોલ નિર્ભેણ હોય તો સામાન્ય ગાડી પણ મંજિલે પહોંચી જાય છે અને ચિત્ત જો પ્રસન્ન હોય છે તો ચોથા સ્ટેજના કેન્સરમાં અને પચાસ કરોડની નુકસાનીમાંય ચહેરા પર રિમન્ને અકબંધ રાખી શકાય છે.

વાંચી છે ને એ પંક્તિ?

'ચિત્ત પ્રસન્ને ભુવનં પ્રસન્નમ'

ચિત્ત જો પ્રસન્ન છે તો આખું ભુવન પ્રસન્ન

[ઘડિયાળના કાંટાને આપણે પાછા લઈ જઈ શકીએ છીએ, પણ સમયને પાછા લઈ જવામાં તો ખુદ પરમાત્માને પણ સફળતા મળતી નથી]

લાગે છે. પુણ્ય અને પૈસા, પરિવાર અને પ્રતિષ્ઠા, પ્રશંસા અને પ્રસિદ્ધ એ તમામને જે નંબર આપવા હોય તે આપજો, પણ પ્રથમ નંબર તો ચિત્તની પ્રસન્તાને જ આપજો.

આચાર્ય શ્રીમદ્ વિજય સૂરિશ્વરજી મહારાજ તેમના પુસ્તકમાં લખે છે:

જીવનમાં ભૂતકાળનું એકાઉન્ટ કલોજ કરી દો

સાગર તરફ વહી રહેલી નદીને તમે પૂછો કે, 'તારા માર્ગમાં કાંટા અને કાંકરા, ઉકરા અને કચરાના ફેર, ખાડા અને ટેકરા ઘણાં આવ્યાં હશે. એ તમામ તારા સ્મૃતિપંથમાં ખરા?' નદી તમને હસતા હસતા જવાબ આપી દે છે કે, 'પાછળ જવાનો જેમ મારો સ્વભાવ નથી તેમ પાછળ જેવાનો પણ મારો સ્વભાવ નથી. મારી એક જ ઝંખના છે - સાગરને મળીને સાગર બની જવાની અને એ ઝંખના મારી તો જ સફળ થાય તેમ છે કે હું ભૂતકાળને ભૂલીને આગળ તરફ વહેતી રહું હોય.' હા, ઘડિયાળના કાંટાને આપણે પાછા લઈ જઈ શકીએ છીએ, પણ સમયને પાછા લઈ જવામાં તો ખુદ પરમાત્માને પણ સફળતા મળતી નથી.

આચાર્ય મહારાજ તેમના પુસ્તકમાં લખે છે કે પુરુષાર્થ ભલે પ્રયંક કરીએ, પણ પુણ્ય જ ન હોય તો સંપત્તિ વગેરે વધારવામાં સફળતા ન મળે એ સંભવ છે, પણ પુરુષાર્થ કરીએ તો સાધના વધારવામાં સફળતા ન મળે એ સંભવિત નથી. એક વાસ્તવિકતા આંખ સામે રાખવાની જરૂર છે કે શરીરનો અનાદિનો કોઈ એક મુખ્ય દોષ હોય તો તે સુખશીલતા અને મનનો અનાદિનો કોઈ એક મુખ્ય દોષ હોય તો એ છે સ્વચ્છંદતા. ■

ડૉ. જાનવત્સલ સ્વામી,

લેખક બીએપીએસ સંસ્થાના પ્રેરક અને વિદ્યાન વક્તા છે

પોતાના વિચારોને સારી દિશા બતાવો

૭૮ વજમાં પુરુષાર્થની સાથે સદ્ગુણ હોવા અત્યંત જરૂરી છે. બુદ્ધિની સાથે કઠોર પરિશ્રમ કરી લેવાથી સફળતા મળી જતી. નથી. સફળતા માટે તેની જરૂર માત્ર ૨૦ ટકા છે. બાકી ૮૦ ટકા જીવનમૂલ્ય અને ગુણ હોવા જરૂરી છે. મેં લગભગ એક હજાર વ્યક્તિઓની ઓરોબાયોગ્રાહી વાંચી છે, તેનો નિષ્કર્ષ આ જ છે. તમારી પ્રતિભા અને શૈક્ષણિક લાયકાતથી તમારા માટે કોઈ પણ દરવાજા ખૂલ્લી શકે છે, પરંતુ જો જીવનમૂલ્ય અને ચારિત્ર હશે તો જ એ દરવાજા કાયમ માટે ખુલ્લા રહેશે. અવારનવાર આપણે એવા સમાચાર સાંભળતા રહીએ છીએ કે કોઈ પ્રતિક્રિયા પદ પર રહેલી વ્યક્તિએ પોતાના ચારિત્રની ખૂલને કારણે પદ ગુમાવવું પડ્યું. જો જીવનમાં ચારિત્રમાં

દરરોજ એક નિયમ બનાવી લો. સવારે જાગીને ખુદને કહો, ‘હું જ્યાં સુધી દોડી શકીશ, દોડીશ... જ્યારે દોડી નહીં શકું તો ચાલીશ... ચાલી નહીં શકું તો ટસડાઈશ, પરંતુ હું ક્યારેય અટકવાનો નથી’

જરા પણ ખોટ આવે તો આકાશથી ધરતી પર આવતાં વાર લાગી નથી.

જીવનમાં રચનાત્મકતા રાખો, આત્મવિશ્વાસ રાખો. દરરોજ એક નિયમ બનાવી લો. સવારે જાગીને ખુદને કહો, ‘હું જ્યાં સુધી દોડી શકીશ, દોડીશ... જ્યારે દોડી નહીં શકું તો ચાલીશ... ચાલી નહીં શકું તો ટસડાઈશ, પરંતુ હું ક્યારેય અટકવાનો નથી..’

સમુદ્રમાં પાણીનાં જેટલાં ટીપાં છે, આપણી આજુબાજુ પૈસા કમાવાના, આગળ વધવાની એટલી જ તકો છે. આપણે તેમને જોઈ શકતા નથી, કેમ કે આપણે એવી દસ્તિ પેદા કરી નથી. - વિઝન રાખ્યું નથી. નાના-નાના અનુભવમાં જ મોટી સફળતાનું રહસ્ય છે.

બેંગલુરુમાં એક યુવક સાથે મુલાકાત થઈ. સેકન્ડ યર એન્જિનિયરિંગમાં ભાણી એ યુવાન બસસ્ટેન્ડ પર ઊભો હતો અને કોલેજ જઈ રહ્યો હતો. અહીં એક માતા પોતાના નાના બાળકને સ્કૂલ મૂકવા આવી હતી. એ થોડી લેટ થઈ ગઈ હતી અને ઉતાવળમાં દોડતી આવી. સ્કૂટર પાર્ક કર્યું અને બાળકને જેમ તેમ કરીને સ્કૂલ બસમાં બેસાડ્યો. એ બાળકની માતા ચિંતિત હતી કે બાળક સારી રીતે બસમાં બેઠો હશે કે નહીં, સ્કૂલમાં સારી રીતે પહોંચશે કે નહીં, વગેરે...

એ એન્જિનિયરિંગના વિદ્યાર્થીને અહીં ઊભા ઊભા જ એક આઈડિયા આવ્યો અને તેણે એક સોફ્ટવેર બનાયું. કોઈ નાનું બાળક જ્યારે સેન્સર્સને સ્પર્શ કરશે તો તેની માતાને મેસેજ જરો કે તમારું બાળક સ્કૂલ બસમાં સલામત રીતે બેસી ગયું છે. સીટ પર બેસતા જ બીજો મેસેજ આવી જશે. બાળકની સ્કૂલની ગતિવિધિઓ અંગે પણ દર અડધા કે એક કલાકે પેરેન્ટ્સના મોબાઇલ પર મેસેજ આવવા લાગ્યા. માતાપિતાને રાહત થઈ ગઈ. સ્કૂલે પણ તેને અમલમાં મૂક્યું. એક મોટી સોફ્ટવેર કંપનીને આ સોફ્ટવેર અંગે ખબર પડી. તેમને લાખ્યું કે તેમાં ભવિષ્યમાં ઘણી સંભાવના છે. પછી એ મોટી કંપનીએ તેની પાસેથી આ સોફ્ટવેર દ્વારા ભિલિયન ડોલરમાં ખરીદી લીધું. એન્જિનિયરિંગની ડિશી પૂરી થતાં પહેલાં જ તે કરોડપતિ બની ગયો. તે માત્ર એક વિચારથી જ કરોડપતિ બની ગયો, તેના સ્થાને જો આપણે હોત શું કરત? ■

FLORA AKSHAR CITY

સાઈટ : અલ. ઈ. કોલેજ કિકેટ ગ્રાઉન્ડની બાજુમાં
મોરબી, ગુજરાત - ૩૯૩૬૪૨

Contact : 99252 48651, 86000 04901

PREMIUM
3 BHK
APARTMENTS

FLORA PALMS

સાઈટ : અલ. ઈ. કોલેજ કિકેટ ગ્રાઉન્ડની બાજુમાં
મોરબી, ગુજરાત - ૩૯૩૬૪૨

Contact : 99252 48651, 86000 04901

FLORA 11

સાઈટ : ફ્લોરા ૧૧, રવાપર રોડ,
ફ્લોરા ૧૫૮ ની પાસે, મોરબી - ૩૯૩૬૪૧

Contact : 99252 48651, 98250 30271

સ્વાપક શ્રી કિશોરભાઈ વિરમગામાના સાહસ, પુરુષાર્થ અને એકમેળ લગનથી સાકાર થયેલ એક સ્વાન જેણે ગુજરાતમાં ઉત્કૃષ્ટ પ્રોજેક્ટ્સ થાકી રીચલ એસ્ટેટ ક્રોને પોતાની આગાવી ઓળખ ભનાવી છે.

સુંદરતમ પ્રોજેક્ટ્સ જે શુદ્ધાવતાની ન્રટિયે તો શ્રેષ્ઠતમ લોય પરંતુ કલાત્મકાતાના પણ નવા માર્પદક સ્થાપિત કરે તે ફ્લોરા ગુપની પદેયાન છે. ફ્લોરા ગુપના પ્રોજેક્ટ્સ ત્યાં વસનારા લોકો માટે આનુષ્ઠાન આનંદ અને પરમ સંતોષનું કારણ બનન્યું છે અને એટલે જ આટલા વર્ષોની અડીઝમ ઓળખ, પ્રત્યેક પ્રોજેક્ટ સાથે વધુ મજબૂત ભની છે.

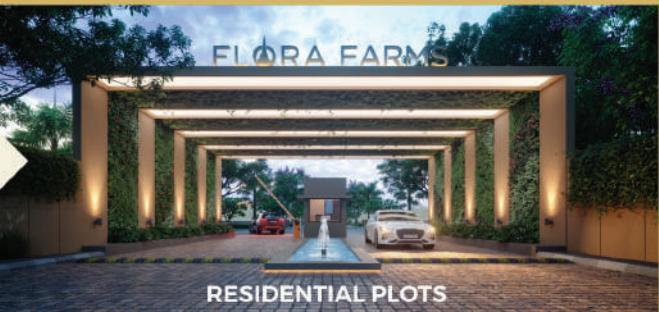
શ્રી કિશોરભાઈ વિરમગામા

વિશ્વાસ અને
ગુણવત્તાના પાયા પર
રચાયેલી અડીઝમ
ઓળખ...

FLORA FARMS

Site : Flora Farms, B/H. Sanala Village,
Rajkot - Morbi Highway, Sanala, Morbi

Contact : 99252 48651, 98250 30271

RESIDENTIAL PLOTS

3 BHK LAVISH
APARTMENTS & SHOPS

FLORA IRIS

એક્સ્ટ્રીસ : ફ્લોરા આઇરિસ, સાલિન્દ્ય નંગલોગની સામે,
ફ્લોરા એક્સ્ટ્રીસ રોડ, સાઉથ બોપલ, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૫૮

Contact : 95795 22222, 95125 12222

ખેતીવાડી ઉત્પન્ન બજાર સમિતિ - કડી

મુ. કડી, તા. કડી, જિ. મહેસાણા, ફોન નં. (૦૨૭૯૪) ૨૪૨૦૨૧, ૨૩૨૨૩૮

સ્થાપના સને ૧૯૫૫-૫૬

સરદાર પટેલ કોટન સબ માર્કેટ ચાર્ક કડી – કલોલ રોડ, બુડાસાણ

બજાર સમિતિ કડી દ્વારા નીચે મુજબની સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવે છે.

- (૧) કડી તાલુકાના દર્દીઓને રાહત દરે એમ્બ્યુલન્સ સેવા આપવામાં આવે છે.
- (૨) બજાર સમિતિ કડીમાં માલ લઈ આવતા ખેડૂતભાઈઓને સસ્તા દરે પૌણ્ઠિક ભોજન આપવામાં આવે છે.
- (૩) કડી તાલુકાની શાળામાં અભ્યાસ કરતાં તમામ વિદ્યાર્થી ભાઈ-બહેનોને દર વર્ષે એક ડક્ઝન ચોપડા રાહત દરે આપવામાં આવે છે. આજ દિન સુધી આ યોજનામાં ૩,૨૩,૦૦૦ ડક્ઝન ચોપડા આપવામાં આવેલ છે. જેમાં ૨,૫૦,૦૦,૦૦૦ની સબસિડી આપવામાં આવેલ છે.
- (૪) કડી શહેર તેમજ બહારથી આવતા તમામ નાગરિકોને પીવાનું હુંદું પાણી મળે રહે તે હેતુથી કડી શહેરમાં હંડા પાણીના કૂલર તેમજ હંડા પાણીના જગ મૂકવામાં આવે છે.

રાજેન્દ્રકુમાર જી. પટેલ

ચેરમેન

બોર્ડ ઓફ કિરેકટર્સ

પટેલ નીતિનભાઈ રતીલાલ

(પૂર્વ નાયબ મુખ્યમંત્રીશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય)

ખમાર હિમાંશુભાઈ બંસીભાઈ

પટેલ વિનોદભાઈ રણાળોડાસ

પટેલ ભરતભાઈ ભુદરદાસ

પટેલ રશ્મનભાઈ સેંધાભાઈ

પટેલ અરવિંદભાઈ વિઠુલદાસ

મહેશ્વરી મનોજભાઈ પરસોતામદાસ

પટેલ જીવણભાઈ બેચરદાસ

પટેલ બોગીલાલ હરજુવનદાસ

પટેલ દનશ્યામભાઈ અંબાલાલ

પટેલ રમેશભાઈ બચુભાઈ

પટેલ અંબાલાલ પીતાંબરદાસ

પટેલ વિષણુભાઈ પ્રહલાદદાસ

જિલ્લા રજુસ્ટ્રાન્શી સહકારી મંડળીઓ, મહેસાણા

જિલ્લા ખેતીવાડી અધિકારીશ્રી મહેસાણા

બળદેવભાઈ એ. પટેલ

વાર્ડસ ચેરમેન

પટેલ રશ્મનભાઈ સેંધાભાઈ

પટેલ અરવિંદભાઈ વિઠુલદાસ

મહેશ્વરી મનોજભાઈ પરસોતામદાસ

પટેલ જીવણભાઈ બેચરદાસ

પટેલ બોગીલાલ હરજુવનદાસ

પટેલ દનશ્યામભાઈ અંબાલાલ

પટેલ રમેશભાઈ બચુભાઈ

પટેલ અંબાલાલ પીતાંબરદાસ

પટેલ વિષણુભાઈ પ્રહલાદદાસ

જિલ્લા રજુસ્ટ્રાન્શી સહકારી મંડળીઓ, મહેસાણા

જિલ્લા ખેતીવાડી અધિકારીશ્રી મહેસાણા

કમલેશકુમાર એલ. ત્રિવેદી

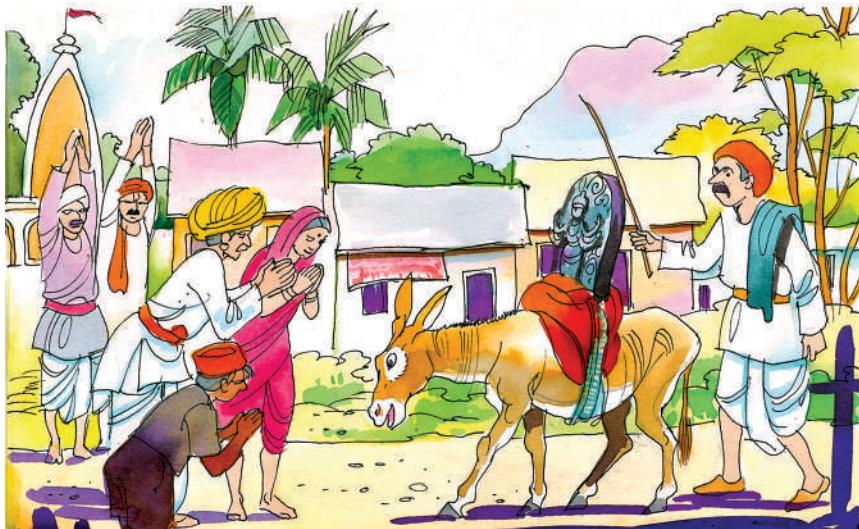
ઇન્યા. સેકેટરી

મંદિર તારું વિશ્વ ઇપાણું, સુંદર સરજનહારા રે...
પળ પળ તારાં દર્શન થાયે, દેખે દેખનહારા રે...

ગધેડો અને મૂર્તિ

એ કહો મૂર્તિકાર. તેણે દેવીની એક સુંદર અને પાંઠર મૂર્તિ બનાવી હતી. તે મૂર્તિ એક ધનવાને ખરીદી લીધી હતી. મૂર્તિને ઘેર પહોંચાડવા મૂર્તિકારે એક ગધેડો ભાડે લીધો. ગધેડા પર મૂર્તિ ગોઠવી તે ધનવાનને ઘેર જવા નીકળ્યો. મૂર્તિ ખૂબ જવંત લાગતી હતી તેથી રસે જતા-આવતા લોકોનું ધ્યાન મૂર્તિ તરફ બેંચાતું. તે લોકો તે મૂર્તિને ભાવથી જોતા. કેટલાક લોકો તે મૂર્તિને ભક્તિભાવથી માથું નમાવી બે હથ જોરીને વંદન પણ કરતા.

આ જોઈ મૂર્તિ ગધેડાને થયું, ‘લોકો મને કેવું માન આપે છે. મને કેવાં વંદન કરે છે...’

બસ, ગધેડાને અભિમાન આવી ગયું. તે અક્કડ થઈને રસ્તા વચ્ચે ઊભો રહી ગયો અને હરખમાં આવી હોંચી... હોંચી... કરવા લાગ્યો. તેના માલિકે તેને વહાલથી પંપાળ્યો. તેને મીઠા મીઠા શબ્દો વડે સમજાયો, પણ ગધેડો તે ગધેડો... શાંત પડ્યો જ નહીં.

છેવટે મૂર્તિકારે સોટીથી ગધેડાને ખૂબ માર માર્યો. ગધેડો શાંત થયો. તેનું અભિમાન ઓગળી ગયું અને તે મૂર્તિ સાથે ચૂપચાપ રસે ચાલવા લાગ્યો. ■

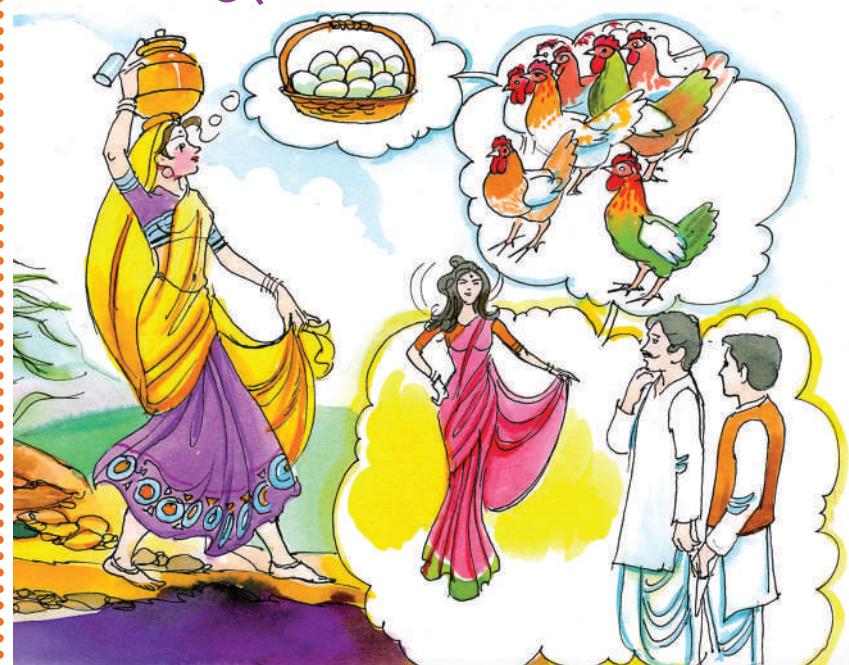
દૂધવાળી અને તેનાં સપનાં

એ કહી દૂધવાળી. તેનું નામ ગોપી. ગોપી માથા પર દૂધથી ભરેલી મહુકી મૂડી ગામમાં જઈ ઘેર ઘેર દૂધ વેચની.

એક વાર તે આવી રીતે દૂધ વેચવા નીકળી. રસ્તામાં ચાલતાં ચાલતાં તે વિચારવા લાગ્યી: ‘આ દૂધ વેચીશ એટલે મને પૈસા મળશે. તેમાંથી હું ઈંડાં ખરીદીશ. તે ઈંડાંમાંથી ઘણી બધી મરધીઓ થશે. એ મરધીઓ વેચીશ એટલે પૈસા જ પૈસા... એ પૈસામાંથી હું કીમતી રેશમી સાડી ખરીદીને પહેલાશ એટલે રૂપાળી રાજકુંવરી જેવી લાગીશ. કેટલાય સારા દેખાવડા યુવાનો મને પરણવા તૈયાર થશે, પણ હું તો માથું ધુષણવીને તે સૌને ચોખે ચોખુંસુષણવી દઈશ - ના... મારે નથી પરણાતું... નથી પરણાતું...’

આમ બબરી જતાં તેણે જોરથી માથું ધુષણાયું. તરત જ માથા પરની પેલી મહુકી નીચે પડી અને ઝૂટી ગઈ. બધું દૂધ જમીન પર ઢોળાઈ ગયું. તેની સાથે જ ઈંડાં, મરધીઓ, રેશમી સાડી અને પેલા રૂપાળા યુવાનો અલોપ થઈ ગયા. ■

(સૌજન્ય: નવનીત અન્યાન્ય લિભેટેડ)

પ્રવૃત્તિઓ

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞ અંતર્ગત - લોક ડાયરો

સંસ્થા દ્વારા મેડીકલ ક્લેને અનોખી પહેલ ટી.જી.પેશન્ટોને દટક લઈ રાશન કીટ વિતરण

ભારત સરકાર દ્વારા ૨૦૨૫ માં ટી.જી.ને સમગ્ર દેશમાં નાબૂદ કરવાના આહુવાન અંતર્ગત સંસ્થાએ ટી.જી.ના પેશન્ટોને દવાની સાથે પોષણયુક્ત આહાર મળી રહે તે માટે પ્રાથમિક આરોગ્યિક કેન્દ્ર ધાનજ, હેલ્થ વેલનેસ સેન્ટરની રજૂઆતને દ્યાને લઈ ધાનજ વિસ્તારાના ૧૧ ટી.જી.પેશન્ટોને દટક લઈ દર મહિને રાશન (ન્યુટ્રીશીયન) કીટનું વિતરણ કરવામાં આવે છે.

કલોલ ખાતે વણકર સમાજ દ્વારા સમૂહ લગ્નોત્સવ

તા. ૧૮-૦૨-૨૦૨૩ ના રોજ શ્રી વણકાર સેવા સમાજ દ્વારા કલોલ ખાતે ૨૪ મા સમૂહ લગ્નોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવેલ. જેમાં સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી આર. પી. પટેલ તથા શ્રી રસિકભાઈ પટેલ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. સદર કાર્યક્રમમાં સમાજના અગ્રણીઓ દ્વારા પ્રમુખશ્રીનું ભાવભર્યું સન્માન કરવામાં આવેલ. ત્યારબાદ પ્રમુખશ્રીએ સમાજમાં સમૂહ લગ્નોત્સવનું શું મહિંત્વ છે? તે વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપેલ.

વિશ્વના સૌથી ઊંચા જગતજનની ઉમિયાના મંદિર નિર્માણના સહયોગ અર્થે તા. ૩૧-૦૧-૨૦૨૩ ના રોજ વિશ્વ ઉમિયાધામ આયોજીત લોક ડાયરાનું આયોજન સાયન્સ સીટી, સોલા, અમદાવાદ ખાતે કરવામાં આવેલ. જેમાં મા ઉમિયા મંદિર નિર્માણના ૧૪૪૦ પિલ્લરના નોંધણી બાબતે સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી આર.પી.પટેલ દ્વારા વિગતે માહિતી આપવામાં આવેલ.

સ્વામિનારાયણ સંસ્થાન - ગુરુકુળ, સુરતના સંતશ્રીઓ મા ઉમિયાના દર્શનાર્થે

તા. ૦૮-૦૮-૨૦૨૩ ના રોજ સુરત ગુરુકુળ, સ્વામિનારાયણ સંસ્થાના ના સંતશ્રીઓ વિશ્વ ઉમિયાધામ ખાતે જગતજનની મા ઉમિયાની પૂજા - અર્થના કરી સંસ્થાના કાર્યાલયની શુભેચ્છા મુલાકાત લીધેલ.

પ્રવૃત્તિઓ

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞ - પૂર્વ આયોજન મીટિંગ

વિશ્વના સૌથી ઊંચા જગતજનની ઉમિયાના મંદિર નિર્માણના સહયોગ અર્થી તા. ૧૬-૦૨-૨૦૨૩ના રોજ વિશ્વ ઉમિયાધામ ખાતે ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞના પૂર્વ આયોજનના ભાગરૂપે કેન્દ્રીય સંગઠનના સલ્યુશ્રીઓ તેમજ સાચન્સ સીટી વિસ્તારના કાર્યકર મિત્રોની મીટિંગનું આયોજન કરવામાં આવેલ.

મીટિંગ દરમિયાન ઉપસ્થિત સર્વેને કથા દરમિયાન જે તે કમિટીને જવાબદારી સૌંપવામાં આવે તેને સુપેરે વછન કરી કથાને સફળ બનાવે તેવી ભાવના વ્યક્ત કરી.

પ્રસાદ સ્વરૂપે મૂત્રિકા - ગંગાજળ - મહાપ્રસાદનું વિતરણ

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞ દરમિયાન જે કોઈ ભાવિક-ભક્તોએ વિશ્વના સૌથી ઊંચા જગતજનની ઉમિયાના મંદિર નિર્માણ અર્થી દેંટાન, શિલાદાન કે ભૂમિદાન કરેલ છે તે તમામ ભાવિક-ભક્તોને મા ઉમિયાના ગર્ભગૃહની મૂત્રિકા (માટી), મા ના ચરણકમળમાં ધરાવેલ પવિત્ર ગંગાજળ તથા મહાપ્રસાદ પ્રસાદી સ્વરૂપે ભેટ આપવામાં આવેલ.

સ્પોર્ટ્સ ટુનિમેન્ટ સમાપન સમારોહ

સંસ્થાની યુવા ટીમ દ્વારા તા. તા. ૨૧ જાન્યુઆરીથી ૧૮ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૩ સુધી સ્પોર્ટ્સ ટુનિમેન્ટનું આયોજન કરવામાં આવેલ, જેમાં ક્રિકેટની ૧૮ ટીમ તથા વોಲીબોલની ૨૦૦ ટીમોએ ભાગી લીધેલ. જેનો સમાપન સમારોહ તા. ૧૮-૦૨-૨૦૨૩ના રોજ ૫.૫૦ શાઢી સ્વામીશ્રી પુરુષોત્તમ ચરણદાસજીના આશીર્વચન તેમજ પ્રમુખશ્રી આર.પી.પટેલ, મહેમાનશ્રીઓ, ટુનિમેન્ટ ચોન્સર્સ દાતાશ્રીઓ, સંગઠન કાર્યકર બંધુ - ભગ્નિનીઓ વિગેરેની ઉપસ્થિતમાં સંપન્ન થયેલ.

સ્પોર્ટ્સ ટુનિમેન્ટ - ક્રિકેટ વિજેતા ટીમ - ફ્લેક્સી બોન્ડ ઈલેવન, સોલા, અમદાવાદ તથા રનસ-અપ ટીમ - ખોડિયાર સી.સી., દુમા, બોપલ, અમદાવાદ તેમજ વોલીબોલમાં વિજેતા ટીમ શ્રીપદ સ્પોર્ટ્સ, ગોતા, અમદાવાદ, રનસ-અપ ટીમ - વિધાહર્તા ટીમ - સુરત ટીમને ટ્રોફી અર્પણ કરી પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યા. સંસ્થાના પ્રમુખશ્રીએ યુથ ટીમના હોદ્દેદારશ્રીઓ, સલ્યુશ્રીઓ, આયોજકો તેમજ ભાગ લીધેલ તમામ ટીમોને અભિવાદિત કરી બહુમાન કરવામાં આવેલ. વધુમાં આગામી સમયમાં વિશ્વ ઉમિયાધામની ક્રિકેટ ટીમને તૈયાર કરી નેશનલ લેવલે રમવા માટે મોકલવામાં આવશે.

પ્રવૃત્તિઓ

ખીરસારા ગુરુકુળ - ઉપલેટાના વિદ્યાર્થીનીઓ મા ઉમિયાના દર્શનાર્થ

તા. ૧૭-૦૧-૨૦૨૩ ના રોજ સ્વામિનારાયણ સંસ્થાન - ખીરસારા - ઉપલેટાના પ્રમુખશ્રી પરમ પૂજય શાસ્ત્રી નારણ સ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શનની ગુરુકુળના ૧૦૦ જેટલા વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વ ઉમિયાધામ ખાતે મા ઉમિયાના દર્શનાર્થે પદાર્થેલ. ત્યારબાદ મા ઉમિયાની આરતી તેમજ શિક્ષાપોથી પૂજા - અર્યાના - પઠન કરી આશીર્વાદ પ્રાપ્ત કરી ધન્યતા અનુભવી અને સંસ્થાની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ વિશે વિગતે માહિતગાર કરવામાં આવ્યા.

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞ એવમ યોગ-ધ્યાન શિબિર

વિશ્વ ઉમિયાધામમાં મા ઉમિયાની દેવવાણીનો રણકાર નિરંતર સંભળાઈ રહ્યો છે. આ સ્થાનો - આ ધરતીનો એક આગયો ઈતિહાસ લખાઈ રહ્યો છે, જ્યાં વિશ્વના સૌથી ઊંચા જગતજનની મા ઉમિયાના શક્તિ મંદિરનો ૫૦૪ ફૂટ ઊંચો ગગનવિહાર ૧૪૪૦ જેટલા પાયાના પિલ્લવર ઉપર બંધાઈ રહ્યો છે, ત્યારે મા ઉમિયા મંદિર નિર્માણના સહયોગ અર્થે તા. ર૧ થી ર૭, ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૩ સુધી ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞનું આયોજન કરવામાં આવેલ.

સદર જ્ઞાનયજ્ઞમાં મુખ્ય યજમાનશ્રી, ડેનિક યજમાનશ્રીઓ, પોથી યજમાનશ્રીઓ, ભોજનદાતાશ્રીઓ, શુભેચ્છક દાતાશ્રીઓ તેમજ જ્ઞાનયજ્ઞ સાથે જોડાયેલા આયોજક-કાર્યકર બંધુ - ભગીનીઓ મદદરૂપ થઈ સહયોગી બન્યા છે, તે બદલ સંસ્થા તમામને હૃદયપૂર્વક ખૂબ ખૂબ અભિનંદન પાઠવે છે.

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞના મુખ્ય યજમાનશ્રીના નિવાસ સ્થાનેથી પોથીયાશ્રીનું પ્રસ્થાન.

સ્વર્ગીય સ્વજનોના મોક્ષાર્થે વિદ્વાન બ્રાહ્મણો દ્વારા શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞ દરમિયાન સતત સાત દિવસ સુધી ફોટો - પોથી પૂજા વિધિ તથા શ્લોકોનું પઠન કરવામાં આવેલ.

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞમાં મુખ્ય યજમાનશ્રી, ડેનિક યજમાનશ્રીઓ, પોથી યજમાનશ્રીઓ, ભોજનદાતાશ્રીઓ, શુભેચ્છક દાતાશ્રીઓનું ભાવભર્યું સંભાન.

જ્ઞાનયજ્ઞના ઉદ્ઘાટકશ્રી જગદ્ગુરુશ્રી અવિચલદેવાચાર્ય મહારાજશ્રી-ગુરુગાદી સારસાપુરી તથા મુખ્ય મહેમાનશ્રી નીતિનભાઈ પટેલ-પૂર્વ નાયાર મુખ્યમંત્રીશ્રીનું ભાવભર્યું સંભાન.

પ્રવૃત્તિઓ

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞ અને યોગ-દ્યાન શિબિર

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞના મુખ્ય મહેમાનશ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલનું માન. મુખ્યમંત્રીશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય, પ્રમુખશ્રી આર.પી.પટેલ, હોદેદારશ્રીઓ, દાતાટ્રસ્ટીશ્રીઓ તેમજ કાર્યકર મિત્રો દ્વારા ફૂલહારથી ભાવભર્યું સંભાન કરવામાં આવેલ.

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞ દરમિયાન યોગ - દ્યાન શિબિરનું આયોજન યોગ સેવક શ્રી શીશપાલજી - પૂર્વ ચેરમેનશ્રી ગુજરાત રાજ્ય યોગ બોર્ડ, સ્ટેટ હેડ - પતંજલિ યોગપીઠ, ગુજરાતના માર્ગદર્શન હેઠળ કરવામાં આવેલ. જેમાં સંસ્થાના દાતાટ્રસ્ટીશ્રીઓ, કાર્યકર ભાઈઓ / બહેનો વિગેરે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

BAPS સ્વામિનારાચણ સંસ્થાના ડૉ. જ્ઞાનવત્સલ સ્વામીજીનું પ્રમુખશ્રી આર.પી.પટેલ, હોદેદારશ્રીઓ તેમજ દાતાટ્રસ્ટીશ્રીઓ દ્વારા સંભાન.

પ.મુ.શાસ્ત્રીશ્રી માધવપ્રિયાદાસજીનું સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી આર.પી.પટેલ, હોદેદારશ્રીઓ તેમજ દાતાટ્રસ્ટીશ્રીઓ દ્વારા ભાવભર્યું સંભાન.

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞ દરમિયાન શ્રી ઉમિયા માતાજી સંસ્થાન-ઊંડાના પ્રમુખશ્રી બાબુભાઈ પટેલ, માનદ મંત્રીશ્રી દિલીપભાઈ નેતાજી તથા શ્રી રમેશભાઈ-દૂધવાળા વિગેરે ઉપસ્થિતિ રહેલ. જેમનું સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી આર.પી.પટેલ દ્વારા સંભાન કરવામાં આવેલ.

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞમાં રસપાન કરતા ઉપસ્થિત ભાવિક - ભક્તોની એક ઝલક....

3BHK

LUXURIOUS APARTMENT

94268 90010/79843 83366

📍 **HIR-ASHA SKY,**
Sagar Sangeet Cross Road, Science City,
Sola, Ahmedabad

RAJ DEVELOPERS

Dashrathbhai A. Patel
(Ex Sarpanch, Sola)

Krishnakant R. Patel
(Sola)

The Fastest Growing Brand in India

FLEXIBOND®
AN ATTACHMENT

Aluminium Composite Panel

PVC / WPC Foam Board

WPC Solid Doors & Frames

PVC Laminate

7+
CERTIFICATES

5000+
PROJECTS

10+
COUNTRY EXPORT

70,000 Sq. Mtr.
PRODUCTION AREA

20+
MAJOR STOCK POINTS

30+
CORPORATE SUPPLY

Umiya Flexifoam Pvt. Ltd.

Umiya Carbon Pvt. Ltd.

Flexibond Decoratives LLP

સમાચાર સંપાદિકા : ડૉ. રૂપલ પટેલ,

શ્રીમદ્ ભાગવત જ્ઞાનયજ્ઞ અને યોગ-દ્યાન શિબિર

માન. પૂર્વ મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી તેમજ સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી આર.પી.પટેલ જ્ઞાનયજ્ઞમાં શ્રી સુરેશભાઈ પટેલ, કેતનભાઈ પટેલ, બ્રિજેશભાઈ પટેલ તથા કેન્દ્રીય સંગઠન-ચેરપસન્ડ ડૉ. રૂપલબેન પટેલ, શ્રીમતી ગિરાબેન પટેલ, મનિષાબેન તથા તેમની તમામ ટીમે તન-મન અને ઉત્સાહપૂર્વક કાર્યકર્તા જ્ઞાનયજ્ઞને સફળ બનાવવામાં અછ્મ્ ભૂમિકા ભજવી તે બદલ તેમને ખૂબ ખૂબ અભિનંદન પાઠવી સંમાનિત કરવામાં આવ્યા.

VUF - VIBES ટીમે તન-મન અને ઉત્સાહપૂર્વક ભક્તો માટે ઓનલાઈન રજીસ્ટ્રેશન કાઉન્ટરની કામગીરી સંભાળી મહિંતાની ભૂમિકા ભજવેલ તે બદલ ટીમને ખૂબ ખૂબ અભિનંદન પાઠવી સંમાનિત કરવામાં આવ્યા.

જ્ઞાનયજ્ઞ દરમિયાન ભાવિક-ભક્તોના ભોજન પ્રસાદ માટે સોલા ગામની યુવાનોની રસોડા કમિટીએ તન-મન અને લગનપૂર્વક જવાબદારી સંભાળી મહિંતાની ભૂમિકા ભજવેલ તે બદલ ટીમને ખૂબ ખૂબ અભિનંદન પાઠવી સંમાનિત કરવામાં આવ્યા.

મહા રક્તદાન - શિબિર - ગાંધીધામ, અંજાર

તા. ૨૬-૦૨-૨૦૨૩ના રોજ તૃતીય પાટોલ્સવ સમારોહ અંતર્ગત VUF - ઉત્તર ગુજરાત ઝોન સહપ્રભારી શ્રી હર્ષદભાઈ પટેલ દ્વારા ગાંધીધામ, અંજાર તાલુકામાં મહા રક્તદાન શિબિરનું આયોજન કરવામાં આવેલ. જેમાં સંસ્થાના કાર્યકર્તા ભાઈઓ/બહેનો તથા ભાવિક-ભક્તો મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહી રક્તદાન કરી મા ઉમિયાના કૃપાપાત્ર બન્યા.

તૃતીય પાટોલ્સવ સમારોહ એવમ મહા રક્તદાન શિબિર

જગત જનની મા ઉમિયાના તૃતીય પાટોલ્સવમાં શ્રી સંજ્યભાઈ આર. પટેલ-ડાયમંડ દાતાશ્રી-VUF મા ઉમિયાના અન્નકૂટ પ્રસાદના ભાગ્યશાળી યજમાનશ્રી બની પૂજા-અર્ચના, આરતી કરી ધન્યતા અનુભવી. વધુમાં શ્રી સંજ્યભાઈ શ્રીમદ્ ભાગ્યશાળી યજમાન બની મા ઉમિયાના કૃપાપાત્ર પણ બન્યા હતા.

તા. ૨૮-૦૨-૨૦૨૩ના રોજ જગતજનની મા ઉમિયાનો તૃતીય પાટોલ્સવની ઉજવણી કરવામાં આવેલ. જેના નવચંડી યજાના યજમાનશ્રી તરીકેનો લાભ રજનેશભાઈ જી. પટેલ-અંબલી પરિવારે તથા શ્રીમદ્ ભાગ્યશાળી યજમાનશ્રી બની મા ઉમિયાના કૃપાપાત્ર બન્યા હતા.

તા. ૨૮-૦૨-૨૦૨૩ના રોજ તૃતીય પાટોલ્સવમાં શ્રી કાંતિભાઈ પટેલ (રામ) ગોલ્ડન ભામાશા - પરિવાર મા ઉમિયાની ધજારોહણના યજમાન બની મા ઉમિયાના કૃપાપાત્ર બન્યા.

નવચંડી યજાના મુખ્ય યજમાનશ્રી રજનેશભાઈ જી. પટેલ - પરિવાર, સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી આર.પી.પટેલ, દાતાટ્રસ્ટીશ્રીઓ, કાર્યકર્તા ભાઈઓ/બહેનો ઉપસ્થિતિ રહી નવચંડી યજાનમાં શ્રીફળ હોમી મા ઉમિયાના આશીર્વદ પ્રાપ્ત કર્યા હતા.

મા ઉમિયાના તૃતીય પાટોલ્સવ અંતર્ગત સંસ્થાની સંગઠન ટીમ નિકોલ (વેદ ગ્રુપ) દ્વારા મહા રક્તદાન શિબિરનું આયોજન કરવામાં આવેલ. જેમાં સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી આર. પી. પટેલ, દાતાટ્રસ્ટીશ્રીઓ તથા અન્ય રક્તદાતાઓ રક્તદાન કરી મા ઉમિયાના પાટોલ્સવને ચાંગાર બનાવેલ.

વીયુઅફ

વિશ્વ ઉમિયાધામ
જીસપુર - અમદાવાદ

“આધ્યાત્મિક ચેતના”
સમાજ જીવનના પાચાનો આધારસ્તંભ

વિશ્વ ઉમિયાધામમાં મા ઉમિયાની દેવવાણીનો રણકાર નિરંતર સંભળાઈ રહ્યો છે. આ સ્થાનનો - આ ઘરતીનો એક આગવો ઈતિહાસ લખાઈ રહ્યો છે, જ્યાં વિશ્વના સૌથી ઊંચા જગતજનની મા ઉમિયાના શક્તિ મંદિરનો ૫૦૪ કૂટ ઊંચો ગગનવિહાર ૧૪૪૦ જેટલા પાચાના પિલ્લર ઉપર બંધાઈ રહ્યો છે, ત્યારે...

અત્યાર સુધીમાં ઉપર પરિવારો જી. ૧૧ લાખનો સહયોગ નોંધાવી પાચાના પિલ્લર દાતા બનવાનું સૌભાગ્ય પ્રાપ્ત કરીને મા ઉમિયાના કૃપાપાત્ર બન્યા છે, ત્યારે..

“જગતજનની મા ઉમિયાના મંદિર નિર્માણમાં મારે પણ પાચાના પિલ્લર થવું છે”...

એવા ભાવ સાચે સર્વે સમાજના પરિવારોને વિશ્વની નવમી અજાયબી સમા મંદિર નિર્માણમાં સહભાગી થઈ ભાગ્યશાળી ધર્મસ્થંભના દાતા બની મા ઉમિયાના કૃપાપાત્ર બનો.

મેટ્રીમોનિયલ સર્વિસીસ કાર્યાલય

અસ્થિરાની સીટી, અમદાવાદ
૮૦૭, “ફોર્ચુન લીગનેસ બલ” શેલ પેટ્રોલ પંપની
બાજુંાં,

અસ્થિરાની સીટી, અમદાવાદ
૧૧૮, પઢેલો માન, મેગનસ શોપિંગ મોલ, મહારા સુપર
સ્ટોરની ઉપર, અસ્થિરાની, સુરત.

ઓનલાઈન રજીસ્ટ્રેશન માટે :
<https://vivah.vishvumiyafoundation.org> OR
સંસ્થાની વેબસાઈટ : vishvumiyafoundation.org
ઉપર જઈને Matrimonial Portal NEW
પર કલીક કરી ઓનલાઈન રજીસ્ટ્રેશન પણ કરાવી શકાશે.

ખાસ સુવિધા
પ્રાથમિક તલકે અનુકૂળતા હોય તેવા ડિકરા-ડિકરીઓને
તેમના વાતી સાચે ઓફિસમાં મીટિંગ કરી આપવામાં આવે છે.

ઉમાસૃષ્ટિ - મુખ્યપત્ર

સંસ્થાનું માસિક
“ઉમાસૃષ્ટિ” સભ્ય બની સંસ્થાના સહયોગી બનો.
લવાજમ

૫ વર્ષ - રૂ. ૨૦૦૦/-   ૧૦ વર્ષ - રૂ. ૩૫૦૦/-

પરિવારને આપો ઉમાછત્ર કવચ

વિકલ્પ-૧ - અવિયાલ : એક સાચે એક જ વાગત રૂ. ૩૧,૦૦૦/-
યોગદાન - પણ વચ્ચે સુધી
પ્રાર્થિક રૂ. ૪,૦૦૦ અને વાર્ષિક રૂ. ૨,૨૦૦/-
આશપાસ યોગદાન - પણ વચ્ચે સુધી

સંસ્થાના હાલમાં ચાલતી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ

- ❖ ઉમા પ્રસાદમું - કાચમી ભોજન પ્રસાદ યોજના
- ❖ સામાજિક - વ્યાપારિક સંલંઘનું યૈશ્વરિક જોડાણ
- ❖ જોલ પ્લેસમેન્ટ
- ❖ ઉમાસૃષ્ટિ - માસિક મુખ્યપત્ર
- ❖ નિઃશુદ્ધ શિક્ષણ સહાય
- ❖ કેનેડા અભ્યાસ અર્થે જતા ગુજરાતીઓ માટેએરોપોર્ટથી લઈ જવા તેમજ રહેવા - જમવાની સુવિધા કેનેડા ટીમ દ્વારા ઉપલબ્ધ.
- ❖ વિદ્યા / ત્યક્તા બદેનો માટે રોજગાર કેન્દ્ર
- ❖ સમાધાન પંચ
- ❖ મહેશૂલી માર્ગદર્શન કેન્દ્ર
- ❖ ચૂથ કનેક્ટ યોજના
- ❖ ઉમાછત્ર - વિશ્વ ઉમિયા સુરક્ષા કવચ
- ❖ કાનૂની / ઈમિગ્રેશન સલાહ કેન્દ્ર
- ❖ મેટ્રીમોનિયલ સર્વિસ
- ❖ ઉમા લગ્ન સંસ્કાર યોજના
- ❖ સીટી મેમનાર

વીયુઅફ

જગતજનની મા ઉમિયાના ગર્ભગૃહ તેમજ મંદિરના પાચાના ધર્મસ્તંભની જવાબદારી

ક્રમ	દાતાશ્રી / જવાબદારી	એસિયા / વિસ્તાર	ગર્ભગૃહ - મંદિર પિલ્લર દાતાની જવાબદારી (રૂ. ૧૫ લાખ તથા ૧૧ લાખ)
૧.	શ્રી આર. પી. પટેલ	પ્રમુખશ્રી-VUF	સોલા, અમદાવાદ ૧૦૧
૨.	શ્રી ઝેણભાઈ બી. પટેલ	મહામંત્રીશ્રી	કલોલ, ગાંધીનગર ૫૧
૩.	શ્રી કાંતિભાઈ એન. પટેલ	ખલાનયીશ્રી	સોલા, અમદાવાદ ૫૧
૪.	શ્રી દીપકભાઈ એમ. પટેલ	ઉપપ્રમુખશ્રી	શીલજ, અમદાવાદ ૫૧
૫.	શ્રી સંજયભાઈ આર. પટેલ	ડાયમંડ દાતા	બિલ્ડર, વિસલપુર ૫૧
૬.	શ્રી ડી. એન. ગોલ	ઉપપ્રમુખશ્રી	થલતેજ, અમદાવાદ ૫૧
૭.	શ્રી પ્રકાશભાઈ વરમોરા	વરમોરા ગ્રુપ	ધારાસન્યશ્રી - ધાંગદાંધા ૫૧
૮.	શ્રી વાડીભાઈ પી. પટેલ	ઉપપ્રમુખશ્રી	નિકોલ, અમદાવાદ ૨૬
૯.	શ્રી મિતેષભાઈ બી. પટેલ	સિલ્વર દાતા	સાયન્સ સીટી, અમદાવાદ ૨૬
	શ્રી આનંદપ્રકાશભાઈ પટેલ	સિલ્વર દાતા	સાયન્સ સીટી, અમદાવાદ
૧૦.	શ્રી એન.કે. પટેલ	ચેરમેનશ્રી-વિજય બેંક	અમદાવાદ ૨૬
૧૧.	શ્રી વિંકભાઈ પી. પટેલ	પ્રેટિનમ દાતાશ્રી	(મુખી) વરણાલ, અમદાવાદ ૨૧
૧૨.	શ્રી પ્રહ્લાદભાઈ પટેલ	ઉપપ્રમુખશ્રી	સેટેલાઈટ, અમદાવાદ ૨૧
	શ્રી સોમભાઈ પટેલ	પ્રેટિનમ દાતા	
	શ્રી ચતુરભાઈ પટેલ	પ્રેટિનમ દાતા	
	શ્રી ગોવિંદભાઈ પટેલ	પ્રેટિનમ દાતા	
૧૩.	શ્રી અરવિંદભાઈ જી. પટેલ	પ્રેટિનમ દાતા	રાણીપ, અમદાવાદ ૨૧
	શ્રી પ્રવિણભાઈ પટેલ	પ્રેટિનમ દાતા	પટેલ મેટલ્સ
૧૪.	શ્રી સાંકળયંદ સી. પટેલ	સિલ્વર દાતા	અમદાવાદ ૧૬
૧૫.	શ્રી શંકરભાઈ કે. પટેલ	ભામાશા દાતા	અમદાવાદ ૧૫
૧૬.	શ્રી મગનભાઈ જાવીયા	ગોલન દાતાશ્રી	સેટેલાઈટ, અમદાવાદ ૧૫
૧૭.	શ્રી વિનોદભાઈ પટેલ	CEO - MUCB Bank	મહેસાણા ૧૧
૧૮.	સ્વ. ગ્રહેરબેન એમ. પટેલ	ગંગોત્રી પર્ચિવાર	અમદાવાદ ૧૧
૧૯.	શ્રી રસિકભાઈ પટેલ	ગોલન દાતા	સોલા, અમદાવાદ ૧૧
૨૦.	ડૉ. પ્રભુદાસ આઈ. પટેલ	સિલ્વર દાતા	સોલા, અમદાવાદ ૧૧
૨૧.	ડૉ. રસલબેન એ. પટેલ	ચેરપર્સન-મહિલા	ઘાટલોડિયા, અમદાવાદ ૧૧
૨૨.	શ્રી જીતેન્દ્રભાઈ ટી. અધારા	ગોલ પ્રેટિનમ	સિંહોલો ગ્રુપ, મોરબી ૧૧
૨૩.	શ્રી સુરેશભાઈ પટેલ	સિલ્વર દાતા	શાયોના, અમદાવાદ ૧૧
૨૪.	અનિલભાઈ બ્રહ્મભનુ	ધાંગદાંધા	અમદાવાદ ૧૧
૨૫.	શ્રી અનિલભાઈ પટેલ	ચેરમેન-પ્રચાર, પ્રસાર	સોલા, અમદાવાદ ૦૭
૨૬.	ત્રિકમલાલ જી. પટેલ	ભામાશા દાતાશ્રી	અમદાવાદ ૦૬
૨૭.	શ્રી દશરથભાઈ એ. પટેલ	પ્રેટિનમ દાતા	સોલા, અમદાવાદ ૦૬
૨૮.	રાજેશભાઈ વી. શનારીયા	જી. જી. કોલેજ	
૨૯.	શ્રી ભાવેશભાઈ ડી. પટેલ		દોલપુર કંપા ૦૫
૩૦.	શ્રી પ્રહ્લાદભાઈ પી. પટેલ	સુરાની સ્ટોન	અરવલ્લી ૦૫
૩૧.	જગદીશભાઈ સાંખલા	પ્રમુખશ્રી	કદ્ય ક.પા. સમાજ, ધનસુરા ૦૫
૩૨.	શ્રી કેતનભાઈ એ. પટેલ		અમદાવાદ પૂર્વ ૦૬
૩૩.	શ્રી કેતનભાઈ આર. પટેલ	ગોલન દાતાશ્રી	સાયન્સ સીટી, અમદાવાદ ૦૬

બોર્ડની પરીક્ષા આપતા પહેલાં આટલું જરૂર વાંચો

વહાલા વિદ્યાર્થી ભાઈ-બહેનો... બોર્ડની પરીક્ષા માત્ર એક ધોરણની પરીક્ષા છે, એ આખા જીવનની પરીક્ષા નથી. માટે ટેન્શન છોડો અને એટેન્શન અપનાવો. ભય છોડો અને ભરોસો રાખો. કદાચ આ પરીક્ષામાં તમારી અપેક્ષા મજબુનું પરિણામ ન આવે તો જિંદગી બગડી જવાની નથી. ભવિષ્યમાં તમે જરૂર કંઈક બનીને બતાવી શકશો. માટે ડર વગર શાંત થિતે પરીક્ષા આપો અને યોગ્ય પરિણામ પ્રાપ્ત કરો એવી શુભકામનાઓ....

વિશ્વના સૌથી ધનવાન ઉદ્યોગપતિ બિલ ગેટ્સ ક્યારેય પરીક્ષામાં ટોપ ટેનમાં આવ્યા નહોતા, પણ અત્યારે એમની કંપનીમાં વિશ્વની ઘણી યુનિવર્સિટીના ટોપર્સ નોકરી કરે છે.

આપણા ધીરુભાઈ અંબાણી કોઈ યુનિવર્સિટીના સ્નાતક નહોતા, પણ એમની કંપનીમાં ભારતના તેજસ્વી તારલા નોકરી કરે છે.

મોરારિબાપુ દસમા ધોરણમાં ત્રણ વખત નાપાસ થયા હતા, છતાં આજે આખી દુનિયા એમને શ્રદ્ધાથી સાંભળે છે.

અમિતાભ બચ્ચન આકાશવાણીની અવાજની પરીક્ષામાં નાપાસ થયા હતા, આજે એમના અવાજ ઉપર આખી દુનિયા ફિદા છે.

સચીન તેઠુલકર બોર્ડની પરીક્ષામાં નાપાસ થયા હતા તો પણ કિકેટના ભગવાન કહેવાયા અને આજે મહારાઝ રાજ્યના પાઠ્યપુસ્તકમાં એમનો પાઠ ભણાવવામાં આવે છે.

ઉપરના પાંચેચય તમને દૂર લાગતા હોય તો આપણા ગુજરાતના સુરેન્દ્રનગર જિલ્લાના જગદીશ ત્રિવેદી બે વખત નાપાસ થયા પછી ત્રણ વખત પીએચ.ડી. કરી અત્યારે વિશ્વવિદ્યાત હાસ્ય કલાકાર અને દાનવીર બની ગયા છે.

સમગ્ર ઉત્તર ગુજરાત અને કડવા પાટીદાર ગૌરવ જસ્ટિસ પૂજા પટેલ

ગુજરાત હાઈકોર્ટ દ્વારા હમણાં જ સિવિલ જજની ભરતી પ્રક્રિયામાં નવા પણ જજસની નિમણૂક કરવામાં આવી છે. તેમાં પૂજા પિનાકિન પટેલ સમગ્ર લિસ્ટમાં ચ્યતુર્થ કર્મે અને બહેનોમાં પ્રથમ કર્મે આવી ભાવનગરમાં નિમણૂક પામ્યાં છે.

કુમારી પૂજા પટેલ ઉત્તર ગુજરાત - મહેસૂલા જિલ્લાના જીટાણા તાલુકાના સાંથલ ગામનાં છે. તેમના પિતા ડૉ. પિનાકિન પટેલ ગુજરાત સરકારમાં ખેતીવાડી અધિકારી છે તેથા માતા જવનિકાબેન સોલા સિવિલ હોસ્પિટલમાં સેવાઓ આપી રહ્યાં છે.

એક તેજસ્વી અને સંનિષ્ઠ ન્યાયાર્થી બનવાની તેમની યોગ્યતાએ આ સ્થાન પ્રાપ્ત થયું છે. ન્યાય પ્રત્યેની તેમની અભિરૂચિ અને ધેયનિષા પ્રશંસનીય છે. તેમના અવિરત પ્રયત્નોથી સમગ્ર ઉત્તર ગુજરાતમાં પ્રથમ મહિલા જજ બનવાનું પ્રાપ્ત કર્યું છે. આ પૂર્વ જસ્ટિસ પૂજા પટેલ ગુજરાત હાઈકોર્ટનાં પૂર્વ ચીફ જસ્ટિસ સોનિયાબેન ગોકાણીના લીગલ આસિસ્ટન્ટ તરીકે ફરજ બજાવતાં હતાં. કુ. પૂજાને ધન્યવાદ સાથે અભિનંદન. ■

Reach the pinnacle of
SOPHISTICATION

THE SPIRE

3 BHK HAPPY LIVING & SHOPS

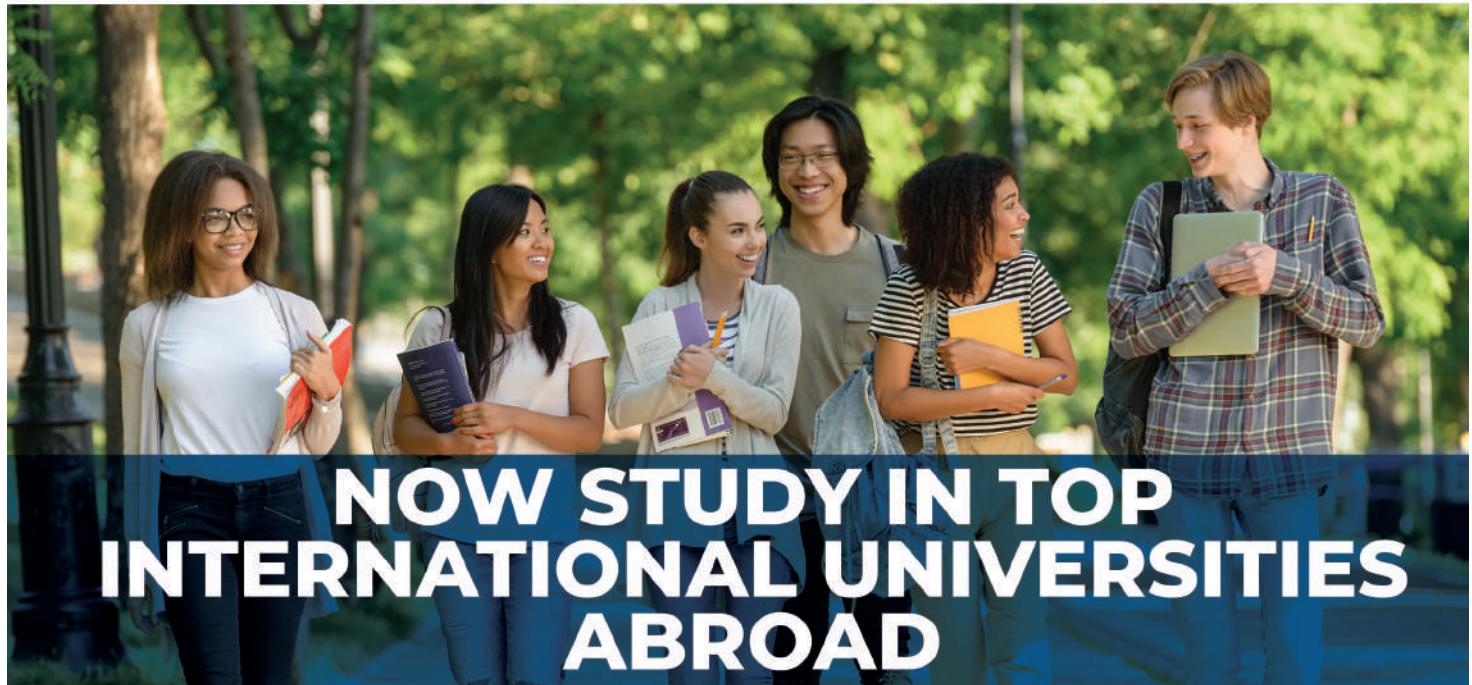
SCAN FOR LOCATION

Nr. Bharat Petrol Pump, Opp. Babylon Club
S.P. Ring Road, Ahmedabad 380060

CONTACT NO.
+91 75 75 00 92 77

SCAN FOR BROCHURE

NOW STUDY IN TOP INTERNATIONAL UNIVERSITIES ABROAD

CAN

US

AUS

NZ

UK

Call Now +91 9574008581

IELTS | STUDENT VISA

Ahmedabad (HO)

403, Shivalik Yash, Opp. Shastrinagar BRTS Bus Stand, 132nd Ring Road, Naranpura, Ahmedabad 380013, Gujarat
 +91 7927414445/46 | +91 99258 44422 | For any feedback write us on : feedback@shreehari.in | shreehari.in

New Ranip

209, 2nd Floor, Magnet Square, Nr. Sardar Chowk, New Ranip
 +91 9574008581

Nikol

415, Town Plaza, Nr. Raspan Arcade, Bhaktinagar Circle Road, Nikol, Ahmedabad 382350. Gujarat, INDIA
 +91 9512120068

Kalol

Shukan Avenue, Opp. Sindbad Hotel, Kalol Mehsana Highway, Kalol 382721. Gujarat, INDIA
 +91 9574008595

Mehsana

E 401-417, Joyos Hubtown, Modhera Cross Road Mehsana 384002. Gujarat, INDIA
 +91 9574008598

Bhavnagar

304/5, Surbhi Mall, Above Dominoz's Pizza, Wghawadi Road, Bhavnagar 364002. Gujarat, INDIA
 +91 2782471424

ખુશીઓથી રમશે આંગણું જયારે ઘરે બંધારો પારણું

કયા દંપતીઓ લાભ લઈ શકે છે?

મહિલા

બંધ ટ્યૂખ્સ, વારંવાર ઈંડા માં નિખળતા, ઈંડામાં ખરાબી
અનિયમિત માસિક અને ગર્ભાશયમાં ગાંઢ હોવી

પુષ્પ

ઓછા શુકાણું, શુન્ય શુકાણું, શુકાણુંઓની
ધીમી ગતિશીલતા અને ખરાબ ગુણવત્તા

ઉપલબ્ધ સેવાઓ

IUI | IVF | ICSI

જલાસ્ટોસિસ્ટ કલ્યાર | PGD/PGS એન્ઝ્રોલોજી

સર્જિકલ સ્પર્મ એસ્પ્રેશન | કાચો પ્રિગર્વેશન

એગ - સ્પર્મ - એમ્બર્યો | TESA | PESA

માઈક્રો TESE 4D સોનોગ્રાફી | એન્ડોકોપી

NABL પ્રમાણિત લેબોરેટરી

ડૉ. આર. જી. પટેલ
(ઇન્ફિલિટી અને IVF સ્પેશયાલીસ્ટ)

સનફલાપર યુમ-સ હોસ્પિટલ

માનવ મંદિર પાસે, ટ્રાફિક પોલીસ હેલ્પેટની સામે, મેમનગર, અમદાવાદ, ગુજરાત 380052. મોબાઈલ નં : 079 27410080, +91-9687003993

સનફલાપર મલ્ટી સ્પેશિયાલિટી હોસ્પિટલ

નાથાલાલ કોલોની, પંજાબ નેશનલ બેંક ની સામે, લખુંડી સર્કલ પાસે, નારણપુરા, અમદાવાદ- 380013. મોબાઈલ નં : 07929914965, +91-9099400445

સનફલાપર IVF ક્લિનિક

418, સાહિત્ય આર્કીવ, હરિદર્શન ચાર રસ્તા પાસે, નવા નરોડા, અમદાવાદ, ગુજરાત - 382 330. મોબાઈલ નં : 07946010728, +91-9099400221

તમામ સુવિધા એકજ સ્થળે

અત્યાધુનિક IVF લેબ, સચોટ નિદાન, સફળ પરિણામ, IVFના પ્રથમ પ્રયત્ને ઉત્તમ સફળતા, પોતાનું ઈંડુ અને પોતાના જ શુકાણુથી IVF સારવારમાં અગ્રેસર, નિષ્ણાંત અને અનુભવી એમ્બ્રિઓલજિસ્ટની ટીમ, જેવા અત્યાધુનિક જિનેટિક ટેસ્ટ.

2 બુન્દું + પરિવારને મળી
આઈ.વી.એફ. થી ખુશીઓ

90 દેશોના લોકોને સારવાર આપનારા

ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા
નેશનલ સર્વે ઓફ ફર્મિલિટી ક્લિનિક
2019માં દ્વિતીય કમાં (પશ્ચિમ ઝોન)

sunflower
Hospital

COMPLETED PROJECTS

SOUTH BOPAL
TRADE CENTRE
RETAIL & WORK SPACE

RETAIL & WORK SPACES
AT SOUTH BOPAL

PR/GJ/AHMEDABAD/DASKROI/AUDA/CAA00341/051017
GUJRERA.GUJARAT.GOV.IN

WORLD
TRADE
TOWER
RETAIL & OFFICE SPACES
AT SG HIGHWAY

PR/GJ/AHMEDABAD/AHMEDABAD CITY/AUDA/CAA04785/AIC/160221
GUJRERA.GUJARAT.GOV.IN

NEW PROJECTS

RETAIL & OFFICE SPACES

AT AMBLI "T" JUNCTION

PR/GJ/AHMEDABAD/AHMEDABAD CITY/AUDA/CAA09112/290921
GUJRERA.GUJARAT.GOV.IN

3 BHK SERENE HOMES

AT SINDHU BHAVAN EXTENSION ROAD

PR/GJ/AHMEDABAD/AHMEDABAD CITY/AUDA/CAA09112/290921
GUJRERA.GUJARAT.GOV.IN

સંજ્યભાઈ પટેલ
(વિસલપુર)

+91 98254 42197

3 BHK
KIDS FRIENDLY HOMES
COMING SOON

OPPOSITE APOLLO INTERNATIONAL SCHOOL,
SOUTH BOPAL